

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Сумський національний аграрний університет
Освітня програма	52462 Маркетинг
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	075 Маркетинг

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	151
Повна назва ЗВО	Сумський національний аграрний університет
Ідентифікаційний код ЗВО	04718013
ПІБ керівника ЗВО	Ладика Володимир Іванович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	www.snau.edu.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/151>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	52462
Назва ОП	Маркетинг
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	075 Маркетинг
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Тип освітньої програми	Освітньо-наукова
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Магістр (ОКР «спеціаліст»)
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	кафедра маркетингу та логістики
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	відділ аспірантури та докторантури
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	вул. Герасима Кондратьєва 160, м. Суми, 40021
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>не передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	<i>відсутня</i>
Мова (мови) викладання	Українська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	287041
ПІБ гаранта ОП	Данько Юрій Іванович
Посада гаранта ОП	проректор з наукової та міжнародної діяльності
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	y.danko@snau.edu.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(050)-693-52-05
Додатковий телефон гаранта ОП	+38(068)-195-15-19

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
заочна	4 р. 0 міс.
очна денна	4 р. 0 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Перший набір на спеціальність 075 Маркетинг за освітньо-науковим ступенем «Доктор філософії» здійснено у 2020 р., в цьому ж році розроблено освітньо-наукову програму «Маркетинг» та здійснено перший набір в кількості 2 здобувачів освіти (ЗдВО) на денну форму навчання. У 2019 р. отримано ліцензію за спеціальністю 075 Маркетинг (наказ МОН від 23.10.2019 № 973-Л). У 2023 р. відбулося оновлення освітньо-наукової програми відповідно до вимог чинного стандарту вищої освіти України за спеціальністю 075 Маркетинг для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, затвердженого Наказом МОН України від 07.04.2022 р. № 313.

На основі аналізу досвіду вітчизняних та іноземних ЗВО з метою врахування європейських тенденцій розвитку, рекомендацій роботодавців вносилися зміни в ОП: ОК Стратегічна інноватика замінено на ОК Формування маркетингових стратегій в агробізнесі (протокол №2 від 24 березня 2021 р.). Окрім того, в 2023 р. було модернізовано по ОК вибіркового блоку: ВК1 Маркетинг сталого розвитку було змінено на Ефективність маркетингових систем; ВК2 Економічний механізм маркетингу було змінено на Зелений маркетинг і циркулярна економіка; ВК3 Глобальний маркетинг було змінено на Маркетинг органічної продукції. З 2020 р. ОК вільного вибору обираються із переліку фахових вибірових дисциплін, до складу якого входять ОК, спрямовані на посилення фахових навичок. Для досягнення відповідності змісту ОП сучасним вимогам ринку праці, проводився моніторинг та обговорення ОП (<https://bit.ly/3T4HnN1>). Зокрема, обговорення ОП відбувалося 15.03.2023 р., протокол №4, на основі якого запроваджено зміни у блоці фахових вибірових ОК. Чинна ОП пройшла етапи процедури публічного обговорення та була затверджена Вченою радою СНАУ, протокол № 13 від 27 березня 2023 р., на її основі здійснюється підготовка аспірантів у 2023-2024 н.р. В ОП 2023 р. враховано думку всіх категорій стейкхолдерів: професіоналів-практиків та роботодавців (І. Лилик, Д. Устік, В. Калініченко, В. Моїсеєнко, С. Невесенко, Н. Іваницька), академічної спільноти (І. Ажаман, Т. Борисова, В. Онегіна), НПП та ЗдВО кафедри маркетингу та логістики. На основі рекомендацій оновлено мету, фокус та особливість ОП, що враховує вектор в напрямі сталого розвитку в аграрному секторі; внесено зміни в структуру викладання ОК. Освітні компоненти ОП включають фахові дисципліни, практичну підготовку, стимулюють наукову активність, вибір індивідуальної освітньої траєкторії, набуття hard та soft skills, з можливістю вибору тем індивідуальних завдань, наукового-практичного дослідження в межах дисертаційної роботи. На кафедрі маркетингу і логістики функціонує наукова школа «Маркетинг та конкурентоспроможність соціально-економічних систем в умовах сталого розвитку» (<https://bit.ly/49C1hV2>), створення якої дозволило сформувати потужну ОП, а наявність критичної маси дослідників сприяла створенню середовища для розвитку наукових досліджень у напрямі маркетингу

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року		У тому числі іноземців	
			ОД	З	ОД	З
1 курс	2023 - 2024	14	14	0	0	0
2 курс	2022 - 2023	11	11	0	0	0
3 курс	2021 - 2022	2	2	0	0	0
4 курс	2020 - 2021	2	2	0	0	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	4277 Маркетинг
другий (магістерський) рівень	8535 Маркетинг
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	52462 Маркетинг

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	65452	28830
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	65452	28830
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	0	0
Приміщення, здані в оренду	0	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>ОНП_075_Маркетинг.pdf</i>	C3Xbt/H9eVU62BTNhWt3vZ25ypLZbucJxeKy1LJNInM =
Навчальний план за ОП	<i>Навчальний_план.pdf</i>	Wak2xauhPCb1Pv8AgNK2DxvIoQCEVPhoj5Svrhp6DX4 =
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія_1.PDF</i>	zogIAJ1YvuUGTE+Oohsorwv8crlRX/iQB4qft7iejU=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія_3.pdf</i>	OY3cUd3+6FovVoJzpeyuinoSvPHU2T5WUPVZu1Gu+9k =
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія_4.pdf</i>	ogDO64cF2T7mkLP3HwnqvX2k4lodGLLPPfN3bqMHV8 0=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія_5.PDF</i>	cmr7WlSZyuzxmAb1ON5qcU9/xvoNP3N18Qukj2SopPo=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія_2.pdf</i>	ZxgqGmk6YNbOZ1Yy/xJJzio67rghd11HzawCzojFItc=

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Мета ОНП Маркетинг для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти полягає у формуванні особистості дослідника, який володіє системними знаннями, фаховими компетентностями, інноваційним, креативним мисленням та здатен розв'язувати складні нестандартні задачі і проблеми в сфері маркетингу у процесі навчання та/або в професійній діяльності, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується принципами сталого розвитку аграрної сфери. Особливістю ОНП є модель підготовки, що передбачає фахову підготовку, орієнтовану на розвиток компетентностей здобувача відповідно до теми його дисертації та напрямів досліджень, що проводяться науковцями університету у поєднанні із загальною підготовкою, яка передбачає розвиток навичок командної роботи, академічного письма, викладацьких компетентностей, інноваційного маркетингу. При цьому фахова підготовка реалізується переважно у вибірковій складовій ОНП, а загальна – переважно в обов'язковій складовій програми. Така модель дозволяє здобувачу розвивати соціальні навички, а також поєднувати власні наукові дослідження у сфері маркетингу з навчанням. Унікальність ОНП в межах освітньої складової репрезентована навчальними цілями щодо здатності розширювати концептуальні та методологічні знання на межі теорій маркетингу та концепції сталого розвитку, СК 10, 11, РН 10, 12, що забезпечуються ОК 5, ОК 6, ОК14, та відповідними ВК. Наукова складова - наукові дослідження здобувачів у межах доробок наукових керівників та тематики НДР.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Цілі ОП Маркетинг третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти відповідають місії, стратегічним цілям та стратегії розвитку ШНАУ (<https://bit.ly/3ULU94i>), зокрема:

1. Візії, так як ОНП покликана розвивати інтелектуальний потенціал ЗДО у процесі їх інноваційної, освітньо-

наукової та підприємницької діяльності, які здатні до успішної професійної самореалізації, вивчення життя, поширення знань, працюючи на розвиток держави та покращувати світ навколо.

2. Місії, так як ОНП передбачає вивчення ОК, які забезпечують досягнення ЗК, ФК та ПРН відповідно до Стандарту вищої освіти України зі спеціальності 075 Маркетинг для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, затвердженого наказом МОНУ від 07.04.2022 р. № 313 і спрямовані на підготовку фахівців, які розбудовують аграрний сектор та суспільство в цілому на засадах сталого розвитку, проводять наукові дослідження та інноваційну діяльність світового рівня, а також формування свідомих громадян, лідерів, які здатні реагувати на виклики сьогодення та збагачувати майбутнє.

3. Базовим принципам, так як ОНП передбачає академічну свободу ЗдВО та добросесійність, прозорість і відкритість, професійність, відповідальність та постійне удосконалення.

4. Цілям, так як ОНП передбачає забезпечення якості вищої освіти, постійну взаємодію із стейкхолдерами, створення сприятливого освітньо-наукового середовища.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:

- здобувачі вищої освіти та випускники програми

У процесі перегляду та оновлення ОНП було враховано пропозиції ЗдВО та випускників. На основі обговорення ОП в 2021 р. (протокол №2 від 24.03.2021 р.) Н. Макаренко (НПП) та В. Калініченко (директор ФГ «Батьківщина») внесли пропозицію щодо введення до обов'язкової частини структури ОП ОКОб Формування маркетингових стратегій в агробізнесі. За результатами обговорення ОП 15.03.2023 р., протокол №4, для розширення можливості вибору здобувачів, враховуючи доробок досліджень В. Моїсеєнка та Д. Самофалова щодо актуалізації органічно орієнтованого маркетингу в умовах циркулярної економіки, проектна група запропонувала такі ВК: Ефективність маркетингових систем; Зелений маркетинг і циркулярна економіка; Маркетинг органічної продукції. Проект ОП 2023 р. було розміщено на офіційному сайті кафедри маркетингу та логістики СНАУ для громадського обговорення та врахування інтересів і пропозицій стейкхолдерів (<https://bit.ly/49HzBOF>)

- роботодавці

Інтереси роботодавців враховано під час обговорення ОНП на засіданнях круглих столів у 2021 р. (<https://bit.ly/3ONKK8w>), 2022 р. (<https://bit.ly/3wrsRpV>) 2023 р. (<https://bit.ly/3wpG4j2>). В 2021 р., враховуючи пропозицію В. Калініченка (директор ФГ «Батьківщина») внесено зміни в ОНП: ОКОб Стратегічна інноватика змінено на Формування маркетингових стратегій в агробізнесі (протокол № 2 від 22.03.2021 р.). Укладено угоди про співпрацю (<https://bit.ly/49pyuzr4>). Роботодавці запрошуються до колективного обговорення ОНП та беруть участь в опитуваннях (<https://bit.ly/3woaEJT>). До обговорення проекту ОНП 2023 р. долучилися заст. голови правління з маркетингу ТОВ «Натон» Дмитро Устик, директор ФГ «Батьківщина» Віталій Калініченко, директор ТОВ «ТРЕКС ЮКРЕЙН» Володимир Моїсеєнко, начальник відділу маркетингу ТОВ «ВП «Полісан» Світлана Невесенко, директор регіонального офісу «Страхова компанія «ПЗУ Україна» Надія Іваницька, голова Української асоціації маркетингу Ірина Лилик. Відповідно до рекомендацій Д. Устика до ВК було виключено Глобальний маркетинг і включено Маркетинг органічної продукції. Роботодавці надали рецензії на ОНП (<https://bit.ly/3wrsRpV>; <https://bit.ly/3wpG4j2>). Н. Іваницька відмітила вдаль поєднання ОК ОНП та їх логічну послідовність. В. Моїсеєнко вказав, що інформаційне забезпечення базується на сучасних інформаційно-комунікаційних технологіях. За рекомендацією голова Української асоціації маркетингу Ірина Лилик в університеті як експеримент запроваджується інноваційна практика дуальної освіти для аспірантів.

- академічна спільнота

Представники академічної спільноти є постійними учасниками процесу розроблення й оновлення ОНП. З метою оновлення ОНП створено проектну групу, враховуються пропозиції викладачів СНАУ, що забезпечують освітній процес за даною ОНП, а також інших представників академічної спільноти. Зокрема, була врахована пропозиція завідувача кафедри маркетингу Західноукраїнського національного університету Т. Борисової щодо заміни вибіркової компоненти Маркетинг сталого розвитку на Ефективність маркетингових систем (підставою є те, що Ефективність маркетингових систем охоплює більше ФК та ПРН, надаючи ЗдВО ширші можливості отримання фахових знань та програмних результатів навчання). Також враховано пропозицію професора Державного біотехнологічного університету В. Онегіної щодо зміни вибіркової компоненти Економічний механізм маркетингу на Зелений маркетинг і циркулярна економіка. Сформовані пропозиції надали змогу забезпечити єдність та узгодженість етапів освітнього процесу зі стратегією СНАУ.

- інші стейкхолдери

Діючі ОНП (<http://surl.li/qssrr>) та їх проекти (<http://surl.li/qssrv>) розміщені на сайті СНАУ, усі зацікавлені сторони можуть вносити свої пропозиції до проектів ОНП, про що повідомляється оголошенням на сайті кафедри та брати участь у засіданні за результатами обговорення, про що також оголошується на сайті кафедри (<http://surl.li/qsshc>). Викладачі кафедри маркетингу та логістики є членами Української асоціації маркетингу, брали участь у дослідженнях та інших заходах, які нею організовуються, що сприяє процесу удосконалення ОНП. Окрім цього, національна індивідуальна академічна мобільність реалізується у рамках договорів про встановлення науково-освітніх відносин для задоволення потреб розвитку освіти і науки: ННЦ «ІАЕ» НААН, Полтавський державний аграрний університет, Державний біотехнологічний університет, Державний університет телекомунікацій (<http://surl.li/qsssg>). На основі двосторонніх договорів між Сумським НАУ та закладами вищої освіти зарубіжних країн партнерів, зокрема, угодами про співпрацю з Університетом прикладних наук Вайенштефан (Німеччина), Університетом природничих наук в Празі (Чехія), Університетом природничих наук у Варшаві (Польща),

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Дослідження ринку праці (<https://bit.ly/3aV1EOh>) дозволили зробити висновки, що учасники ринкових відносин мають потребу у висококваліфікованих дослідниках, які володіють теоретичними знаннями, практичними вміннями та компетентностями. ОНП та ОК вдосконалюються на основі пропозицій представників ринку праці. Так, в процесі обговорення в 2023 р. зацентровано увагу на агронапрямок вибіркового компонента, що зумовлює потребу в сучасній базовій теоретичній і практичній підготовці дослідників-маркетологів. Окрім того, спостереження за розвитком ринку праці та спеціальності визначило вектор вдосконалення тематичного наповнення традиційних навчальних дисциплін, що формують практичні навички (ПРН 1, 2, 4); комунікативні навички (ПРН 3, 5, 9); знання іноземних мов (ПРН 7); формують світогляд нових поколінь маркетологів (ПРН 6, 10, 12); допомагають самостійно оволодівати знаннями (ПРН 8, 11). До переліків тем ОК додано теми, пов'язані з проблемами аграрного сектору в період безпековості (https://science.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2023/12/072_compressed-1.pdf). Тематичне наповнення ОК ОП в процесі перегляду зазнало змін відповідно до розвитку спеціальності, що зазначено у протоколі засідання експертної ради роботодавців кафедри маркетингу та логістики №4 від 15.03.2023 р. На підставі наведених вище та ін. документів у ОНП «Маркетинг» визначено цілі та унікальність програми. Тенденції розвитку маркетингової фаховості враховані у наступних ПРН: 1, 4, 6, 7, 10, 12 та під час визначення тематики дисертацій здобувачів

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

Галузевий аспект забезпечується в регіональному контексті через урахування Стратегії відновлення та розвитку економіки Сумської області на 2022-2024 рр. (<http://surl.li/kceer>) та Програми розвитку агропромислового комплексу до 2027 р. (<http://surl.li/qsssu>), які сфокусовані на формуванні сприятливого середовища ведення бізнесу, динамічного розвитку економіки та новітніх технологій, чому відповідає мета ОНП, забезпечуючи професійну підготовку висококваліфікованих науковців і науково-педагогічних кадрів, здатних розв'язувати комплексні проблеми в маркетинговій сфері (РН 01, 06, 10, 12). Гарант ОНП є членом Ради партнерів відновлення та розвитку Сумської області.

На формулювання цілей та РН ОНП також впливають особливості упровадження адміністративно-територіальної реформи для забезпечення сталого розвитку сільських територій (РН06); розвивати теорії, концепції, моделі та принципи маркетингу, усвідомлюючи економічні, стратегічні, інноваційні, соціальні та екологічні аспекти сталого розвитку та виклики, з якими вони пов'язані (РН 12). ОК ОНП («Управління науковими проектами»; «Комунікація у науковому середовищі»; «Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності»; «Сучасні концепції маркетингу»; «Інноваційний маркетинг») зорієнтовані на підготовку фахівців, здатних задовольнити попит на маркетологів-науковців у регіоні, підприємствах та організаціях.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

При формулюванні цілей та програмних результатів навчання за ОНП було проаналізовано досвід різних ЗВО України, які проводять підготовку за відповідною спеціальністю: НТУ «Харківський політехнічний інститут» (<https://web.kpi.kharkov.ua/marketing/phd/>), Хмельницький національний університет (<https://mr.khmn.edu.ua/osvitni-programy-3/>), Київський національний університет технологій та дизайну (<https://knutd.edu.ua/>), НТУУ «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (<https://kpi.ua/>). Інноваційною практикою є врахування досвіду реалізації PhD програм, що реалізуються в закордонних партнерських організаціях зокрема Університеті Барселони (Іспанія), Університеті Париж-Сакле (Франція). Кращі практики докторських програм Королівського аграрного університету (Великобританія) було здійснено оптимізацію вибіркового компонента через включення до їх переліку дисципліни вільного змісту, що передбачає вибір здобувачами індивідуальної траєкторії навчання щодо напрямків дисертаційних досліджень.

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Перелік загальних та фахових компетентностей, РН, що відображені у ОНП, відповідає переліку, наведеному у чинному стандарті вищої освіти. Усі РН, зазначені в ОНП, досягаються змістовним наповненням визначених ОК, їх обсягами, формами та методами навчання і контролю та враховані в обов'язковій частині ОНП. Освітні компоненти ОНП забезпечують можливість досягнення результатів навчання, які визначені у чинному стандарті вищої освіти, що засвідчують РП дисциплін ОНП. Матриця відповідності визначених ОНП компетентностей дескрипторам НРК наведена у таблиці 1 зазначеної ОП. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам ОНП наведена у таблиці 2 ОП. Матриця забезпечення ПРН відповідними компонентами освітньої-наукової програми наведена у таблиці 3 ОП. Наприклад, ПРН1. забезпечують ОК Методологія проведення наукових досліджень, Сучасні концепції маркетингу, Організація підготовки наукових публікацій та написання дисертацій, Інноваційний маркетинг; ПРН2. забезпечують ОК Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності, Методологія проведення наукових досліджень, Формування маркетингових стратегій в агробізнесі, Управління науковими проектами, Інноваційний маркетинг; ПРН4. – ОК Комунікації в науковому середовищі, Методологія проведення наукових досліджень, Сучасні концепції маркетингу, Організація і методика проведення навчальних занять, Організація підготовки наукових публікацій та написання дисертацій, Педагогічна практика; ПРН10. – ОК Методологія

проведення наукових досліджень, Сучасні концепції маркетингу, Формування маркетингових стратегій в агробізнесі, Інноваційний маркетинг. При цьому фахові вибіркові компоненти забезпечують ПРН 1, 4, 6, 8, 10, 12. Структурно-логічна схема ОНП наочно показує логіку набуття компетентностей через вивчення певних ОК та досягнення за рахунок їх опанування конкретних результатів навчання. Достатня матеріально-технічна база, кваліфікований кадровий склад, навчально-методичне та інформаційне забезпечення ОП сприяють досягненню результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Стандарт вищої освіти за спеціальністю Маркетинг для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти було затверджено Наказом МОН України від 07.04.2022 р. № 313. Освітньо-наукова програма розроблена у відповідності до чинного стандарту вищої освіти.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

60

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

45

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

15

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Предметна область спеціальності 075 Маркетинг третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти в Сумському НАУ визначена стандартом вищої освіти за спеціальністю 075 Маркетинг. Сформовані в ОНП Маркетинг (<http://surl.li/qsstv>) цілі та програмні результати навчання відповідають даному стандарту. Зміст представленої ОНП повністю відповідає предметній області спеціальності за концепцією ПРН та ОК, що їх забезпечують. ПРН визначено у чіткій відповідності згідно об'єкту вивчення ОНП за урахування Зальцбурзьких принципів (Пр.1. «Основною складовою підготовки здобувачів наукового ступеня є просування знань шляхом проведення оригінальних досліджень») – ПРН 2, 5-9, 10-15, що забезпечується ОК 4, 5, 6, 14, всі ВК). ОНП є структурованою за часовою ознакою: ОК заплановані на 1-3 семестри, при цьому ОК, що орієнтовані на розвиток дослідницьких компетентностей представлені у 1-2 семестрах, що забезпечує здобувачу можливість ефективно планувати дослідження. ОНП узгоджена за змістом: 4 змістовні блоки структуровано у відповідні ОК так, що усі ПРН повністю забезпечуються обов'язковими ОК. НП складається з нормативної та вибіркової компонент, де перший блок дисциплін включає 4 складових, що передбачають набуття аспірантом компетентностей у відповідності до Постанови КМУ від 23.03.2016 року: 1. Дисципліни циклу спеціальної підготовки – Методологія проведення наукових досліджень – ОК 4, Сучасні концепції маркетингу – ОК 5, Формування маркетингових стратегій в агробізнесі – ОК 6, Інноваційний маркетинг – ОК 14, (всього 12 кредитів ЄКТС) формують теоретичний зміст предметної області та підкреслюють унікальність ОНП. 2. Дисципліни циклу загальнонаукової підготовки - Філософія науки (4 кредити ECTS), забезпечує загально-теоретичний зміст предметної області. 3. Дисципліни циклу дослідницької підготовки (кожна дисципліна - 3 кредити ECTS) - Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності, Комунікації в науковому середовищі, Реєстрація прав інтелектуальної власності, Організація підготовки наукових публікацій та написання дисертації, Управління науковими проектами, Організація і методика проведення навчальних занять забезпечують методи, методики та технології, якими повинен оволодіти здобувач для предметного їх використання у наукових дослідженнях та здійсненні навчальної роботи, сприяють формуванню ЗК щодо збору й опрацюванню фактичного матеріалу та написання дисертаційного дослідження, забезпечують дослідницько-інноваційний зміст предметної області. 4. Дисципліни циклу мовної підготовки - Іноземна мова за професійним спрямуванням (4 кредити ECTS), Методика підготовки наукових праць іноземною мовою (3 кредити ECTS), забезпечує комунікативний зміст предметної області. Другим блоком є вибіркові компоненти фахового спрямування, які забезпечують здобувачам можливість вибудувати індивідуальну освітню траєкторію навчання з врахуванням міждисциплінарного підходу та поглибити знання та сфокусовані на поглиблення компетентностей у відповідності до тематики їх досліджень.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

У Сумському НАУ створена процедура, яка надає можливість здобувачу вищої освіти формувати індивідуальну

освітню траєкторію (IOT) та регламентується згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в СНАУ» (<https://goo.su/b4FN>); «Положенням про організацію вивчення навчальних дисциплін вільного вибору студентів» (<https://cutt.ly/dkqNZu2>); «Положенням про кредитно-трансфертну систему організації навчального процесу» (<https://goo.su/b1Ef>). IOT для здобувачів забезпечується через: вільний вибір теми наукового дослідження; отриманням методичного і змістовного наукового консультування щодо власного дослідження від наукового керівника; вибір відповідних вибіркових освітніх компонент (ВК 1-7), що дозволяє поглибити професійні та наукові знання; можливість академічної мобільності внутрішньої та зовнішньої (міжнародної) <https://goo.su/VHejE10>; формування індивідуального навчального плану та плану наукової роботи (за погодженням з науковим керівником, що затверджується на засіданні Вченої ради СНАУ); індивідуальний графік, в тому числі поєднання з практичною діяльністю; використання технологій дистанційного навчання на платформі MOODLE. Сприяє опануванню навчальних дисциплін і отриманню програмних результатів навчання здобувачем вищої освіти і Центр дистанційного навчання СНАУ (<https://goo.su/bHf2>).

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

СНАУ гарантує здобувачам вищої освіти за даною ОНП право на вибір ОК варіативної частини у відповідності до «Положення про організацію освітнього процесу в СНАУ» (<https://goo.su/b4FN>), «Положення про організацію вивчення навчальних дисциплін вільного вибору студентів» (<https://cutt.ly/dkqNZu2>), Положення про кредитно-трансфертну систему організації навчального процесу (<https://goo.su/b1Ef>). Вибірковий блок є результатом спільної роботи робочої групи та здобувачів. НП встановлюється перелік вибіркових дисциплін для здобувачів третього рівня вищої освіти. Вибіркові дисципліни складають 15 кредитів (по 5 кредитів ECTS на кожен ВК), їх частка складає 25%. Вибірковий блок безпосередньо формується із дисциплін фахового спрямування, що дозволяє всі 15 кредитів ECTS вважати такими, що спрямовані на поглиблення фахової підготовки, та надає можливість максимально наблизити їх до наукових інтересів здобувача. Вибір дисциплін здобувачами здійснюється в період з 1 лютого по 1 березня поточного навчального року на наступний навчальний рік. Інформація про ВК розміщується на сайті кафедри маркетингу та логістики (<http://surl.li/qsswu>). Здобувачі визначаються з переліком ВК шляхом подачі заяви в відділ аспірантури та докторантури. Крім того, здобувачеві забезпечується можливість обрати дисципліну, що пропонується іншим рівням вищої освіти, однак які дотичні до тематики дисертаційного дослідження. В даному випадку аспірант подає до Відділу аспірантури і докторантури погоджену з науковим керівником заяву з чітким обґрунтуванням потреби вивчення конкретної обраної дисципліни, враховуючи тематику дисертаційного дослідження. Інноваційною практикою є повністю автоматизований процес процедури обрання здобувачем ВО індивідуальної траєкторії.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Педагогічна практика (4 кредити ECTS) є обов'язковим елементом підготовки докторів філософії та спрямована на підготовку здобувача до викладацької діяльності та забезпечується ОК 13 «Педагогічна практика» (<http://surl.li/qssyn>). Проходження педагогічної практики реалізується у відповідності до Положення про педагогічну практику здобувачів (<https://goo.su/c1Q9>). ПП сфокусована на підготовці здобувачів відповідно до принципів європейського простору ВО (ESG 2015), забезпечує набуття компетентностей, необхідних для здійснення викладацької діяльності. Інноваційним рішенням забезпечення ефективної практичної підготовки здобувачів є включення обов'язкової компоненти ОК 8 «Організація і методика проведення навчальних занять», яка враховує вимоги професійного стандарту «Викладачі вищої освіти» і є підготовчою стадією проходження педагогічної практики. Кращий практичний підготовці здобувачів також сприяє залучення до освітнього процесу відомих практиків, зокрема в рамках проекту Жан Моне «Європеїзація докторських студій відповідно до інноваційних принципів підготовки докторів філософії в Європі: разом до спільного майбутнього» (<https://edocs.snau.edu.ua>). З метою підвищення якості практичної підготовки здобувачів відповідно до сучасних вимог та тенденцій ринку праці, було запропоновано запровадити інноваційний експеримент щодо реалізації навчання за дуальною освітою на третьому рівні підготовки для здобувачів, що працюють за фахом - Пантілеєв В., Шматок М. (<https://dual.snau.edu.ua/>).

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

Загальна університетська політика стосовно всебічного розвитку соціальних навичок визначені Концептуальними засадами гуманітарної складової підготовки фахівців у СНАУ (<https://bit.ly/36E28GN>). Всі представлені в ОНП ОК забезпечують розвиток soft skills, що підтверджується матрицями відповідності (табл. 2, 3 профілю ОНП). Модель підготовки докторів філософії у СНАУ передбачає блок ОК (ОК1 - ОК 3; ОК 7 - ОК 12), який відповідає принципу 8 Зальцбургських принципів. ОНП передбачає формування фахівців, що володіють методиками тайм-менеджменту, мають навички комунікації, нетворкінгу, здатні працювати в команді. Зазначені компетентності формуються ОК 2, 3, 10; ПРН 2-9, 12. ОНП передбачає всебічний розвиток м'яких навичок в межах наукової складової (ЗК 1, 2, 4, 5-8) завдяки участі в наукових заходах. Зразковою практикою є забезпечення розвитку soft skills через участь здобувачів в різних заходах, які пропонує СНАУ, а саме: медіашкола (<http://surl.li/qstad>, <https://goo.su/bj6c>), Жан Монне студії СНАУ (<https://goo.su/bQGY>), школи-семінари (<https://goo.su/cswX>). Для розвитку мовних компетентностей у СНАУ діє центр підготовки Pearson (<https://goo.su/bmi7>). Опитування здобувачів (<http://surl.li/pjzpe>) свідчить про високий рівень задоволення набуттям soft skills упродовж періоду навчання. До кращих інноваційних практик за цим напрямом можна віднести участь аспірантів в міжнародному проекті «Посилення потенціалу аспірантів для якісних наукових досліджень в Україні» (<http://surl.li/qstao>)

Яким чином зміст ОП урахує вимоги відповідного професійного стандарту?

Під час крайнього перегляду ОНП було враховано вимоги, визначені професійним стандартом групи професій «Викладачі закладів вищої освіти» (наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства від 23.03.2021 № 610) в частині формування ОК 8, що безпосередньо стосується викладацької діяльності (А, Б, В, розділ 5 стандарту) та можуть бути забезпечені в межах обсягу, що передбачений ОНП на цей блок підготовки здобувача.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Загальні алгоритми розподілення навантаження здобувача ВО сформовані у відповідності до Положення про організацію освітнього процесу в СНАУ (п. 2.8) (<https://goo.su/b02r>) та рекомендацій, визначених Довідником користувача ЄКТС (<https://goo.su/sDGA>). На стадії розробки ОНП в основу розподілення обсягу навантаження між окремими освітніми компонентами у кредитах ЄКТС було закладено вимоги чинного Стандарту ВО, затвердженого Наказом МОН України від 07.04.2022 р. № 313 (<http://surl.li/guslq>). Організація самостійної роботи, вимоги щодо її методичного забезпечення визначені Положенням про самостійну роботу студентів та контроль за нею у Сумському НАУ (<https://goo.su/48kO>). Навантаження за ОК складає 1800 годин, в т.ч. 1136 аудиторних годин, що становить 63%. На етапі формування силабусів відповідність навантаження здобувачеві обсягу ОК оцінюється під час здійснення процедури рецензування (Положення про РНП (силабус) ОК (<https://goo.su/b873>), додаток 2). На етапі реалізації ОНП здійснювався моніторинг фактичного навантаження шляхом опитування здобувачів (<http://surl.li/pjzpe>). На підставі результатів проведених опитувань проектною групою вносилися відповідні зміни до освітньої програми. Здійснено опитування щодо участі СНАУ у проекті ACADEMIC IQ, за результатами якого проведено аналіз (<https://bit.ly/3rjqSyd>) та передбачено ряд заходів (<https://bit.ly/3DX9fLJ>).

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

СНАУ є учасником пілотного проекту МОН із запровадження дуальної освіти (наказ №1296 від 15.10.2019р.) (<http://surl.li/izxj>). У 2023 році Сумський НАУ став активним учасником Проекту «Дуальна освіта для України», що реалізується в партнерстві ГО «Українська Асоціація Маркетингу» та за фінансової підтримки Проекту USAID «Економічна підтримка України» (<http://surl.li/qstcs>). Під час обговорення ОНП стейкхолдерами (голова ГО «Українська Асоціація Маркетингу» І. Лилик) з метою підвищення якості практичної підготовки здобувачів відповідно до сучасних вимог та тенденцій ринку праці, було запропоновано запровадити інноваційний експеримент щодо реалізації навчання за дуальною освітою на третьому рівні підготовки для здобувачів, що працюють за фахом. З 2023-2024 н.р. відповідно до пропозиції І. Лилик було запроваджено інноваційний експеримент щодо реалізації навчання за дуальною освітою на третьому рівні підготовки для здобувачів, що працюють за фахом (Пантелеєв В., Шматок М.). Це має підвищити якість практичної підготовки здобувачів відповідно до сучасних вимог та тенденцій ринку праці.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

Загальна інформація щодо правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти у Сумському національному аграрному університеті в 2023 розміщена на сайті у відкритому доступі (<http://surl.li/djncv>). Правила прийому на навчання до аспірантури Сумського національного аграрного університету на 2023 рік (Додаток 2 - <http://surl.li/qstdj>). Сторінка сайту відділу аспірантури та докторантури СНАУ, де розміщена інформація щодо вступу до аспірантури (<http://surl.li/afodv>) або (<http://surl.li/owqj>) сторінка сайту кафедри маркетингу та логістики, де розміщена інформація щодо вступу до аспірантури на здобуття третього (освітньо – наукового рівня) вищої освіти за спеціальністю 075 «Маркетинг» (<http://surl.li/qstdx>)

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

В правилах прийому на навчання для здобуття третього (освітньо – наукового рівня) вищої освіти за спеціальністю 075 «Маркетинг» враховано особливості спеціальності «Маркетинг», які визначені у Правилах прийому на навчання до аспірантури та докторантури СНАУ на 2023 рік (<http://surl.li/qstdj>). Зазначені правила прийому до аспірантури дозволяють визначити рівень початкових компетентностей, необхідних для успішного проходження навчання за ОНП «Маркетинг» за ступенем доктора філософії та сприяють формуванню вмотивованого контингенту здобувачів, здатних до навчання за відповідною ОНП. Прийом здобувачів для навчання за ОНП спеціальності 075 «Маркетинг» здійснюється на основі здобутого ступеня магістра або рівня спеціаліста за відповідною або спорідненими спеціальностями. Правилами прийому на навчання до аспірантури Сумського національного аграрного університету передбачено складання вступниками вступних іспитів зі спеціальності, однієї з іноземних мов (англійської, німецької, французької, іспанська) та іспиту в формі співбесіди з основ наукових досліджень. Конкурсна оцінка вступника з урахуванням додаткових балів за академічні досягнення є підставою для його зарахування до аспірантури (Додаток 10, п.4.4 - <http://surl.li/qsteg>)

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процес визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності, регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в Сумському національному аграрному університеті (<http://surl.li/anhlt>), а також Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність Сумського НАУ (<http://surl.li/annjj>). За даним Положенням діє порядок організації програм академічної мобільності для учасників та надається уява про права і обов'язки учасників академічної мобільності ЗВО – партнерів, які беруть участь у програмах академічної мобільності. На сайті Сумського НАУ (<http://surl.li/fnhwc>) висвітлюється інформація щодо принципів академічної мобільності здобувачів вищої освіти та визнання результатів навчання в інших ЗВО. Процедура визнання результатів навчання, здобутих в інших ЗВО, викладена у Положенні про організацію освітнього процесу в Сумському НАУ (п.19). Дотримання процедур академічної мобільності здобувачів ВО та визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, СНАУ дозволяє гарантувати надійність визнання РН через відповідність ОНП вимогам ВО, відповідність компетентностей та ПРН компонент ОНП та відповідність НП підготовки дослідників за ОНП. Сумським НАУ в повному обсязі реалізується інформаційна та консультативна підтримка здобувачів щодо можливостей міжнародної академічної мобільності.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

З метою подальшої інтеграції СНАУ в український та світовий освітньо-науковий простір, підвищення якості освіти та ефективності наукових досліджень, а також забезпечення конкурентоспроможності на ринку освітніх послуг, в Університеті реалізовується можливість здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти навчатися у інших ЗВО. Так, аспірантка спеціальності «075 Маркетинг» кафедри маркетингу та логістики В.Колодяжна взяла участь у Літній Школі та Навчальному турі, що організовані Чеським університетом природничих наук, м. Прага для представників університетів консорціуму в рамках проекту «Підвищення потенціалу аспірантів для якісного дослідження в Україні» (серпень-грудень 2022) (<http://surl.li/qsthr>). У проєкті взяли участь 10 аспірантів українських університетів, які мали можливість ознайомитися з університетом, зустрітися з провідними науковцями факультетів, обговорити важливі для науковців теми, такі як публікації в високорейтингових наукових журналах та написання грантових заявок на наукові дослідження.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

В положенні про порядок визнання в Сумському національному аграрному університеті результатів навчання, отриманих здобувачами вищої освіти всіх рівнів у неформальній освіті, подано порядок та процедури визнання таких результатів (<http://surl.li/qstif>). Визнання результатів навчання у неформальній освіті дозволяється для дисциплін, які починають викладатися з другого семестру. Визнання результатів навчання у неформальній освіті розповсюджується як на обов'язкові, так і вибіркові дисципліни ОНП. Під час викладання своїх дисциплін викладачі пропонують здобувачам перелік курсів, дистанційних платформ задля отримання ними знань у неформальній освіті. На сайті кафедри маркетингу та логістики (<http://surl.li/qstiu>) представлена відповідна нормативна база та підтверджені результати навчання здобувачів, отриманих у неформальній освіті. Для перерахування результатів, здобувач представляє викладачу та надає в відділ аспірантури та докторантури підтверджувальні документи його участі у заходах неформальної освіти (свідоцтва, сертифікати, дипломи; опис заходу неформальної освіти тощо). Слід акцентувати, що доступність навчання у неформальній освіті забезпечується і з боку наукового керівника в процесі проведення здобувачем наукових досліджень з обраної тематики.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

Конкретними прикладами застосування визнання результатів неформальної освіти є процедура перерахування тем «Процес формування й реалізації маркетингових стратегій» та «Вибір стратегій на основі управління портфелем бізнесу» з ОК Формування маркетингових стратегій в агробізнесі. ЗдВО групи АСП 075-2022 В. Пантілеєв через отримання знань щодо визначення стратегій для підвищення рівня обізнаності про бренд серед потенційних клієнтів, розуміння принципів застосування пошукової оптимізації та її окремих методів, оптимізація контенту вебсайту для пошукової оптимізації, розуміння принципів пошукового маркетингу та його переваг для бізнесу на курсі «Залучення клієнтів за допомогою цифрового маркетингу», що розміщений на освітній платформі Coursera (<https://coursera.org/verify/SK9QLRTLNBZR>). В межах перерахування теми «Впровадження сучасних концепцій маркетингу в Україні» з ОК Сучасні концепції маркетингу ЗдВО групи АСП 075-2023 С. Мешков завершив курс «Переговори з клієнтами», що розміщений на освітній платформі QATestLab (<https://training.qatestlab.com/>). Успішне завершення курсів засвідчують сертифікати (<http://surl.li/qtohq>). РН із зазначених тем ОК, набуті у неформальній освіті було визнано на основі подання заяв від здобувачів на ім'я завідувача кафедри.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють

досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Форми навчання здобувачів вищої освіти в СНАУ регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в Сумському НАУ (п.8 - <http://surl.li/anhlt>). Здобувачі ступеню Доктора філософії за ОНП «Маркетинг» мають право навчатися за денною чи заочною формами освіти. Згідно Положення про робочу програму (силабус) освітнього компонента (<http://surl.li/kqerb>) відповідність методів навчання та викладання результатам навчання за освітнім компонентами та результатами навчання за ОНП обґрунтовується в силабусах ОК, форма якої передбачає узгодження результатів навчання за дисципліною з програмними результатами навчання, методами навчання та викладання, а саме: узгодженості ПРН з результатами навчання освітнього компонента (силабус, розділ 2)); узгодженість результатів навчання освітнього компонента з методами викладання і навчання (силабус, розділ 4); узгодженість результатів навчання ОК з методами оцінювання (силабус, розділ 5). В Положенні про організацію освітнього процесу в Сумському НАУ (п.9) надано перелік традиційних форм організації навчального процесу. Оптимальному досягненню програмних результатів сприяють інноваційні та креативні форми і методи навчання, що застосовуються при викладанні ОК, зокрема: кейс-методи, експерименти, ділові ігри, брейн-штормінг, ситуативне моделювання, воркшопи, робота в групах, тренінги та інші. Викладачі СНАУ в організації навчального процесу також керується рекомендаціями з Довіднику користувача ЄКТС (<http://surl.li/kiqzt>).

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Студентоцентрований підхід до організації навчального процесу в Сумському НАУ задекларований у Стратегії розвитку університету на 2021- 2025 рр. (<http://surl.li/kivu>) та відповідає місії університету та передбачає: попереднє оприлюднення критеріїв та методів оцінювання знань, що забезпечує неупередженість та об'єктивність в оцінюванні здобувачів; можливість формування індивідуальних освітніх траєкторій, що проявляється у виборі індивідуальних завдань з окремих ОК, тем дисертаційних робіт, вибіркових дисциплін; опитування, що дозволяє враховувати думку здобувачів щодо задоволеності методами викладання; застосування методів активного навчання; акцент на критичному й аналітичному навчанні і розумінні; розширення автономії здобувачів; формування та постійне удосконалення освітнього середовища; рефлексивний підхід до процесів навчання й викладання; заохочення почуття незалежності із забезпеченням належного наставництва і підтримки викладачем; участь у науково-дослідних темах, проєктах. Форми та методи навчання і викладання в СНАУ регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в СНАУ (<http://surl.li/anhlt>). Підставою для визначення рівня задоволеності здобувачів ВО методами навчання і викладання є Положення про опитування стейкхолдерів освітньої діяльності у Сумському НАУ (<http://surl.li/kivw>). Результати проведеного опитування здобувачів щодо якості викладання навчальних дисциплін за 2022-2023 н. р. (<http://surl.li/pjzpe>) свідчить про високий рівень задоволеності якістю навчального процесу.

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Формування академічного середовища та втілення основних принципів академічної поведінки учасників університетської спільноти в СНАУ здійснюються за Кодексом академічної етики (<http://surl.li/mdrzd>). Підтвердженням дотримання СНАУ принципів академічної свободи є долучення університету до Великої хартії європейських університетів (<http://surl.li/eigxo>). Методи викладання, навчання та оцінювання під час реалізації ОНП регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в СНАУ (<http://surl.li/anhlt>) та вільно обираються викладачем для якісного досягнення ПРН за Положенням про робочу програму (силабус) ОК (<http://surl.li/kqerb>). Викладачі мають право на вільне трактування навчального матеріалу, вибір форм та засобів його доведення до здобувачів з урахуванням свободи слова та творчості, що відповідає принципу академічної свободи викладача. Академічна свобода аспірантів реалізується через їх право вільно обирати форми та методи навчання; індивідуальний план навчання; дисципліни вільного вибору згідно зі своїми науковими інтересами; тему дисертації та напрям наукового дослідження; висловлювати власну точку зору, наукові погляди, думки щодо певних процесів; публікувати результати власних досліджень; приймати участь у різних наукових заходах. Принцип академічної свободи НПП та здобувачів СНАУ реалізується і через свободу участі у професійних (наприклад, більшість викладачів кафедри маркетингу та логістики є членами Громадської організації «Українська асоціація маркетингу») або представницьких академічних органах.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Всю інформацію щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання освітніх компонентів, визначених в ОНП «Маркетинг» здобувачі отримують від викладача на початку семестру, в межах першого навчального заняття. Викладачем надаються роз'яснення щодо принципів навчання, форм контрольних заходів та критеріїв їх оцінювання та зосереджується увага на очікуваних результатах навчання. Види, критерії, порядок та правила оцінювання визначаються в Положенні про організацію освітнього процесу в СНАУ (п.6. <http://surl.li/anhlt>) та конкретизуються в силабусах ОК. Відповідно до нормативної бази СНАУ основну інформацію про ОК здобувачі ВО можуть отримати з силабусів ОК, які знаходяться у вільному доступі, чинний перелік яких розміщений на сайті кафедри маркетингу та логістики (<http://surl.li/qstnv>). За вільного доступу до силабусів ОК здобувачі мають змогу отримати інформацію і про навчальні ресурси, програмне забезпечення ОК та інші додаткові відомості. Через особистий кабінет здобувачі ВО СНАУ мають доступ до Центру дистанційного навчання СНАУ (<https://cdn.snau.edu.ua/moodle/>), в якому сформовано категорії курсів, що викладаються за ОНП, містять інструкцію по роботі з дистанційним курсом, теоретичний та практичний навчальний матеріал; завдання до

самостійної роботи; тестові завдання для оцінювання знань задля досягнення програмних результатів навчання. Дистанційні курси ОК доступні за формулою 24/7.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Науково – дослідна робота здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю Маркетинг є частиною навчального процесу СНАУ, що відповідає визначеним цілям Стратегії СНАУ (цілі 9 – 15 - <http://surl.li/kivu>). Навчання на ОНП поєднується з дослідженнями та реалізується за різними напрямками: здійснення аспірантами наукового пошуку в межах освітньої складової в процесі вивчення окремих освітніх компонентів (Комунікації в науковому середовищі (ОК 3), Методологія проведення наукових досліджень (ОК 4), Сучасні концепції маркетингу (ОК 5), Формування маркетингових стратегій в агробізнесі (ОК 06), Інноваційний маркетинг (ОК 14) та передбачає виконання (збір та обробку інформаційно-аналітичної бази для проведення наукових досліджень) і захист індивідуальних робіт науково – дослідницького змісту; проведення фундаментальних та прикладних досліджень, пов'язаних з темою дисертації, за використання дослідницьких методів та реалізації отриманих знань під час вивчення ОК; Оприлюднення результатів як особистих наукових досліджень аспірантів, так і спільних наукових праць керівників і аспірантів (з подальшим впровадженням у освітній процес СНАУ) у вітчизняних фахових виданнях категорії «Б»; наприклад, Івченко А. (<http://dndiime.org/wp-content/uploads/2023/09/6-2023.pdf>), Колодяжна В. (<http://surl.li/qstop>) та наукових виданнях, які включені до міжнародних наукометричних баз даних Web of Science та Scopus (наприклад Плішивий Б. <http://surl.li/qstos>); поєднання процесів навчання та досліджень аспірантів відбувається й за апробації результатів наукових досліджень під час виступу на щорічній науково-практичній конференції викладачів, аспірантів та студентів СНАУ (<http://surl.li/khji>), що відбувається двічі на рік та щорічній МНПК «Маркетинг та конкурентоспроможність соціально – економічних систем в умовах економічного розвитку», яку організовує кафедра маркетингу та логістики (<http://surl.li/qstpc>); в контексті виконання аспірантами ГДТ паралельно з навчанням («Розробка маркетингової стратегії підприємства», ТОВ «АГРОЛЕНД - ІНВЕСТ», Юрій УС, Євгеній УС, 2023 р.; «Розробка стратегії управління аграрним підприємством», ФГ «Коряк В.І.» Руслан ЖУК, 2023 р.; «Особливості маркетингового забезпечення діяльності аграрних підприємств у військовий час», ФОП Авраменко С.О., Владислав Таранченко, 2023 р.; «Формування конкурентної стратегії логістичного управління ланцюгами поставок продукції підприємства», ТОВ «ТІРЕКС ЮКРЕЙН», Володимир Моїсеєнко, 2023 р.; «Управління логістичною діяльністю на підприємствах аграрного сектору», СТОВ «Перемога», Олександр Білогубець, 2023 р.; «Управління брендом на підприємствах малого бізнесу», ТОВ «АГРО КОНТУР», Максим Шматок, 2023 р.), яка є частиною науково-дослідної роботи кафедри маркетингу та логістики(<http://surl.li/qstpd>)

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Згідно Положення про робочу програму (силабус) ОК (<http://surl.li/kqerb>) перегляд та оновлення РП ОК в СНАУ здійснюється щорічно за результатами реалізації освітнього компонента, з урахуванням результатів опитувань студентів, змін в ОНП, рекомендацій, отриманих під час реалізації процедур внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, тенденцій змін у галузі, участі НПП у міжнародних наукових та вітчизняних заходах, підвищення кваліфікації викладачів, міжнародного стажування НПП, побажань та зауважень стейкхолдерів та схвалюється гарантом ОНП і членами проектною групи. Наприклад, в результаті оновлення змісту ВК 2 «Маркетинг туризму» у 2023 р. до навчальної дисципліни додано тему 6 та 7 з метою сформулювати у аспірантів уяву про інноваційну спрямованість маркетингової діяльності туристичних підприємств та навчити користуватися сучасними інструментами та методами управління інноваційним розвитком підприємств туристичної галузі. Для оновлення змісту навчальних дисциплін НПП використовують власні наукові досягнення опубліковані в фахових виданнях категорії «Б» (наприклад, до ОК «Інноваційний маркетинг» включено матеріал наукової статті «Інноваційно-методичні та наукові основи з оцінювання товарного асортименту в маркетинговому менеджменті підприємства» викладача Шумкової О., опублікованої у фаховому виданні «Вісник ХНАУ», 2021 р. № 2; в темах ОК «Сучасні концепції маркетингу» знайшли відображення публікації «Ефективність застосування концепції інтенсифікації комерційних зусиль» (Лищенко М.); результати наукових досліджень Стоянець Н., Сохань І. були використані при оновленні ОК «Методологія проведення наукових досліджень», «Організація підготовки наукових публікацій та написання дисертації»; наукових виданнях, які включені до міжнародних наукометричних баз даних Web of Science та Scopus та узагальнені в посібниках; підручниках; монографіях (наприклад, матеріали монографії авторського колективу Лищенко М.О., Макаренко Н.О., Макарова В.В., Муштай В.А. «Маркетингове дослідження ринку туристичних послуг» були використані при оновленні практичних завдань з ВК 2 «Маркетинг туризму»). Оновлення змісту ОК ОНП забезпечується шляхом включення до освітнього процесу отриманих результатів за виконанням НДР (наприклад, до ОК «Сучасні концепції маркетингу» включено матеріали звіту за НДР (№ державної реєстрації 0119U100250 «Управління конкурентоспроможністю підприємств на засадах інноваційного маркетингу» та ГДТ (наприклад, до ВК 2 «Маркетинг туризму» включено матеріали звіту за ГДТ «Розробка маркетингової стратегії підприємства»; №31-3-4 від 31.03.23). ОК 8 оновлено з урахуванням результатів стажування викладача Скляр І. у Великій Британії і навчання на програмі Postgraduate Certificate in Academic Practice in Plymouth Marjon University включено складову, що стосується освіти для сталого розвитку, а також враховано положення професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти».

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Інтернаціоналізація навчальної та науково – дослідної діяльності СНАУ реалізується в межах співробітництва з 26 країнами та через укладання договорів про співпрацю (<http://surl.li/evcyn>). Викладачі ОНП пройшли міжнародне стажування (<http://surl.li/qstpw>). Здобувачі беруть участь у програмах міжнародної академічної мобільності (Колодяжна В., проєкт «Підвищення потенціалу аспірантів для якісного дослідження в Україні»). Міжнародна

активність НПП ОНП та аспірантів підтверджена участю у міжнародних наукових конференціях (<http://surl.li/qstqa>), публікаціями розділів у міжнародних монографіях (<http://surl.li/qstqd>), статей у виданнях країн ОЕСР (<http://surl.li/qstqp>). Сертифікати рівня B2 з англійської мови мають викладачі Данько Ю, Лищенко М, Макаренко Н., Устїк Т., Ніфатова О., а Блюмська-Данько К. володіє французькою мовою, Ніфатова О. – іспанською, Прокопенко К. – китайською, Сохань І. – німецькою та польською. Інноваційною практикою є поєднання навчання та проведення наукових досліджень в межах міжнародних проєктів (наприклад, проєкт «Європеїзація докторських студій...» (<http://surl.li/qstqx>), «Розвиток органічного землеробства» (<http://surl.li/qstqz>) та Еразмус Жан Моне «Удосконалення освітнього контенту з органічного землеробства...» (<https://organic-eu.snau.edu.ua>) Результати міжнародної співпраці СНАУ, зокрема в межах проєкту Twinning, втілені на ОНП, зокрема удосконалено механізм вибору дисциплін, результати стажування викладачів ОНП у RAU (Лищенко М., Скляр І.) втілено у викладанні ОК 8, 6.

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Контрольні заходи та критерії оцінювання здобувачів ВО є прозорими, зрозумілими, обираються відповідно до характеру РН, і оцінюються НПП та визначаються РНП (силабусом). Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в СНАУ (<http://surl.li/anhlt>) формами контрольних заходів є поточний, модульний та підсумковий контроль, який проводиться з метою комплексного оцінювання якості освітньої діяльності здобувачів вищої освіти під час опанування ними компонентів ОНП та досягнення ПРН. У РНП (силабусах) ОК на ст. 10 «Положення про освітні програми (силабуси)» (<http://surl.li/kqerb>) визначаються форми контрольних заходів та критерії оцінювання. Метою поточного оцінювання є забезпечення зворотного зв'язку між НПП та здобувачами ВО у процесі навчання, забезпечення управління навчальною мотивацією здобувачів ВО. У силабусі (РНП) наведені способи підтвердження, як здобувачі набули очікуваних РН за ОК: здобули знання, уміння та навички, які відповідають навчальним цілям ОК, зазначаються методи сумативного та формативного оцінювання, і при необхідності діагностичного оцінювання. Здобувачам надається доступ до РНП (силабусів), які розміщені на сайті аспірантури та докторантури (<http://surl.li/qtikl>), та кафедри маркетингу та логістики (<http://surl.li/qstnv>). Постійний зв'язок зі стейкхолдерами дає можливість удосконалювати ОНП, форми контрольних заходів та методи оцінювання. В СНАУ розроблена зразкова система оцінювання ступеня досягнення ПРН, яка забезпечується через наступні заходи: 1. Етап проєктування і перегляду ОНП – узгодження РН за ОК з ПРН ОНП та формулювання ПРН за принципом SMART. 2. Вибір методів оцінювання, що відповідають РН за ОК ОНП. 3. Застосування методів оцінювання відповідно до Положення (<http://surl.li/anhlt>). Періодичний перегляд та коригування підходів до оцінювання РН здійснюється на основі анкетування учасників освітнього процесу, а також практики використання формативного оцінювання. На першому лекційному занятті НПП пояснюють суть і критерії оцінювання, які наведено у Положенні (додаток 3). Питання щодо зрозумілості критеріїв оцінювання та їх дотримання включені в анкету опитування (<http://surl.li/pjzpe>) (<http://surl.li/mzkr>). Формою підсумкового контролю за виконанням ППП аспіранта є атестація (проміжна, підсумкова).

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів обираються відповідно до характеру РН, які оцінюються НПП та визначаються РП (силабусом), де наведені способи підтвердження набутих очікуваних РН за ОК, а саме: знання, уміння та навички, які відповідають навчальним цілям ОК, також обов'язково зазначаються методи сумативного та формативного оцінювання, а за потреби й діагностичного. Наявність обов'язкового формативного оцінювання, а також пом'якшувальних обставин є зразковими практиками, що відповідають рекомендаціям ESG 2015 (стандарт 1.3). Здобувачам надається доступ до РП (силабусів), які передбачають опис контрольних заходів та критеріїв їх оцінювання, а також інформацію про особливості семестрового оцінювання (<http://surl.li/qstnv>). Для забезпечення зворотного зв'язку питання щодо чіткості, зрозумілості форм і критеріїв оцінювання та їх дотримання включені в анкету опитування (<http://surl.li/pjzpe>) (<http://surl.li/mzkr>). Проаналізовані результати анкетування свідчать про чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень. У РНП (силабусах) наводиться кількість балів, які здобувачі можуть отримати за виконання певного виду робіт та чіткі критерії оцінювання. Зворотний зв'язок від здобувачів під час формативного оцінювання дозволяє НПП внести окремі корегування для забезпечення тах сприяння досягненню здобувачами очікуваних РН. На першому занятті НПП обов'язково знайомить здобувачів ВО із контрольними заходами по ОК.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критеріїв оцінювання доводиться до здобувачів вищої освіти?

Здобувачам за ОП доводиться інформація про форми контрольних заходів та критеріїв оцінювання. Проводиться роз'яснення відносно вимог нормативної бази Університету та процедур для їх реалізації згідно Положення про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/anhlt>) та Положення про РП (силабус) (<http://surl.li/kqerb>), Положення про порядок визнання в СНАУ результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (<http://surl.li/qstif>). Попереднє ознайомлення здобувача з інформацією про форми контрольних заходів та критеріїв оцінювання за кожним ОК відбувається до початку вивчення навчальних дисциплін через РНП (силабуси), які оприлюднені на офіційному сайті кафедри маркетингу та логістики та розкладу занять (екзаменів) на порталі СНАУ

(<http://surl.li/dlfkm>). Також НПП на першому занятті доводить всю інформацію до здобувачів щодо форм оцінювання. За ОК ОП більшість екзаменів проводяться у письмовій формі, крім тих ОК, РН за якими вимагають оцінювання навичок представлення власних наукових досліджень, уміння презентувати, готувати звіти, вести наукову дискусію.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Форми атестації здобувачів вищої освіти за цією ОНП визначаються за Стандартом ВО України - третій (освітньо-науковий) рівень, галузь знань 07 Управління та адміністрування, спеціальність 075 Маркетинг, затверджений і введений в дію наказом МОН України від 7.04.2022 р. № 313 (<http://surl.li/guslq>), Положенням про організацію ОП в СНАУ (<http://surl.li/anhlt>). Наукова складова ОНП передбачає проведення проміжної атестації аспірантів на засіданні кафедри двічі на рік. Метою проміжної атестації є оцінювання рівня виконання ІП, надання здобувачу підтримки і зворотного зв'язку. Метою підсумкової атестації є встановлення відповідності рівня ОНП випускників аспірантури вимогам ОНП доктора філософії за спеціальністю 075 «Маркетинг» та завершується публічним захистом дисертації в разовій спеціалізованій раді. Захист дисертаційної роботи відбувається прилюдно на засіданні спеціалізованої вченої ради (відповідно до Постанови КМУ від 12 січня 2022 р. № 44). Обов'язковою передумовою допуску до захисту дисертаційної роботи, за умови успішного виконання ІНП, є апробація результатів дослідження та основних висновків на наукових конференціях та їх опублікування у фахових наукових виданнях та виданнях включених до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура проведення контрольних заходів та атестації здобувачів ВО в СНАУ регулюється Положенням про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/anhlt>). Загальна процедура проведення контрольних заходів у межах поточного та підсумкового контролю, атестації здобувачів регулюється нормативно-правовими актами СНАУ (<http://surl.li/qtjdx>) та ОНП «Маркетинг» (<http://surl.li/qtjek>) та реалізується відповідно до графіку навчального процесу. Процедура, форми і критерії оцінювання з кожної ОК описані в РНП (<http://surl.li/qstnv>). Вся інформація є загальнодоступною та міститься у вільному доступі (<http://surl.li/afodv>). Результати складання екзаменів та навчальної практики оцінюються за чотирьох бальною національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), 100-бальною шкалою. Заліки оцінюють за системою «зараховано»/«не зараховано», 100-бальною шкалою. Результати екзаменів і заліків заносяться до екзаменаційної відомості, ІНП (залікової книжки) та навчальної картки здобувача ВО. Наукова складова ОНП передбачає проведення проміжної та підсумкової атестації.

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Об'єктивність оцінювання регламентується відповідно до рекомендації «Європейських стандартів» (ESG) 2015. Згідно стандарту 1.3. забезпечується те, що оцінювання індивідуальних завдань здобувачів проводиться відповідно до Положення (<http://surl.li/anhlt>). Екзамени, як правило, проводяться одним НПП. При прийомі екзаменів рекомендується до використання письмова форма для забезпечення об'єктивності оцінювання екзаменатором. Процедури запобігання конфлікту інтересів та інших правил академічної етики регулюються Кодексом академічної етики (<http://surl.li/mdrzd>) та Положення про порядок застосування заходів із врегулювання конфлікту інтересів у діяльності працівників СНАУ (<https://shorturl.at/eMPS5>). У разі конфлікту інтересів працівники мають повідомити про це безпосередньому керівнику. До уваги мають братися не лише правові (юридичних) відносин, але й соціальних (приватних). В ЗВО розроблено Антикорупційну програму на 2023-2024 роки (<http://surl.li/ksur>) та створено Комісію з академічної етики (<http://surl.li/fnirp>). За ОНП практики застосування відповідних процедур не було. Питання щодо об'єктивності оцінювання включено до анкети опитування (<http://surl.li/pjzpe>). За час існування ОНП випадків оскарження об'єктивності екзаменаторів, конфлікту інтересів не було.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/anhlt>), у разі отримання незадовільної оцінки, перескладання екзамену (заліку) з ОК допускається не більше двох разів. Правила оцінювання відображені в профілі ОП. Семестрові екзамени складаються здобувачами у екзаменаційну сесію відповідно до розкладу, який затверджується завідувачем відділу аспірантури і докторантури і доводиться до НПП і здобувачів не пізніше, ніж за місяць до початку сесії. У разі отримання здобувачем менше 60 б. за підсумковий контроль у вигляді заліку з НД або недопуску аспіранта до складання іспиту, він має добрати потрібну кількість балів до початку екзаменаційної сесії. У разі повторного перескладання, на підставі подання завідувача Відділу, видається розпорядження ректора про ліквідацію академічної заборгованості, в якому визначаються: час та дата заліку (екзамену); аспіранти, які мають скласти залік (екзамен) ще раз; склад комісії, до якої входять керівник проєктної групи за ОНП або її член, завідувач відповідної кафедри, відповідальний викладач НД. У разі неотримання позитивної оцінки, здобувач відраховується з аспірантури за невиконання ІП підготовки аспіранта (п. 4 ч. 1 ст. 46 Закону України «Про вищу освіту»). Ліквідація академічної заборгованості проводиться до початку щорічної атестації аспірантів. Приклади практичного застосування відповідних правил на даною ОНП відсутні.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів

проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Положенням про організацію освітнього процесу, п.5.11 (<http://surl.li/anhlt>) передбачено можливість здобувачу вищої освіти оскаржити результати оцінювання. Порядок подання і розгляду апеляції оприлюднюється та доводиться до відома здобувачів вищої освіти і викладачів до початку підсумкового семестрового контролю. Порядок оскарження визначається Положенням про порядок розгляду апеляцій (<http://surl.li/arseg>). Прикладів застосування відповідних правил за даною ОНП не було.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

До переліку внутрішніх нормативних документів, що стосуються політики, стандартів і процедур дотримання академічної доброчесності здобувачами та НПП СНАУ, належать наступні: політика СНАУ у сфері забезпечення якості освіти у відповідності до «Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG)» (<http://surl.li/qtjoh>); Кодекс академічної доброчесності (<http://surl.li/qtjou>); Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в Сумському НАУ (<http://surl.li/qtjppj>); Положення про порядок перевірки академічних та наукових текстів на унікальність в Сумському національному аграрному університеті (<http://surl.li/bjqeq>). Крім того, Кодекс академічної етики встановлює етичні норми відносин в академічному середовищі, якими керуються учасники університетської спільноти ЗВО. Створена Комісія з академічної етики у складі 12 осіб (<http://surl.li/qtjsf>)

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

Технологічними інструментами протидії порушенням академічної доброчесності є спеціальні програмні засоби Unichек (unichек.com), що належить ТОВ «Антиплагіат» (договір №29 від 25.03.2019 р.) та програмний продукт ТОВ «Плагіат» StrikePlagiarism.com (договір № 18-3-3 від 18.03.2019 р.), за допомогою яких проводиться перевірка на наявність текстових запозичень; перевірка письмових екзаменаційних робіт, захистів звітів в режимі прозоро (відео зйомка комісії). Первинна перевірка рукописів на академічний плагіат проводиться на підставі заяви здобувача ВО безкоштовно. Після повного процесу перевірки текстів на плагіат, включаючи повторну перевірку, сформовані звіти подібності та один примірник рішення Експертної ради відповідальні особи (на рівні факультетів, секретаря редколегії періодичного видання Університету, вченого секретаря ВР) в обов'язковому порядку надають Адміністратору антиплагіат-системи університету. Відповідно до Антикорупційної програми Сумського національного аграрного університету на 2023-2024 роки (<http://surl.li/qtjtm>) визначені телефони гарячої лінії. Також, визначено порядок інформування здобувачів та викладачів про роботу телефонів гарячої лінії і часи прийому з особистих питань ректора університету, проректорів, помічника ректора.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

Сприяння забезпеченню академічної доброчесності в СНАУ є елементом корпоративної культури. Всі документи, що стосуються академічної доброчесності, доведені до відома всіх здобувачів ВО та розміщені на сайті СНАУ (<http://surl.li/khyi>). Функціонування ОС, метою якого є формування нульової терпимості до будь-яких проявів академічної недоброчесності забезпечується популяризацією академічної доброчесності через освітні заходи (онлайн семінари). Загальноуніверситетські семінари «Академічна доброчесність: теорія і практика» (2020 р), (<http://surl.li/qtjvi>); «Академічна доброчесність у ЗВО: виклики сьогодення та передові практики» (2022 р.) (<http://surl.li/fnitm>), здобувачі популяризують академічну доброчесність (<http://surl.li/kstq>). ЗВО розвиває підходи до забезпечення академічної доброчесності та бере участь у міжнародному проєкті «Academic IQ» (Академічна доброчесність у системі внутрішнього забезпечення якості освіти в університетах) (<http://surl.li/qtjxk>). Здобувачі СНАУ приймали участь у Тижні академічної доброчесності СНАУ (<http://surl.li/qtjyn>). Висвітлення інформації щодо академічної доброчесності знаходиться на офіційному сайті (<http://surl.li/khyi>). Крім того, існують процедури контролю за проведенням заліково-екзаменаційної сесії, визначені телефони гарячої лінії, механізм звернення через «Скриньку довіри». Інформація щодо вимог та санкцій у разі порушення академічної доброчесності наведена у РП (силабусі) кожного ОК, відбувається постійне інформування здобувачів щодо недопущення проявів академічної недоброчесності.

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

Згідно ч. 6 ст. 42 Закону України «Про освіту» (<http://surl.li/ixnq>) та Кодексу академічної доброчесності СНАУ (<http://surl.li/qtjou>), за порушення академічної доброчесності здобувачі ВО можуть бути притягнені до наступних видів академічної відповідальності: виявлення спеціалізованою вченою радою порушення АД в дисертації (наукових публікаціях), у яких висвітлені основні наукові результати, є підставою для відмови у присудженні ступеня доктора філософії без права її повторного захисту. Якщо вчена рада встановила порушення АД в дисертації (наукових публікаціях), заява про зняття дисертації із захисту не приймається і приймається рішення про відмову у присудженні ступеня доктора філософії. Випадків порушення АД з боку НПП не було. Протягом реалізації ОНП випадків порушення АД не виявлено. У РП (силабус) кожного ОК передбачено санкції за порушення АД. З метою виявлення фактів порушення академічної доброчесності серед НПП та аспірантів проводяться анонімні анкетування (<http://surl.li/pjzpe>).

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Конкурсний добір викладачів ОП та забезпечення необхідного рівня їх професіоналізму в СНАУ здійснюється згідно «Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів» (<http://surl.li/anosk>). Конкурсна процедура зосереджена на відборі професійних кадрів, що особливо забезпечується пунктами 2.5.- 2.6.; 3.1-3.15; 4.1-6.7. При укладанні контрактів із НПП, у т.ч. на нові терміни, визначаються, зокрема, такі їх обов'язки: виконання наукової роботи за конкретною формалізованою тематикою; публікація наукових статей; публікація підручників, навчальних посібників, монографій; участь у наукових конференціях не менше 2-х на рік; здійснення керівництва науковою роботою здобувачів із відповідним опублікуванням матеріалів досліджень; розроблення електронних навчальних матеріалів в т.ч. іноземною мовою; участь у програмах підвищення кваліфікації з отриманням відповідного сертифіката, своєчасне проходження підвищення кваліфікації у повному обсязі; виконання відповідної навчальної, методичної, наукової, організаційної роботи. Необхідний рівень професіоналізму НПП забезпечується за рахунок відповідності усіх викладачів ОНП Ліцензійним умовам, а також відповідністю ОК. До викладання на ОНП «Маркетинг» залучені висококваліфіковані викладачі. 100% НПП мають науковий ступінь та вчене звання, з них 8 доктори наук, професори (47%), 9 - кандидати наук, доценти (53%).

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

СНАУ на постійній основі залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу за ОНП у формах: семінарів та круглих столів із запрошеними гостями (<http://surl.li/qtoai>; <http://surl.li/qtoaj>; <http://surl.li/qtoko>; <http://surl.li/qtofl>); щорічних конференцій (<http://surl.li/qstpc>); функціонування Наукової школи «Маркетинг та конкурентоспроможність соціально-економічних систем в умовах сталого розвитку» (<http://surl.li/qtylv>), широке залучення роботодавців до корегування змісту ОП (<http://surl.li/qsshc>) з орієнтацією на практично-дослідницьку підготовку. НПП ОНП Устік Т. є практикуючим маркетологом і займає посаду керівника відділу маркетингу в ДП «Сумська біологічна фабрика», Блюмська-Данько К. є директором офісу промоції Сумського НАУ. Науково-виробничий потенціал роботодавців використовується для розробки програм і проведення наукових досліджень аспірантів і викладачів, спільного виконання НДР. Зокрема, гарант Данько Ю. є членом наглядової ради Сумської регіональної агенції розвитку, брав участь у розробленні прогнозів соціально-економічного розвитку міст і районів Сумської області; Лищенко М. член координаційної ради з впровадження бренду міста Суми, є учасником та консультантом по розробці маркетингової стратегії Сумської міської ТГ (туризм) (2020-2023р.). Роботодавці та наукова спільнота постійно залучаються до рецензування та перегляду ОНП, а також при визначенні тематики наукових робіт аспірантів, що спонує їх адаптацію до умов професійної діяльності.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

На факультеті ЕІМ регулярно проводяться зустрічі спеціалістів-практиків та представників наукової спільноти із здобувачами. Інформація та короткі прес-релізи проведених зустрічей та заходів містяться на сайті факультету, сайті кафедри та соціальних мереж факультету та кафедри маркетингу та логістики. СНАУ постійно залучає роботодавців до освітнього процесу за ОНП у різних формах (<http://surl.li/qtyml>; <http://surl.li/qtypr>; <http://surl.li/qtypru>; <http://surl.li/qtypri>). До ОНП залучені такі фахівці-практики: Калініченко В.М (доктор філософії, директор АФ Псьол та АФ Батьківщина); Пасько С.М. (доктор філософії, голова Миколаївської ОТГ), Пархоменко О., Федоренко О. (засновники КІТ «Глобал»); Іваницька Н. (директорка регіонального офісу ПрАТ СК «ПЗУ України»), Olena Viano (стратегічний менеджер компанії Mettler Toledo (Швейцарія <http://surl.li/qtyprp>), Грина Лилик (голова ГО «Українська асоціація маркетингу»). Крім того, у СНАУ проводяться відкриті освітні заходи з орієнтацією на здобувачів ступеня доктора філософії (<http://surl.li/alfda>; <http://surl.li/anmlp>; <http://surl.li/qtypoe>). До ОНП залучені такі фахівці-наукові експерти: Лимар В.В. (<http://surl.li/qtypmt>), Ніфатова О.М. (<http://surl.li/qtypmc>); Клепацкий Б. (<http://surl.li/qtypwt>); Елоді Лубарес (<http://surl.li/qtypli>); Димитріус Ксефтерис (<http://surl.li/qtyplu>).

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

Професійний розвиток НПП ОП передбачений «Положенням про організацію та проведення підвищення кваліфікації та стажування педагогічних працівників» (<http://surl.li/ksqdm>). ЗВО підтримує професійний розвиток викладачів за рахунок внутрішньої системи підвищення кваліфікації СНАУ (<http://surl.li/kspyt>) та Центру підготовки кандидатів до участі у незалежному міжнародному тестуванні (Pearson) (<http://surl.li/anmlr>). Професійному розвитку викладачів ОНП сприяє їх участь у міжнародних проєктах: ERASMUS+ Жан Моне (<http://surl.li/ksud>; <http://surl.li/qstqx>; <http://surl.li/qtyqmx>), ERASMUS+ KA2 CBHE (<http://surl.li/qtyqnc>; <http://surl.li/qtyqni>), служби ДААД (<http://surl.li/qtyqnl>). Данько Ю. і Ніфатова О. проходили підвищення кваліфікації по трансферу технологій в Університеті Джорджія (США). Данько Ю., Скляр І., Пасько О., Блюмська-Данько К. є учасниками проєкту «Інноваційний університет та лідерство» (Україна, Польща). В умовах війни Вчена рада СНАУ прийняла рішення (прот. №20 від 11.07.2023), яким затвердила процедуру стажування та умови збереження на посадах співробітників, які перебувають на навчання/стажуванні/працевлаштовані у ЗВО закордоном. Ця практика дозволила отримати новий досвід: НПП Блюмська-Данько К. – дослідник Університету Париж-Сакле (Франція), Скляр І. – дослідник Королівського аграрного університету (Великобританія), Ніфатова О. – професор Університету Барселони (Іспанія), Шевель А. – стажування Вільний університет Брюсселю (Бельгія). Це є зразковою практикою

ефективного сприяння професійному розвитку викладачів.

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

Система заходів зі стимулювання підвищення фаховості та розвитку викладацької майстерності НПП СНАУ передбачає матеріальні й моральні заохочення і регламентується Статутом СНАУ (<http://surl.li/anxxj>), Положенням про підвищення кваліфікації (<http://surl.li/ksqdm>), Колективним договором зі змінами (<http://surl.li/ksuf>). Преміювання НПП відбувається, зокрема за публікацію статей у виданнях Scopus та WoS, що регламентується Положенням (<http://surl.li/aofxb>). Інноваційним рішенням є диференціація розміру премій від якісного показника журналу. Інноваційною практикою є поступовий перехід на викладання англійською мовою за вибором здобувачів. У СНАУ проводяться курси англійської мови з отриманням сертифікату Pearson. НПП, що викладають іноземною мовою на рівні B2-C1, мають 10% надбавку до заробітної плати. Інноваційною практикою є те, що 4 викладачі крім англійської володіють ще хоча б однією з іноземних мов. Моральні заохочення передбачають: оголошення подяки чи грамоти ректора, відзначення регіональними та галузевими відзнаками. НПП ОНП ставали лауреатами премії Міського голови за особливий внесок молоді у розвиток міста (Блюмська-Данько К.), отримували стипендії КМУ (Стоянець Н., Сохань І., Ніфатова О., Блюмська-Данько К.), Премії Президента України для молодих вчених (Данько Ю.), Премії ВРУ (Данько Ю., Ніфатова О.) НПП Данько Ю., Лищенко М., Сохань І., Стоянець Н., Пасько О., Блюмська-Данько К., Ніфатова О. мають досвід підготовки іноземних аспірантів за ОНП Менеджмент як наукові керівники чи члени спеціалізованих вчених рад.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

Фінансові, матеріально-технічні та навчально-методичні ресурси, використані для ОНП, сприяють досягненню цілей ОП та ПРН. Дані про фінансову та економічну діяльність СНАУ розміщено на сайті (<http://surl.li/anmaw>). Навчально-науковий процес підтримується такими матеріально-технічними засобами, як наукова бібліотека, розвинена соціальна інфраструктура, освітні приміщення та комп'ютерні класи. Наукова бібліотека оснащена електронним каталогом наукових та навчальних ресурсів (<http://surl.li/anvqd>), а також репозиторієм, що надає доступ до наукових і навчально-методичних видань (<http://surl.li/qtrnz>). СНАУ забезпечує віддалений доступ до міжнародних наукових баз даних, таких як Web of Science та Scopus (<http://surl.li/anvsf>). Усі навчальні приміщення університету відповідають санітарним та протипожежним стандартам, що підтверджено санітарними паспортами. Здобувачі мають у своєму розпорядженні підручники та навчальні посібники, а також доступ до освітньої платформи MOODLE, де розміщені матеріали лекцій та практичних занять (<http://surl.li/afjnw>). Здобувачі також мають вільний доступ до мережі Internet (через WiFi, який розміщений у корпусі факультет ЕІМ). Для якісної підготовки здобувачів створено матеріально-технічні ресурси: бізнес-хаб кафедри маркетингу та логістики (208 е), науково-навчальна лабораторія маркетингових досліджень і аналітики (209 е), науково-навчальна аудиторія кафедри маркетингу та логістики (210 е).

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

СНАУ забезпечує викладачам та здобувачам доступ до необхідної інфраструктури та інформаційних ресурсів для ефективного навчання, викладання та наукової роботи в рамках ОНП. Потреби та інтереси здобувачів визначаються за допомогою щорічних опитувань (<http://surl.li/mzkr>) та зустрічей на кафедрах, включаючи спілкування з науковими керівниками. На веб-сайтах науково-дослідної частини (<http://surl.li/qtrpo>) та відділу аспірантури і докторантури (<http://surl.li/afodv>) представлено важливу інформацію та методичну підтримку для здобувачів. Профспілка студентів та аспірантів (<http://surl.li/kiaf>) бере активну участь у важливих аспектах університетського життя через «Скриньки довіри» та участь у ВР (<http://surl.li/anwbh>) та Раді ЗЯВО (<http://surl.li/aflwo>). СНАУ бере участь у проєкті INTERADIS (<http://surl.li/qtrqs>), спрямованому на інтеграцію та адаптацію іноземних студентів, що сприяє підтримці міжнародних здобувачів освіти. В університеті здобувачам надано можливість доступу до освітніх курсів – Coursera та Prometheus. За висновками опитування (<http://surl.li/mzkr>), респонденти позитивно оцінили наукову інфраструктуру та дослідницьке середовище, а також якість наукового керівництва і підтримки.

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

СНАУ активно працює над забезпеченням безпечного та комфортного освітнього середовища, уникаючи ситуацій, що можуть травмувати психіку або шкодити фізичному та психічному здоров'ю здобувачів та НПП. Університет створив умови для ефективного навчання і позитивної міжособистісної комунікації, які сприяють емоційному добробуту всіх учасників освітнього процесу. В СНАУ діє відділ охорони праці та медичний пункт. На території університету обмежено рух автотранспорту, дозволяючи в'їзд лише службовим транспортним засобам за наявності вагомих причин, а також забезпечено патрулювання співробітниками відділу охорони. Ці заходи відповідають Концепцією освітньої діяльності СНАУ (<http://surl.li/khzt>). Також у СНАУ працює відділ організації виховної роботи зі студентами та аспірантами, який

займається організацією безпеки життя та здоров'я учасників освітнього процесу (<http://surl.li/qtsfq>). Крім того, у СНАУ функціонує психологічна служба, місією якої є забезпечення психологічного здоров'я студентів та аспірантів, підтримка адаптації до освітнього середовища, психолого-педагогічна підтримка особистісного розвитку. Ця служба виконує організаційні, координаційні та методичні завдання в області практичної психології серед студентів та аспірантів (<http://surl.li/ksuj>).

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

Методи підтримки здобувачів вищої освіти у СНАУ охоплюють різні аспекти та мають багаторівневу структуру. На рівні університету створені умови для якісного навчання, включаючи всебічну інформаційну підтримку, яка полягає в доступі до інформації про ОНП на сайті університету та наданні важливої інформації про навчальні курси та освітні заходи. Також працює інформаційна система е-СНАУ (<https://e.snau.edu.ua>). Освітня підтримка включає доступ до бібліотечних ресурсів та онлайн-матеріалів. Консультативну підтримку забезпечують гарант ОНП, викладачі та працівники відділу аспірантури та докторантури, на сайті (<http://surl.li/afodv>) якого розміщена інформація про вступ, навчання в аспірантурі, нормативно-правову базу, документацію діяльності аспіранта та процедури роботи спеціалізованих вчених рад. Науково-дослідна частина університету на своєму сайті (<http://surl.li/qtrpo>) пропонує інформацію про підтримку науковців і дослідників, а також про розвиток наукової спільноти. На рівнях факультетів та кафедр СНАУ, а також на персональному рівні, підтримка аспірантів забезпечується шляхом налагодження взаємодії з НПП, що включає консультації з науковими керівниками та провідними фахівцями, а також з гарантом ОНП, які також відбуваються і через дистанційні канали, такі як групові та індивідуальні зустрічі в Zoom, Google Meet. Соціальна підтримка надається згідно з Положення про іменні стипендії (<http://surl.li/qtsib>); преміювання за публікації у журналах з високим індексом цитувань; поселення в гуртожиток; участь у спортивних та культурних активностях; вільний доступ до Internet. Академічна, інформаційна та психологічна підтримка від відділу аспірантури і докторантури, випускових кафедр та інших підрозділів отримала позитивну оцінку від здобувачів, які високо оцінили ефективність роботи з науковим керівником, задоволеність матеріально-технічною базою та науковими ресурсами університету (<http://surl.li/mzkr>). За ОНП «Маркетинг» не надходило скарг або зауважень щодо цих видів підтримки.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

У рамках Концепції освітньої діяльності СНАУ (<http://surl.li/khzzr>) та Положення про організацію інтегрованого навчання осіб з особливими освітніми потребами у СНАУ (<http://surl.li/pfwgj>) СНАУ створює умови для забезпечення доступу до високоякісної освіти для людей з особливими фізичними потребами. Це включає інтегроване навчання та адаптацію освітнього середовища. Процес прийому таких студентів визначений у відповідному Положенні. Відповідно до частини 2 статті 30 ЗУ «Про освіту», яка стосується доступності ЗВО для осіб з особливими освітніми потребами, СНАУ провела оцінку доступності своїх будівель та прилеглих територій. Результати цього обстеження вказали на необхідність впровадження певних заходів: встановлення пандусів у корпусах і гуртожитках, планування занять для таких студентів на перших поверхах, а також забезпечення індивідуального супроводу для осіб з особливими потребами (<http://surl.li/fnjro>). У СНАУ передбачено індивідуальний супровід для конкретних осіб, а також системний підхід до вирішення проблем, які є характерними не для однієї людини, а для системи в цілому. Студенти з особливими потребами мають доступ до соціальних виплат, стипендій та інших пільг, визначених у Порядку призначення і виплати стипендій у СНАУ (<http://surl.li/anxxg>). Навчальний корпус де реалізується ОНП обладнаний пандусом, спеціалізованим підйомником тощо. На ОНП особи з особливими освітніми потребами не навчалися.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

У Університеті політика та процедури стосовно врегулювання конфліктних ситуацій на нормативному рівні врегульовано Статутом (<http://surl.li/anzyd>), Кодексом академічної етики (<http://surl.li/ksth>), Положенням про організацію освітнього процесу (<https://goo.su/b4FN>), Концепцією освітньої діяльності (<http://surl.li/khzzr>), Наказом про запобігання та протидію корупційним проявам і зловживанням в період проведення контрольних заходів у СНАУ (<http://surl.li/khyk>). Процес вирішення конфліктів у відповідності з Кодексом академічної етики здійснюється адміністрацією СНАУ у співпраці з психологічною службою (<http://surl.li/ksuj>) і включає освітні заходи, спрямовані на забезпечення доступних та високоякісних послуг у галузі практичної психології для підтримки психічного здоров'я всіх учасників освітнього процесу. Особлива увага приділяється адаптації здобувачів і психолого-педагогічній підтримці у розвитку особистості. Крім того, психологічна служба ініціює заходи для профілактики сексуальних домагань, поширення СНІДу, дискримінації, торгівлі людьми, булінгу та корупції (<http://surl.li/anxxw>; <http://surl.li/anxua>, <http://surl.li/anxxx>). У разі конфлікту між аспірантом і науковим керівником, обидві сторони мають право звернутися до секретаря Комісії з академічної етики з відповідною заявою та необхідними документами. Процедури, пов'язані з вирішенням конфліктних ситуацій з корупцією, регулюються Антикорупційною програмою (<http://surl.li/ksur>). Також було прийнято Положення про попередження та протидію сексуальним домаганням та дискримінації (<http://surl.li/oqlks>). Для забезпечення доступності цих заходів для всіх учасників освітнього процесу, функціонує гаряча лінія з проректором з навчальної та науково-педагогічної роботи, професором І.М. Коваленком, а також ведеться рестрація та перевірка звернень через «Скриньку довіри».

Протягом реалізації ОНП випадки звернень, пов'язаних з конфліктними ситуаціями, включаючи сексуальні домагання, корупцію та дискримінацію, не були зафіксовані.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Процеси розробки, затвердження, контролю та регулярного оновлення ОНП у СНАУ керуються Положенням про ОП (<http://surl.li/onmj>). Згідно з цим документом перегляд (удосконалення) ОНП здійснюється у формах оновлення або модернізації. Оновлення стосується усіх компонентів, окрім цілей і ПРН. Модернізація передбачає значні зміни в змісті ОНП та умовах її реалізації (наприклад, в разі прийняття стандарту, незадовільних висновків про її якість в результаті самоаналізу, за результатами різних процедур оцінювання якості). ОНП переглядаються щороку. Чинну ОНП переглядають щорічно. Причинами для оновлення можуть бути ініціативи гаранта та робочої групи ОНП, академічної спільноти, результати оцінювання якості ОНП, зміни в інфраструктурі, кадровому складі чи інших ресурсах, а також впровадження нових стандартів вищої освіти. Останнє удосконалення було проведено для ОНП Маркетинг у 2023 році згідно з протоколом №4 від 15.03.2023. Питання планування освітньої діяльності регулюються «Положенням про систему забезпечення якості вищої освіти» у СНАУ (<http://surl.li/qttm>). Університет також проводить моніторинг якості освіти, беручи до уваги думку здобувачів, для чого розроблені спеціальні анкети, доступні на сайті університету (<https://goo.su/8yKms>; <https://goo.su/MLFTH>). Реалізація моніторингу ОП через опитування стейкхолдерів визначається «Положенням про опитування стейкхолдерів освітньої діяльності у СНАУ» (<https://goo.su/bVZI>). Зразковою практикою у реалізації процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП є чітке закріплення функцій за усіма внутрішніми стейкхолдерами у Положенні про інституційну структуру внутрішньої системи забезпечення якості освіти Сумського національного аграрного університету (<https://shorturl.at/fpqJ5>), яке чітко унормовує функції гаранта ОП, інших внутрішніх стейкхолдерів, розподіл їх відповідальності у системі ВЗЯ.

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Відповідно до Положення про ОП в СНАУ (<http://surl.li/onmj>), існують дві форми перегляду ОП: оновлення (що включає зміни у всіх компонентах ОП, за винятком цілей і ПРН) та модернізація (що спрямована на глибші зміни у змісті та умовах реалізації програми, що виходять за рамки звичайного оновлення). ОНП Маркетинг переглядається щороку за участю робочої групи, до якої входять представники студентів, роботодавців та інших зацікавлених сторін. За потреби, перегляд ОП може проводитися частіше. Рішення про необхідність перегляду ОП та внесення змін затверджуються на засіданні експертної ради роботодавців (стейкхолдерів). Останнє оновлення ОНП відбулося у березні 2023 року з активною участю зовнішніх стейкхолдерів, включаючи роботодавців, адміністрацію та академічну спільноту СНАУ, а також представників студентів (<http://surl.li/qttfe>). В рамках цього процесу були враховані пропозиції та рекомендації усіх зацікавлених сторін при ОНП. Були внесені пропозиції та рекомендації, які враховані проектною групою та групою забезпечення при оновленні ОНП на 2023-2024 н.р. (протокол №4 від 15.03.2023), у т.ч. – було модернізовано по ОК вибіркового блоку: ВК1 Маркетинг сталого розвитку було змінено на Ефективність маркетингових систем; ВК2 Економічний механізм маркетингу було змінено на Зелений маркетинг і циркулярна економіка; ВК3 Глобальний маркетинг було змінено на «Маркетинг органічної продукції».

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Оцінка рівня задоволення якістю ОНП в СНАУ проводиться шляхом безпосереднього спілкування зі здобувачами під час засідань кафедр і під час атестацій. Також проводяться опитування серед здобувачів усіх курсів згідно з Положенням про опитування стейкхолдерів освітньої діяльності у СНАУ (<https://goo.su/bVZI>). Ці опитування допомагають оцінити, наскільки здобувачі задоволені ОНП, та виявити можливі недоліки програми, які використовуються для її подальшого удосконалення. Здобувачі активно залучаються до процесу перегляду та вдосконалення ОНП. Вони беруть участь у всіх процедурах, пов'язаних із внесенням змін до ОНП, у тому числі через опитування щодо змісту освітніх компонентів та через вибіркове опитування серед учасників певних процесів (<http://surl.li/pjzpe>), включаючи звернення до відділу аспірантури та докторантури. Всі пропозиції та рекомендації, отримані від здобувачів, обговорюються та затверджуються на засіданнях робочих груп, за участю членів проектною групи, серед яких є аспірантка В. Колодяжна, членів студентського самоврядування та інших зацікавлених сторін. За результатами вносяться відповідні зміни до ОНП, які будуть застосовуватися в наступному навчальному році. Цей процес забезпечує постійне оновлення та покращення освітніх програм, враховуючи потреби та очікування здобувачів, що є ключовим аспектом для підвищення якості освіти в Університеті.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

У СНАУ студентське самоврядування активно задіяне в забезпеченні якості освіти. Студентський ректор та заступник голови з наукової та навчальної роботи є членами Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та

якості вищої освіти СНАУ. Студентський декан, голова студентського профкому факультету та голова первинної профспілкової організації студентів та аспірантів входять до Вченої ради факультету, яка розглядає пропозиції та рекомендації щодо ОП, ОК та ПРН. Студентські представники також є членами Вченої ради СНАУ, відіграючи важливу роль у прийнятті рішень про забезпечення якості. Аспіранти, як учасники третього рівня вищої освіти, є членами проектних груп та беруть участь у всіх процесах забезпечення якості на програмному рівні. Науково-координаційна рада в СНАУ діє як консультативний орган Вченої ради з питань стратегії організації наукової діяльності, її інтеграції з освітньою діяльністю та впровадження інновацій (<http://surl.li/afmor>). У грудні 2021 року було створено Студентський комітет партнерства у забезпеченні якості освіти (<https://shorturl.at/fnqGQ>), який надає студентам можливість висловлювати свою думку в рамках механізмів забезпечення якості та управління на університетському рівні. Комітет виступає як консультативний орган у структурі студентського самоврядування СНАУ.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

У контексті системи забезпечення якості вищої освіти в СНАУ, важливу роль відіграють процедури, які забезпечують врахування думок роботодавців, як це передбачено критеріями 1.3. В університеті створені Експертні ради роботодавців (<http://surl.li/jloh>), що сприяють удосконаленню ОНП шляхом надання експертних оцінок і рецензій на ПРН, які вносяться під час розробки або перегляду ОНП (<http://surl.li/qsshc>). Одним з основних роботодавців для студентів СНАУ є сам університет, особливо в контексті підготовки аспірантів, які є потенційними кандидатами для науково-педагогічних кадрів. До обговорення проекту ОНП 2023 р. були долучені роботодавці (<http://surl.li/qttjf>) заст. голови правління з маркетингу ТОВ «Натон» Дмитро Устик, директор ФГ «Батьківщина» Віталій Калініченко, директор ТОВ «ТРЕКС ЮКРЕЙН» Володимир Моїсеєнко, начальник відділу маркетингу ТОВ «ВП «Полісан» Світлана Невесенко, директор регіонального офісу «Страхова компанія «ПЗУ Україна» Надія Іваницька. Відповідно до рекомендацій Д. Устика з переліку ВК було виключено Глобальний маркетинг і включено Маркетинг органічної продукції. Роботодавці надали рецензії на ОП (<http://surl.li/qssrv>). Н. Іваницька відмітила вдале поєднання ОК ОП та їх логічну послідовність. В. Моїсеєнко вказав, що інформаційне забезпечення базується на сучасних інформаційно-комунікаційних технологіях.

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

Збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторії працевлаштування випускників ОНП здійснюється в межах наукових шкіл та координується безпосередньо керівником наукової школи. Згідно Положення про наукові школи Сумського національного аграрного університету, затверджене Рішенням Вченої ради СНАУ (<http://surl.li/qtttrn>) колектив наукової школи має включати три покоління (засновник школи, послідовники та учні послідовника). Зразковою практикою є формування наукового резерву з числа випускників освітньо-наукових програм університету. Згідно Положення про науковий резерв у Сумському національному аграрному університеті (<http://surl.li/kiam>) на керівника наукової школи покладені функції взаємодії з випускниками ОНП. Вони долучаються до наукових заходів, що проводяться в межах наукової школи та університету, проводять спільні дослідження, долучаються у якості роботодавців тощо.

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

ОНП Маркетинг реалізується з 2020 року. Вивчення рівня задоволення здобувачів здійснювалося спільно Відділом якості освіти та Відділом аспірантури та докторантури СНАУ. З метою оцінки проводилося опитування, результати якого доступні для ознайомлення (<http://surl.li/mzkr>). Ці результати були розглянуті Радою з якості освітньої діяльності (<http://surl.li/qttmi>). Забезпечення якості освітньої діяльності в СНАУ включає наступні процедури: на рівні кафедр – контроль діяльності викладачів, обговорення та прийняття рішень на засіданнях кафедр; на науково-навчальному рівні – контроль роботи кафедр, обговорення та прийняття рішень на засіданнях Вченої ради університету щодо затвердження нормативних документів освітньої програми; на рівні вищого навчального закладу – моніторинг виконання прийнятих рішень, що здійснюється Відділом якості освіти. Аналіз внутрішніх процедур якості освіти виявив досить низький рівень участі в опитуваннях студентів, з метою активізації і залучення студентів було прийнято рішення про створення Студентського комітету партнерства в забезпеченні якості освіти (<http://surl.li/ghhiq>). Це рішення було схвалене Радою із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти СНАУ 7 жовтня 2021 року, як це відображено в протоколі № 1 (<http://surl.li/qttmo>), та включене до Плану розвитку системи ВЗЯО (<http://surl.li/qttpw>). У склад комітету включені два аспіранти, рекомендовані Радою молодих вчених. Зразковою практикою можна вважати розгляд аналітичних звітів за результатами моніторингу та перегляду ОП (<http://surl.li/ejgwf>) відповідно до положення про Освітні програми Також питання удосконалення підходів до підготовки здобувачів на III рівні вищої освіти розглядалося після прийняття більшості стандартів за ОНП від 11.05.2022 року, протокол № 4 (<https://shorturl.at/hswE5>), прийняті рішення стосуються, зокрема посилення дослідницької підготовки. Розгляд готовності ОНП Радою ЗЯ СНАУ 25.12.2023, протокол №3 (<https://shorturl.at/cvDYo>) засвідчив відповідність ОНП вимогам внутрішньої СЗЯ, надано відповідні рекомендації для розвитку ОНП.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та

акредитації інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

Оскільки процес акредитації ОНП «Маркетинг» у СНАУ є на стадії первинної акредитації, наразі не існує результатів зовнішньої оцінки якості. Відповідно, немає також і зауважень, які потребували б усунення в цьому контексті. У період з 2019 по 2021 рік СНАУ зробив значні кроки у розвитку своєї системи якості освіти. Зокрема, були розроблені та введені в дію Концептуальні засади гуманітарної складової підготовки фахівців у СНАУ, створений спеціалізований Відділ якості освіти, ліцензування та акредитації (<http://surl.li/dkstj>). Університет також затвердив кілька важливих положень, включаючи Положення про експертні ради роботодавців (<https://shorturl.at/klDO3>), Положення про організацію самостійної роботи студентів та контроль за нею (<http://surl.li/anjhw>), Положення про попередження та протидію сексуальним домаганням та дискримінації (<http://surl.li/oqlks>), Положення про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, (<http://surl.li/qstif>); Положення про опитування стейкхолдерів освітньої діяльності у СНАУ (<https://goo.su/bBZI>). На факультетському рівні були виділені особливі ролі та функції у контексті забезпечення якості освіти, зокрема призначені заступники деканів з цих питань. На рівні освітніх програм було переглянуто склад проектних груп і вибрано кандидатури гарантів ОНП, а також організовано навчання для підвищення кваліфікації цих фахівців. СНАУ також активно співпрацює в рамках проекту «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» ACADEMIC IQ (<http://surl.li/hfow>), в рамках якого проводиться самоаналіз системи внутрішнього забезпечення якості освіти, спрямований на подальше удосконалення та оптимізацію внутрішніх процесів та процедур. Це включає регулярний моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм, з метою їх неперервного вдосконалення та адаптації до поточних вимог та стандартів.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Відповідно до Положення про освітні програми у СНАУ (<http://surl.li/onmj>) академічна спільнота активно бере участь у процедурах ВЗЯО на постійній основі за рахунок створення, перегляду та оновлення освітніх програм, яке є колегіальним процесом (п.4.2.2) та до моніторингу ОП (п.4.3). Крім того, Положенням визначаються вимоги до НПП ОП, які є ключовими для розвитку програми (п.4.4.2). Гарант ОП та заступник декана із ЗЯО мають ключовий вплив на рішення, пов'язані з процедурами забезпечення якості. Вони регулярно проводять заходи для ознайомлення академічної спільноти з актуальними трендами у сфері забезпечення якості у СНАУ. Щорічно відбувається засідання кафедр, де кожен НПП демонструє дотримання контрактних зобов'язань і готовність до нового навчального року, включаючи підготовку навчальних та методичних матеріалів своїх ОК. Участь у процедурах ВЗЯО здійснюється на рівнях кафедр, факультетів, університету і студентського самоврядування. Також Учасники академічної спільноти є членами Ради із ВЗЯО та Методичної ради СНАУ. Науково-координаційна рада оцінює пропозиції тем дисертаційних робіт і здійснює щорічний моніторинг виконання індивідуальних планів аспірантів та докторантів. Всі нормативні документи, що регулюють реалізацію ОНП, доступні на сайті університету (<http://surl.li/kibd>).

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

У СНАУ створено трирівневу структуру внутрішнього забезпечення якості освіти: рівень 1 – програмний рівень (рівень ОП), де відповідальність несуть проектна група та гарант ОНП; рівень 2 – рівень факультету, на якому функціонують вчені ради факультетів, декани, заступники деканів з питань забезпечення якості; рівень 3 – загальноуніверситетський рівень, на якому функціонують Відділ забезпечення якості освіти СНАУ (<http://surl.li/ksve>), Відділ аспірантури та докторантури, що відповідає за моніторинг освітнього процесу і рекомендації щодо змін в навчальних планах та представники Ради молодих учених, які беруть участь у вдосконаленні освітнього та науково-дослідного процесів, а також в організації дозвілля та побуту здобувачів (<http://surl.li/ggsic>). Зосередившись на неперервному вдосконаленні якості освіти, СНАУ в співпраці з партнерськими закладами освіти розробляє і втілює проекти, націлені на поліпшення якості системи освіти загалом та системи внутрішнього забезпечення якості освіти (<http://surl.li/qttpw>).

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Усі права та обов'язки учасників навчального процесу в СНАУ визначаються та регулюються відповідно до встановлених нормативних документів, які розміщені на офіційному сайті університету за посиланням (<http://surl.li/kiam>): Статуту СНАУ (<http://surl.li/ejfmh>); Положення про організацію освітнього процесу в СНАУ (<http://surl.li/fnhwc>); Стратегії розвитку СНАУ на 2021-2025 роки (<http://surl.li/qttvl>); Колективного договору (<http://surl.li/ksqds>) та змін до нього (<http://surl.li/qttwk>) та Правилами внутрішнього трудового розпорядку СНАУ (Додаток 1 до Колективного договору). Права та обов'язки кожного з учасників освітнього процесу, а також їх взаємодія з СНАУ, регламентуються на підставі індивідуальних контрактів НПП, договорів про надання освітніх послуг, посадових інструкцій, договорів про співпрацю. Також регулювання взаємовідносин всіх учасників освітнього процесу відбувається згідно з Кодексом академічної етики, що розміщений за посиланням (<http://surl.li/ksth>).

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

Для збору відгуків та ідей від зацікавлених сторін (стейкхолдерів), всі деталі про проекти ОНП або можливі зміни до них викладені на офіційному сайті СНАУ за посиланням відділу аспірантури та докторантури (<http://surl.li/qtjek>) та на сайті кафедри маркетингу та логістики (<http://surl.li/qtxtg>; <http://surl.li/qssrr>)

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

ОНП для аспірантів розміщена на офіційній веб-сторінці відділу аспірантури та докторантури, де в розділі, присвяченому освітнім програмам, можна знайти дані за визначений рік, включно з цілями, очікуваними результатами навчання та компонентами. Інформація доступна через посилання на сайті відділу аспірантури та докторантури (<http://surl.li/qtjek>) та на сайті кафедри маркетингу та логістики (<http://surl.li/qtxtg>) для всіх зацікавлених осіб та суспільства.

10. Навчання через дослідження

Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів)

Зміст ОНП, представлений блоком фахових ОК, тісно пов'язаний з тематикою досліджень здобувачів, яка, знаходиться у площині наукових досліджень керівників. ОК5, ОК6, ОК14 репрезентують напрями досліджень «Організаційно-економічні аспекти формування сучасної концепції маркетингу в аграрних підприємствах», «Формування маркетингової стратегії розподілу продукції аграрного підприємства», над якими працюють здобувачі Брюхович Д., Петренко О., Ус Є., Вакулішина І., Романенко В. Це є результатом розвитку наукової школи «Маркетинг та конкурентоспроможність соціально-економічних систем в умовах сталого розвитку». Орієнтація на СК поєднується з розвитком універсальних навичок, зокрема використання іноземних мов для представлення результатів у міжнародному науковому середовищі; формувати дослідницькі проекти, викладацькі компетентності. ОНП містить ОК 4, ОК 5, ОК 6, ОК 9 та ОК 14, які дозволяють поглибити знання та вміння аспірантів у сфері маркетингу для досягнення цілей сталого розвитку – ПРН, ЗК, СК; вибіркові ОК, що є дотичними до тематики досліджень здобувачів. Науковий світогляд та набуття здобувачами компетентностей з методів дослідження сприяють ОК2, ОК3, ОК4, ОК10. Наукові інтереси здобувачів реалізуються і через вибір дисциплін фахового спрямування. ВК «Незалежне навчання (дисципліна вільного змісту)» створює унікальну можливість для самостійного вибору здобувачами не просто ОК, а реалізації ним власного наукового інтересу. Структура ОНП дозволяє сформувати базові викладацькі компетентності до моменту вивчення цього ВК.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю та/або галуззю

Навчальна компонента містить обов'язкові ОК, спрямовані на розвиток універсальних навичок, що є вимогою Порядку підготовки докторів філософії (<http://surl.li/qtjdx>). ОНП підготовки аспірантів (<http://surl.li/qtxg>) включає обов'язкові ОК, орієнтованих на розвиток дослідницьких навичок ОК1 Філософія науки, ОК 4 Методологія проведення наукових досліджень і ОК10 Управління науковими проектами як ОК для забезпечення теоретичних засад наукового пошуку, розуміння методології наукових досліджень, а також на розвиток дослідницьких компетентностей спрямована наукова компонента ОНП, що визначено у ІНП роботи здобувача та оцінюються що півроку на засіданні кафедри маркетингу та логістики. Таке співвідношення надає можливість здобувачам оволодіти ЗК 02-05, 07, 08 та досягти ПРН 3, 6, 8. Дослідницька підготовка також передбачає формування у аспірантів сприйняття академічної доброчесності як базового принципу дослідницької діяльності (ОК 9, 12) проведення заходів щодо популяризації академічної доброчесності (<http://surl.li/qtucc>). Також під час коригування ОНП Маркетинг в 2022 р. було включено нову обов'язкову фахову ОК 6 Формування маркетингових стратегій в агробізнесі. Індивідуальні дослідження передбачені у межах ОК 6 для формування уміння формувати стратегічні напрямки об'єктів дослідження в сфері маркетингу на принципах сталого розвитку. Посилено розвиток спеціальних (дослідницьких) компетентностей СК 03, 06, 08, 10, 11. ОНП містить ОК, спрямовані на розвиток уміння представляти результати досліджень (ОК 2; ОК 3; ОК 9; ОК 10)

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

ОНП передбачає формування викладацьких компетенцій через поєднання теоретичної та практичної підготовки (вивчення ОК8 «Організація і методика проведення навчальних занять», ОК13 «Педагогічна практика»). метою проведення якої є набуття аспірантами компетентностей розроблення ОК, вибору та реалізації стратегії навчання-викладання відповідно до принципів студентоцентризму. Підготовка здобувачів до викладацької діяльності на ОНП має такі унікальні особливості та переваги: 1) сформована з урахуванням міжнародного досвіду 2) узгоджена з професійним стандартом на групу професій «Викладачі ВО». Викладач ОК Організація і методика проведення навчальних занять Скляр І. перебуває на стажуванні у ЗВО Великої Британії підвищує кваліфікацію як стипендіат Advance HE (<http://surl.li/qtufm>) за програмою PGCAP у Plymouth Marjon University (<http://surl.li/qtufq>). Це дало

можливість урахувати британський досвід розвитку викладацьких компетентностей відповідно до UK Professional Standards Framework (PSF) (<http://surl.li/qtudm>); 3) під час перегляду ОК 8 у 2023 р. ураховано не лише результати досліджень викладача, що стосуються імплементації ESD таSDGs у вищій освіті, але і структурувати РН за ОК відповідно до ПК професійного стандарту (<http://surl.li/qtudz>). Педагогічна практика регламентується програмою (<http://surl.li/qssyn>) та силабусом (<http://surl.li/qtufe>) визначає завдання, які мають бути виконані здобувачем, вимоги до її організації та звітування, рекомендовані форми сумативного та формативного оцінювання здобувача.

Продемонструйте дотичність тем наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів) напрямом досліджень наукових керівників

Тематика наукових досліджень здобувачів ОНП планується у рамках тем НДР кафедри маркетингу та логістики (<http://surl.li/qtuhn>, <http://surl.li/qstpd>, <http://surl.li/qtuhv>) проходить обов'язкове обговорення та схвалення на засіданні: кафедри, Вченої ради факультету, науково-координаційної ради та затверджуються Вченою радою СНАУ. Планування наукових досліджень аспірантів відбувається у розрізі функціонування наукової школи «Маркетинг та конкурентоспроможність соціально-економічних систем в умовах сталого розвитку», засновником і керівником якої є Данько Ю.І. – гарант ОНП Маркетинг (<http://surl.li/qtyolv>), в рамках НДР кафедри маркетингу і логістики, що передбачає дотичність напрямів досліджень здобувачів і керівників, що постійно аналізується та оприлюднюється на сайті (<http://surl.li/qtyugw>).

Опишіть з посиланням на конкретні приклади, як ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів)

У СНАУ створені матеріально-технічні можливості для проведення та апробації наукових досліджень здобувачів (<http://surl.li/qtyjh>) Навчальний процес забезпечений навчальними площами, технічними засобами згідно до вимог РНП. Є бібліотека з читальними залами (<https://goo.su/bohwh>), електронним каталогом наукових та навчально-методичних видань (<https://goo.su/b7eh>), відкритим доступом до світових інформаційних ресурсів (<https://goo.su/aFWi>), репозиторієм (<https://goo.su/aTOI>), Здобувачам надається доступ до наукометричних баз даних Scopus (<https://goo.su/5sXKop>), WoS (<https://goo.su/c2ikY6>), бібліотеки Science Direct (в межах національної підписки за IP адресою СНАУ); безоплатний доступ до Інтернету та системи дистанційного навчання (Moodle). У межах ОНП для апробації результатів наукових досліджень здобувачів: видається науковий фаховий журнал категорії Б (<http://surl.li/qtyula>); щорічно проводиться Міжнародна науково-практична конференція «Маркетинг та конкурентоспроможність соціально-економічних систем в умовах сталого розвитку» (<http://surl.li/ptrfy>) та Щорічна науково-практична конференція аспірантів та студентів СНАУ (<http://surl.li/qtyulq>). Два рази на рік аспіранти презентують результати досліджень (піврічні та річні атестації).

Проаналізуйте, як ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, наведіть конкретні проекти та заходи

Академічна мобільність реалізована відповідно до Положення (<https://bit.ly/3pmScR6>). Університет є членом консорціуму університетів де була створена унікальна платформа, посилення співпраці молодих дослідників (<http://surl.li/qtyumm>), в рамках якої аспірантка Колодяжна В. взяла участь у Літній Школі та Навчальному турі, організовані Чеським університетом природничих наук (<http://surl.li/qsthr>). ЗдВО можуть брати участь в програмах академічної мобільності ЕРАЗМУС ІСМ 171 в Чеському університеті природничих наук, Університеті Барселони, Університеті Вайєнштефан, Академії прикладних наук Нісі, Університеті Ондокуз, Університеті Ататюрка, Університеті Афіон, Університеті Хітіт (<http://surl.li/nabrw>). Унікальною практикою є здійснення підготовки проектних пропозицій на конкурси спільних проектів з Китаєм, Польщею та Німеччиною. СНАУ реалізує інформаційну та консультативну підтримку здобувачів щодо можливостей міжнародної академічної мобільності (<https://goo.su/4UCzI>). Здобувачі беруть участь: у м/н. конференціях (Петренко О. «Цифрова трансформація та диджитал технології для сталого розвитку всіх галузей сучасної освіти, науки і практики», Гуцал Т. «Розвиток наукової думки постіндустріального суспільства: сучасний дискурс», Самофалов Д. «Світовий досвід використання інноваційних технологій в ягідництві та перспективи розвитку ягідництва в Україні»); у дослідницьких проектах, за результатами яких публікують тези, статті, монографії. Зразковою є практика подвійного керівництва з залученням іноземного керівника (ЗдВО Вакулішина І.)

Опишіть участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Наукові керівники аспірантів є як керівниками, так і співвиконавцями дослідницьких проектів. Так Данько Ю., Блюмська-Данько К. Ніфатова О. були виконавцями прикладної тематики на замовлення МОН «Управління конкурентоспроможністю підприємств на засадах інноваційного маркетингу» (<http://surl.li/qtyuoq>) на сьогоднішній день є виконавцями спільного українсько-литовського наукового проекту Розвиток органічного землеробства: збереження біорізноманіття та подолання наслідків екоциду» (<http://surl.li/qstqz>). Майже всі наукові керівники долучені до виконання господарських тематик на замовлення господарюючих суб'єктів, 1) НДР «Маркетингове забезпечення ринку агропродовольчої продукції в умовах сталого розвитку» (керівник Лищенко М.); 2) НДР «Стратегічне управління логістичною діяльністю аграрних підприємств» (керівник – Макаренко Н.); 3) ДБТ «Розробка маркетингових інструментів розвитку підприємств пакувальної галузі» (керівник – Данько Ю., співвиконавці - Блюмська-Данько К., Плішивий Б., Плішивий Є.); 4) ДБТ «Розробка маркетингової стратегії підприємства» (керівник – Лищенко М., співвиконавці - Муштай В., Макарова В., Макаренко Н., Ус Ю., Ус Є.); 5) ДБТ «Управління логістичною діяльністю на підприємствах аграрного сектору» (керівник – Макаренко Н., співвиконавець – Білогубець О.) та ін. (<http://surl.li/qtyuoq>). За результатами виконання НДР публікуються тези

науково-практичних конференцій, матеріали доповідей, статті у фахових виданнях, монографії, у тому числі за кордоном (<http://surl.li/qtuph>)

Опишіть чинні практики дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів)

У СНАУ створення середовища академічної доброчесності (АД) забезпечується положеннями Кодексів академічної доброчесності (<https://goo.su/47Jf>) та академічної етики (<https://goo.su/4fMw>) (які містять вимоги щодо дотримання АД НПП та здобувачами; заходи щодо формування середовища АД; процедура створення спеціальної комісії з академічної етики та її відповідальність (<https://goo.su/M4ZJef>). Дотримання АД у діяльності наукових керівників та аспірантів реалізується відповідно до «Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG)» на 2006 (<https://goo.su/c3mU>) та 2015 рік (<https://goo.su/bVKX>); «Положення про порядок перевірки академічних та наукових текстів на унікальність» (<https://goo.su/bo3q>). Визначено процедури наукового керівництва з урахуванням вимог АД, щорічного перегляду роботи наукових керівників, рішення про продовження (позбавлення) права на наукове керівництво. Усі публікації, що приймають наукові журнали СНАУ, проходять перевірку на наявність текстових запозичень. Обов'язковою є перевірка на плагіат дисертацій. Для ознайомлення аспірантів з політикою щодо АД у СНАУ завідувачем аспірантури і докторантури проводяться відкриті лекції, викладається дисципліна «Організація підготовки наукових публікацій та написання дисертації». СНАУ є учасником міжнародних проєктів, що орієнтовані на розвиток культури якості та АД, зокрема у проєкті «Academic IQ» (<https://bit.ly/3m1c4Cs>).

Продемонструйте, що ЗВО вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

Дозвіл на здійснення наукового керівництва здобувачами затверджується рішенням Вченої ради СНАУ за попереднім обговоренням на засіданні кафедр, схваленням Науково-методичною радою факультету економіки і менеджменту та Науково-координаційною радою СНАУ (за умови відповідності співробітника вимогам для отримання дозволу на наукове керівництво аспірантами). Рішенням Вченої ради СНАУ, протокол № 10 від 25.03.2019 р. було затверджено Кодекс академічної етики, що визначає цінності, якими керуються учасники університетської спільноти СНАУ. Наказом ректора СНАУ від 30 грудня 2023 року № 742-ВК було утворено Комісію з академічної етики у складі 12 осіб (<http://surl.li/qtjsf>). Для виключення можливості наукового керівництва особами, які вчинили порушення АД, Кодексом АД (<https://goo.su/48GQ>) викладені норми дотримання професійної етики та АД педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками (п.3.1), здобувачами вищої освіти (п. 3.2); відповідальність за порушення норм АД (п.5), включаючи позбавлення наукового ступеня (вченого звання) та можливості наукового керівництва. У випадку підтвердженого факту порушення науковим керівником АД, він позбавляється права на наукове керівництво роботою аспіранта Вченою радою СНАУ. За час дії ОНП не виявлено жодного факту порушень АД ні серед здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, ні серед наукових та НПП ФЕМ СНАУ.

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

Провівши аналіз ОНП «Маркетинг», можна виділити ряд сильних сторін, до яких належать унікальні підходи та кращі практики: ОНП притаманна чітко виражена галузева спрямованість, що відрізняє її від інших освітніх програм за спеціальністю 075 Маркетинг. Орієнтація ОНП на сучасні принципи сталого розвитку сільського господарства визначає її актуальність і витребуваність для різних груп стейкхолдерів як в Україні, так і за кордоном; ОНП відрізняється надзвичайно високим рівнем кваліфікації людського капіталу. Задіяні в підготовці НПП мають потужний міжнародний досвід (Скляр І., Блюмська-Данько К., Ніфатова О. є діючими дослідниками в провідних ЗВО Франції, Іспанії, Великобританії). Кваліфікація НПП підтверджується високим публікаційно-активністю, в тому числі в журналах, що входять до Q1-2 НБД Scopus та Web of Science та високим рівнем цитування (Данько Ю. h-індекс – 8, Пасько О. – 7, Стоянець Н. – 6, Ніфатова О. – 5, Блюмська-Данько К. – 4). Всі наукові керівники беруть участь у виконанні ГДТ на замовлення господарюючих суб'єктів; ОНП характеризується високим рівнем інтернаціоналізації освітнього і наукового процесу, що реалізується через участь у 2 проєктах Еразмус КА2, 3 - Еразмус Жан Моне модуль та 1 - Еразмус Жан Моне Проєкт, українсько-литовському науковому проєкті, 6 проєктах академічної мобільності Еразмус 171. Підготовка здобувачів проводиться з залученням досвіду Королівського аграрного університету, Університету Париж-Сакле, Університету Барселони, Чеського університету прикладних наук. Значна частина НПП, задіяних в ОНП мають досвід підготовки іноземних аспірантів у якості наукових керівників чи членів разових рад; суттєву роль у формуванні ОНП відіграють ключові стейкхолдери, зокрема роботодавці, які долучаються до процесу через обговорення, проведення гостьових лекцій, участь у раді роботодавців; завдяки співпраці з ГО «Українська асоціація маркетингу» в рамках ОНП запроваджено експеримент з реалізації дуальної форми навчання; орієнтація ОНП на результативний підхід проявляється в тому, що здобувачі з перших курсів мають наукові публікації, в тому числі у виданнях, включених до НМБД, роблять виступи на конференціях, беруть участь у виконанні ГДТ на замовлення бізнесу; для підготовки здобувачів за ОНП «Маркетинг» використовується сучасна-матеріально-технічна база, в тому числі з можливостями навчання здобувачів з особливими освітніми потребами, широко застосовуються електронні засоби навчання; можливості реалізації індивідуальної освітньої траєкторії для здобувачів, що забезпечує можливість поєднання навчання і дослідження, високий рівень студентоцентризму; система підтримки викладачів, передусім в умовах війни, що дозволила впровадити міжнародний досвід у викладання, навчання та наукові дослідження на ОНП.

До слабких сторін програми можна віднести: недостатньо високий рівень участі здобувачів в програмах академічної мобільності, що зумовлено пандемією та воєнними діями; мало поширеною є практика подвійного керівництва здобувачами.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

На найближчі три роки в межах реалізації ОНП Маркетинг заплановано: подальший розвиток подвійного керівництва на ОНП; розвиток можливостей для академічної мобільності, в тому числі через розвиток віртуальної мобільності; залучення на навчання іноземних здобувачів зокрема з Хенанського інституту науки і технологій та Університету Шуаншань (КНР); підвищення публікаційної активності здобувачів у фахових виданнях категорії Б та таких, що входять до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science; подальший розвиток інтернаціоналізації на ОНП маркетинг через залучення здобувачів до підготовки грантових заявок, участь у академічній мобільності, залучення до викладання лекторів з провідних університетів світу. Як вищу форму інтернаціоналізації в проекті розглядаємо запровадження спільної програми подвійних дипломів з одним із ЗВО-партнерів; подальший розвиток дуальної освіти з переходом до industrial PhD.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

***

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: Ладика Володимир Іванович

Дата: 22.02.2024 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
ОК 13. Педагогічна практика	практика	<i>ОК 13. Педагогічна практика.pdf</i>	pirJbQ2KzCYnwsS6y dI/R8bwzcbXjLZLL UZup/+PW/I=	Бізнес-хаб кафедри маркетингу з мультимедійною установкою з аудіо забезпеченням. Інтерактивна дошка. Ноутбук. Для зручності встановлено WiFi точку доступу. Програмне забезпечення – Microsoft Office Word. Слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, спеціалізована наукова література, доступ до електронних ресурсів електронної бібліотеки університету.
ОК 3. Комунікації в науковому середовищі	навчальна дисципліна	<i>ОК 3. Комунікації в науковому середовищі.pdf</i>	oaBlprLSqWAp2vXi6 bFa8Zrmgm6x4LMs ZGhH/AF7m6o=	Мультимедійний проектор, аудіо- та відео обладнання, ноутбуки 16 шт, доступ до електронних ресурсів електронної бібліотеки університету і глобальної мережі Інтернет, ресурси медіа теки. У наявності також роздаткові матеріали для тематичних ігор та бізнес-кейсів з розвитку логічного мислення при комунікаційній роботі. Аудиторна інтерактивна дошка. Столи письмові та комп'ютерні.
ОК 2. Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності	навчальна дисципліна	<i>ОК 2. Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності (1).pdf</i>	GNz17pKMxsTDNb K/qgUD7NnoP26Dz ZJtpeWvZP+gOvw=	Навчально-наукова лабораторія інформаційних систем та технологій з персональними комп'ютерами з програмним забезпеченням загального та прикладного призначення, стаціонарним та on-line доступом для вирішення навчальних задач з дисципліни на лекційних (інтерактивна дошка) та лабораторно-практичних заняттях. Наочне обладнання – настінні стенди. Персональні комп'ютери марки "Celeron"-400 - 18 шт. Інтерактивна дошка MOLYBOARD IR-9083 (з встановленим програмним забезпеченням) – 1 шт. Проектор Тесро PJ-4080 – 1 шт. Підлогова підставка Smart Technologies Floor Stand FS-SB - 1 шт. МФУ HP Lazer M1005 – 1 шт.; Плоттер HP-130 – 1 шт.
ОК 14. Інноваційний маркетинг	навчальна дисципліна	<i>ОК 14. Інноваційний маркетинг.pdf</i>	l86Kpyvmn62iKK6gX EsNke6lZJkbTpW39 PzUYvBah7U=	Науково-навчальна лабораторія маркетингових досліджень та аналітики з ноутбуком, проектором. Для зручності встановлено WiFi точку доступу. Програмне забезпечення – Microsoft Office Word. Слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, спеціалізована наукова література.
ОК 12. Методика підготовки наукових праць іноземною	навчальна дисципліна	<i>ОК 12. Методика підготовки наукових праць</i>	RHLymBxK8uUwZi Wf6alUAXjDowq7x1 +4zSpfu4dBWTY=	Лінгафонно-методичний кабінет на 25 робочих місць зі спеціалізованим програмним

МОВОЮ		<i>іноземною мовою.pdf</i>		забезпеченням, високоякісною аудіогарнітурою, інтерактивною дошкою для висвітлення за допомогою проектору на широкому екрані відеоматеріалів Персональний комп'ютер Pentium IV/1.6 ГГц (25 шт.), аудіо гарнітура (25 шт.), акустична система Genius SPHF1201A 1 шт., комутатор DLink SES-1016D – 1 шт., інтерактивна дошка, мультимедійний проектор LED Projector UC30 – 1шт.
ОК 11. Іноземна мова за професійним спрямуванням	навчальна дисципліна	<i>ОК 11. Іноземна мова за професійним спрямуванням.pdf</i>	KqzCvpjzbakSk+v3xk+kr8XfmrJvVSqtVTlFafa4t7E=	Лінгафонно-методичний кабінет на 25 робочих місць зі спеціалізованим програмним забезпеченням, високоякісною аудіогарнітурою, інтерактивною дошкою для висвітлення за допомогою проектору на широкому екрані відеоматеріалів Персональний комп'ютер Pentium IV/1.6 ГГц (25 шт.), аудіо гарнітура (25 шт.), акустична система Genius SPHF1201A 1 шт., комутатор DLink SES-1016D – 1 шт., інтерактивна дошка, мультимедійний проектор LED Projector UC30 – 1шт.
ОК 10. Управління науковими проектами	навчальна дисципліна	<i>ОК 10. Управління науковими проектами.pdf</i>	aeNJHholbJsPRrK5DFW2K9WzqEL7BzKwMaXVbUhVeono=	Інтерактивна дошка, проектор та екран для презентації лекційних матеріалів та обговорення презентацій аспірантів на практичних заняттях, акустична система для відео-матеріалів, презентаційний фліпчарт для проведення воркшопів та дискусій, персональні комп'ютери з програмним забезпеченням (Avast! Pro Antivirus for 3 PC, Windows 10 Professional, Microsoft Office 2016, ABBYY Lingvo x6) для виконання практичних завдань. Посібники, книги, дисертації та автореферати – для швидкого посилання на джерела інформації.
ОК 8. Організація і методика проведення навчальних занять	навчальна дисципліна	<i>ОК 8. Організація і методика проведення навчальних занять.pdf</i>	7NG2wc/pHEMnHv28VsDy2TcS3NJf1d8ubdZBLUbHu0=	Інтерактивна дошка, проектор та екран для презентації лекційних матеріалів та обговорення презентацій аспірантів на практичних заняттях, акустична система для відео-матеріалів, презентаційний фліпчарт для проведення воркшопів та дискусій, персональні комп'ютери з програмним забезпеченням (Avast! Pro Antivirus for 3 PC, Windows 10 Professional, Microsoft Office 2016, ABBYY Lingvo x6) для виконання практичних завдань. Посібники, книги, дисертації та автореферати – для швидкого посилання на джерела інформації.
ОК 7. Реєстрація прав інтелектуальної власності	навчальна дисципліна	<i>ОК 7. Реєстрація прав інтелектуальної власності.pdf</i>	XbdiBNIB233UoodTahN9jUSnjA83oeTQjYNw5+YVmKg=	Мультимедійна установка з аудіо забезпеченням. Ноутбук. Для зручності встановлено WiFi точку доступу. Програмне забезпечення – Microsoft Office Word. Слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, нормативно-

				технічна документація, спеціалізована література, офіційні бюлетні та описи до патентів України, бюлетні патентних відомств, періодичні видання з патентної інформації, нормативна та науково-методична література, тематичні та алфавітні каталоги, інтернет сторінки ДП «Український інститут інтелектуальної власності» (Укрпатент).
ОК 6. Формування маркетингових стратегій в агробізнесі	навчальна дисципліна	ОК 6. Формування маркетингових стратегій в агробізнесі.pdf	awst68nin2mfvJmX VzYNbvIWP/+JcoZo M1aZyxjgQ+s=	Науково-навчальна лабораторія маркетингових досліджень та аналітики з ноутбуком, проектором. Для зручності встановлено WiFi точку доступу. Програмне забезпечення – Microsoft Office Word. Слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, спеціалізована наукова література, доступ до електронних ресурсів електронної бібліотеки університету.
ОК 5. Сучасні концепції маркетингу	навчальна дисципліна	ОК 5. Сучасні концепції маркетингу.pdf	/qIy2M6BpFRXC3V Vwxb9InHvW6meBp qRWvKiv+WPx6k=	Бізнес хаб кафедри маркетингу з мультимедійною установкою з аудіо забезпеченням. Інтерактивна дошка. Ноутбук DELL (intel CORE). Для зручності встановлено WiFi точку доступу. Програмне забезпечення – Microsoft Office Word. Слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, спеціалізована наукова література, доступ до електронних ресурсів електронної бібліотеки університету.
ОК 4. Методологія проведення наукових досліджень	навчальна дисципліна	ОК 4. Методологія проведення наукових досліджень.pdf	o9Af56GeH4INnmY wbGJHDxScrebmaG 25bi9mzPMpwFQ=	Мультимедійний проектор Epson EB-W06, Ноутбук Xiaomi RedmiBook 15, доступ до електронних ресурсів електронної бібліотеки університету і глобальної мережі Інтернет.
ОК 1. Філософія науки	навчальна дисципліна	ОК 1 Філософія науки.pdf	ebLJo7UMTfBVzOw cd7YvND4yujwE/CX SY86dvbRVWg=	Мультимедійний проектор Epson EB-W06, Ноутбук ASUS X515EA-VQ1461, доступ до електронних ресурсів електронної бібліотеки університету і глобальної мережі Інтернет.
ОК 9. Організація підготовки наукових публікацій та написання дисертації	навчальна дисципліна	ОК 9. Організація підготовки наукових публікацій і написання дисертації.pdf	uxGWeLRNnZMkdU qfHeIKYF1pOOg9sF5 tvotqqw9TTrY=	Інтерактивна дошка, проектор та екран для презентації лекційних матеріалів та обговорення презентацій аспірантів на практичних заняттях, акустична система для відео-матеріалів, презентаційний фліпчарт для проведення воркшопів та дискусій, персональні комп'ютери з програмним забезпеченням (Avast! Pro Antivirus for 3 PC, Windows 10 Professional, Microsoft Office 2016, АBBYU Lingvo x6) для виконання практичних завдань. Посібники, книги, дисертації та автореферати – для швидкого посилання на джерела інформації.

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ID викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
147252	Шевель Анжеліка Олександрівна	доцент, Основне місце роботи	Юридичний факультет	<p>Диплом магістра, Глухівський державний педагогічний університет, рік закінчення: 2003, спеціальність: педагогіка і методика середньої освіти. Біологія, Диплом магістра, Сумський національний аграрний університет, рік закінчення: 2022, спеціальність: 081 Право, Диплом кандидата наук ДК 010570, виданий 30.11.2012, Аттестат доцента 12ДЦ 045383, виданий 15.12.2015</p>	20	ОК 1. Філософія науки	<p>Академічна та професійна кваліфікація забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання ОП, що засвідчується виконанням підпунктів: 1,3,4,5,8,12,13,14,19 п. 38 чинних Ліцензійних умов «Види та результати професійної діяльності».</p> <p>1) наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection SCOPUS, WOS Iryna M. Nikitina, Svetlana A. Smiyana, Kateryna O. Kondratiuk, Natalia V. Kalashnik, Anzhelika A. Shevel Conditions of microelements exchange processes in women's placentas in intrauterine infection of the fetus // Wiadomosci Lekarskie, VOLUME LXXIII, ISSUE 7, JULY 2020. – P. 1432-1437 URL: https://wiadleck.pl/archive/</p> <p>ФАХОВІ СТАТТІ</p> <p>1. Шевель А.О. Брендинг сільських територій як інструмент соціально-економічного розвитку Сумщини на прикладі села Воздвиженське. Молодий вчений. №5 (81) травень 2020. С. 282-286. URL: http://molodyvcheny.in.ua/ua/archive/81/</p> <p>2. Мельник Л.Г., Шевель А.О., Панченко І.А., Скрипка Є.О., Серік Т.С. Соціально-економічне</p>

управління: освіта, що випереджає час.
Механізм регулювання економіки. 2020. № 3. С. 97–114. URL: https://mer.fem.sumdu.edu.ua/?cmd=view_issue&issue_id=46

3. Філософське осмислення глобальних проблем людства. Наукове пізнання: методологія та технологія. Випуск № 2. 2020. С. 4-10
URL: <https://np.fisomenku.science>

4. Шевель А.О. Розуміння успіху стародавніми греками. Наукові записки Міжнародного гуманітарного університету. Випуск № 35. 2021. С.114-118. URL: <http://www.scinotes.mgu.od.ua/35>

5. Шевель А.О. Особливості міграції українців до Бельгії внаслідок російсько-української війни. Наукові записки Міжнародного гуманітарного університету. 2022. №37. С.14-20. <http://www.scinotes.mgu.od.ua/archive/v37/3.pdf>

3) наявність виданого підручника чи навчального посібника (включаючи електронні) або монографії (загальним обсягом не менше 5 авторських аркушів -120 сторінок), в тому числі видані у співавторстві (обсягом не менше 1,5 авторського аркуша – 36 сторінок на кожного співавтора):
1 Психологія успіху: Курс лекцій з дисципліни «Психологія успіху» для студентів спеціальності: 181 Харчові технології, денної та заочної форми навчання ОС «магістр». Уклад. А.О. Шевель. Суми: СНАУ, 2022 р. 98 с. (Протокол № 5 від 29 квітня 2022 р.).
2. Стратегічні комунікації та лідерство: Курс лекцій з дисципліни «Стратегічні комунікації та

лідерство» для студентів всіх спеціальностей, денної та заочної форми навчання ОС «бакалавр». Уклад. А.О. Шевель. Суми: СНАУ. 2023 р. 134 с. (Протокол 5 від 16 травня 2023р.).

4) наявність виданих навчально-методичних посібників/посібників для самостійної роботи здобувачів вищої освіти та дистанційного навчання, електронних курсів на освітніх платформах ліцензіатів, конспектів лекцій/практикумів/методичних вказівок/рекомендацій/робочих програм, інших друкованих навчально-методичних праць загальною кількістю три найменування: Електронний комплекс в системі MOODLE <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=2292>

5) захист дисертації на здобуття наукового ступеня: Кандидат філософських наук, 09.00.12 – українознавство, ДК № 010570 від 30.11.2012 р., доцент кафедри філософії 12ДЦ № 045383 від 15.12.2015 р.

8) виконання функцій (повноважень, обов'язків) наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проекту), або головного редактора/члена редакційної колегії/експерта (рецензента) наукового видання, включеного до переліку фахових видань України, або іноземного наукового видання, що індексується в бібліографічних базах Керівник наукової теми: «Комунікативна особистість в інформаційному суспільстві» (державний реєстраційний номер (0118U006181, 2017-2022 рр.); Керівник

наукової теми:
«Формування
духовного світу
студента» (державний
реєстраційний номер
(0123U10073, 2023 р.).

12) наявність
апробаційних та/або
науково-популярних,
та/або
консультаційних
(дорадчих), та/або
науково-експертних
публікацій з наукової
або професійної
тематики загальною
кількістю не менше
п'яти публікацій:
1. Шевель А.О.
Людина як ключовий
фактор економічної
системи
(філософський
аналіз). Матеріали
міжнародної науково-
практичної
конференції «25 років
становлення Сумської
філії Харківського
національного
університету
внутрішніх справ:
славна історія та
горизонти
майбутнього». 2020.
С. 127-131.
[http://univd.edu.ua/uk
/dir/2286](http://univd.edu.ua/uk/dir/2286)
2. Шевель А.О.
Компоненти успіху у
філософії
стародавнього сходу.
Аграрна освіта:
минуле, сучасне,
майбутнє. Збірник
матеріалів
міжнародної науково-
практичної
конференції,
присвяченої 100-
річчю Луганського
національного
аграрного
університету (15–16
листопада,
Слов'янськ, 2021). С.
423-425.
[http://dspace.lgnau.ed
u.ua/xmlui/](http://dspace.lgnau.edu.ua/xmlui/)
3. Шевель А.О.
Актуальність
вивчення психології
успіху для
формування
конкурентоспроможн
ості майбутнього
фахівця. Актуальні
проблеми безпеки
життєдіяльності
людини в сучасному
суспільстві: матеріали
Всеукраїнської
науково-теоретичної
інтернет-конференції,
м. Миколаїв, 24
листопада 2021 р. –
Миколаїв : МНАУ,
2021. С. 279-282.
[http://dspace.ksau.kher
son.ua/bitstream/handl](http://dspace.ksau.kher
son.ua/bitstream/handl)

е/
4.Шевель А.О.
Викладання філософії
сучасним студентам.
«Глухівські історико-
філософські читання
пам'яті Валерія
Белашова, Мечислава
Запемського, Віктора
Заїки та Юрія
Коваленка»: збірник
наукових праць /
[редкол.: Гриценко
А.П., голова,
Чумаченко О.А.,
співголова та ін.]. □
Глухів: Глухівський
національний
педагогічний
університет ім. О.
Довженка, 2023. –
Вип. 1. С.91-94.
<https://history.sumy.ua/research/books/9696-hlukhivski-istorykofilosofski-chytannia-pamiativaleriia-bielashovamechyslavazaremskoho-viktora-zaiky-ta-yuriiakovalenka-zbirnyk-naukovykh-prats.html>
5.Шевель А.О. Зміна
способу мислення як
запорука успіху
студента в процесі
навчання в
університеті. Інновації
в науці: сучасний
вимір: матеріали
Міжнародної науково-
практичної інтернет-
конференції молодих
дослідників (4 травня
2023 року, м. Суми).
Суми: ФОП Цьома
С.П., 2023. С.45-46.
<http://www.soippo.edu.ua/index.php/5708-mizhnarodna-naukovo-praktichna-internet-konferentsiya-molodikh-doslidnikiv-innovatsiji-v-nautsi-suchasnij-vimir>

13) проведення
навчальних занять із
спеціальних
дисциплін іноземною
мовою (крім
дисциплін мовної
підготовки) в обсязі не
менше 50 аудиторних
годин на навчальний
рік: Історично-
філософські студії -
(44) годин;
Психологія успіху -
(14) годин.

14) керівництво
студентом, який
зайняв призове місце
на I або II етапі
Всеукраїнської
студентської
олімпіади
(Всеукраїнського
конкурсу студентських

наукових робіт), або робота у складі організаційного комітету / журі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або керівництво постійно діючим студентським науковим гуртком: Член журі II Всеукраїнського студентського турніру з філософії у Київському університеті імені Бориса Грінченка (14-15 лютого 2018 р.).

19) діяльність за спеціальністю у формі участі у професійних та/або громадських об'єднаннях:

1. Голова відокремленого підрозділу громадської організації «ЖІНКИ ВОЛІ» Сумська обласна організація (Код ЄДРПОУ 43089972).
2. Благодійний фонд – благодійна організація «міжнародний благодійний фонд «МИ З УКРАЇНИ!» (ідентифікаційний код 44740360).

Підвищення кваліфікації та міжнародні стажування:

1. Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, свідоцтво про підвищення кваліфікації Серія ПК 02139771 11250-18 від 26.12.2018 р.
2. Міжнародний семінар «Європейські цінності та компетентності у роботі закладів освіти, культури, охорони здоров'я, органів виконавчої влади та місцевого самоврядування: впровадження і моніторинг» з відвідуванням закладів освіти, культури, охорони здоров'я Литви, Латвії та Польщі у кількості 120 академічних годин (15-19 вересня 2019.).
3. «Дослідник-відвідувач» у Брюссельській

						<p>політехнічній школі Брюссельського вільного університету (7 квітня- 15 вересня 2022).</p> <p>4. X Міжнародна програма підвищення кваліфікації керівників закладів освіти і науки, а також педагогічних і науково-педагогічних працівників “Разом із Нобелівськими Лауреатами: Цінності, Досвід, Знання, Компетентності і Технології для Формування Успішної Особистості та Трансформації Оточуючого Світу“. в обсязі 180 годин (13 січня – 11 березня 2023 року).</p> <p>Сертифікат на знання іноземної мови B2 №87331:0006:1912002 339:251179 від 05.02.2020</p>	
136524	Шумкова Олена Володимирівна	доцент, Основне місце роботи	Факультет економіки і менеджменту	<p>Диплом спеціаліста, Сумський сільськогосподарський інститут, рік закінчення: 1993, спеціальність: 0608 бухгалтерський облік, контроль та аналіз господарської діяльності, Диплом магістра, Сумський національний аграрний університет, рік закінчення: 2021, спеціальність: 075 Маркетинг, Диплом кандидата наук ДК 001958, виданий 09.12.1998, Атестат доцента ДЦ 002165, виданий 20.05.2001</p>	25	ОК 14. Інноваційний маркетинг	<p>Академічна та професійна кваліфікація забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання ОП, що засвідчується виконанням підпунктів: 1,2,3,4,5,8,12,14,19 п. 38 чинних Ліцензійних умов «Види та результати професійної діяльності».</p> <p>1. наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection. SCOPUS, WOS: 1. Vyacheslav MAKEDON, Hanna ZAIKINA, Liudmyla SLIUSAREVA, Olena SHUMKOVA and Olga ZHMAYLOVA Rebranding in the Enterprise Market Policy. 34th International Business Information Management Association Conference (IBIMA)(13-14 November 2019) Madrid, Spain 2019. P. 9472-9477. URL: https://ibima.org/accepted-paper/rebranding-in-the-enterprise-market-policy/ (Wos).</p>

2. Vyacheslav Makedon, Hanna Zaikina, Liudmyla Slusareva, Olena Shumkova, Olga Zhmaylova. Use of Rebranding in Marketing Sphere of International Entrepreneurship. International Journal of Entrepreneurship Volume 24, 2020. Special Issue: Entrepreneurship, Innovation Management and Sustainability. URL: <https://www.abacademies.org/articles/use-of-rebranding-in-marketing-sphere-of-international-entrepreneurship-9325.html> (Scopus).

3. Borisova V., Samohkina I., Rybina L., Shumkova O. Financial Mechanism for Managing the Environmental Innovation Development of the Economy in Ukraine. Journal of Environmental Management and Tourism. Vol 11 No 7 (2020): JEMT Volume XI Issue 7(47) Winter 2020 P. 1617-1633 <https://journals.aserspublishing.eu/jemt/article/view/5714> (Scopus).

4. Shumkova O., Shumkova V. Shock Advertising of Online Insurance Services: Features and Analysis. 38th International Business Information Management Association Conference (IBIMA)(листопад 2021 р.). <https://ibima.org/accepted-paper/shock-advertising-of-online-insurance-services-features-and-analysis/> (Scopus).

ФАХОВІ СТАТТІ:

1. Shumkova Olena, Shumkova Viktoriia. Marketing management of investment and innovation activity of agricultural enterprises. European journal of economics and management. 2019. Volume 5. Issue 1. p. 141-147 URL: https://eujem.cz/wp-content/uploads/2019/eujem_2019_5_1/eujem_2019_5_1.pdf.

2. Шумкова В.І., Шумкова О.В. Управління асортиментною політикою аграрного

підприємства.
Соціально-економічні проблеми і держава. 2019. Вип. 2(21). С.40-48. URL: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2019/19svipap.pdf>.
3. Лишенко М.О., Муштай В.А., Нечипоренко В.В., Шумкова О.В. Інноваційно-методичні та наукові основи з оцінювання товарного асортименту в маркетинговому менеджменті підприємства. Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В. В. Докучаєва. Серія «Економічні науки», 2021. № 2, Том 2. С. 269-280. <https://visen.knau.kharkov.ua/visn2021t2.html>.

4. Онопрієнко І.М., Шумкова О.В. Стратегічне планування нової продукції в маркетинговій діяльності промислового підприємства. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2021. № 6(33) С.155-161. URL: <http://www.easterneuropebm.in.ua/index.php/vipusk-33-2021>.

5. Шумкова О.В., Шумкова В.І., Колодненко Н. В. Взаємозв'язок інноваційного та соціально-етичного маркетингів як джерела формування конкурентних переваг. Приазовський економічний вісник. 2023. Вип.1 (33). С.42-47. URL: http://pev.kpu.zp.ua/journals/2023/1_33_ukr/9.pdf.

2) наявність одного патенту на винахід або п'яти деклараційних патентів на винахід чи корисну модель, включаючи секретні, або наявність не менше п'яти свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір:
1. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 108990 від 25.10.2021 р.

2. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 115447 від 25.10.2022 р.
3. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 118718 від 03.05.2023 р.
4. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 122775 від 10.01.2024 р.
5. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 122819 від 11.01.2024 р.

3) наявність виданого підручника чи навчального посібника (включаючи електронні) або монографії:
1. Shumkova O., Shumkova V. Usage of matrix methods for developing the strategy of agricultural enterprise. Business Risk in Changing Dynamics of Global Village 2: Monograph / Edited by Nataliia Marynenko, Pradeep Kumar, Iryna Kramar. Nysa: Publishing Office University of Applied Sciences in Nysa, 2019. pp. 437-476. (2,8 д.а.).
2. Шумкова О.В., Лишенко М.О, Шумкова В.І. Маркетингова товарна політика. Навчальний посібник для студентів 4 курсу спеціальності 075 «Маркетинг» освітнього ступеня - «Бакалавр» денної та заочної форм навчання. Суми. ФОП Литовченко. 2021. С 250 (10,4 д.а).
3. Шумкова В.І., Шумкова О.В. Marketing research and investment project management. Tutorial for English-speakers students' 2 course direction training 181 «Food Technologies». 2020. С. 88 (3,7 д.а).
4. Шумкова О.В., Шумкова В. І. Маркетингове управління конкурентоспроможністю об'єднаної територіальної громади як елемент ринку. Розвиток систем управління конкурентоспроможністю аграрних

підприємств:
монографія / під ред.
О.В.Мандич. Харків:
Видавництво
«Стильна
типографія», 2020. С.
154-176 (1,6 д.а.).
5. Шумкова О.В.,
Лищенко М.О,
Шумкова В.І. Товарна
інноваційна політика.
Навчальний посібник
для здобувачів
другого
(магістерського) рівня
вищої освіти
спеціальності 075
«Маркетинг» денної
та заочної форм
навчання. С 250. (10,4
д.а).

4) наявність виданих
навчально-
методичних
посібників/посібників
для самостійної
роботи здобувачів
вищої освіти та
дистанційного
навчання,
електронних курсів на
освітніх платформах
ліцензіатів,
конспектів
лекцій/практикумів/м
етодичних
вказівок/рекомендаці
й/ робочих програм,
інших друкованих
навчально-
методичних праць
загальною кількістю
три найменування:
1. Шумкова О.В.
Інноваційний
маркетинг. Конспект
лекцій для здобувачів
третього (освітньо-
наукового) рівня
вищої освіти
спеціальності 075
Маркетинг. Суми,
2023. 151 с. (8,17 д.а.).
2. Шумкова О.В.
Інноваційний
маркетинг. Методичні
рекомендації для
проведення
практичних занять
для здобувачів
третього (освітньо-
наукового) рівня
вищої освіти
спеціальності 075
Маркетинг Суми,
2024.
3. Шумкова О.В.
Інноваційний
маркетинг. Методичні
рекомендації для
самостійної роботи
для здобувачів
третього (освітньо-
наукового) рівня
вищої освіти
спеціальності 075
Маркетинг Суми,
2024.
4. Маркетинг:
підручник для

здобувачів третього (освітньо – наукового) рівня «Доктор філософії» за спеціальністю 075 «Маркетинг»/ Ю.І.Данько, Н.О.Макаренко, М.О. Лишенко, А.М. Орел, Л.В. Слюсарєва, В.А. Муштай, О.В. Шумкова (В.А.Муштай: Розділ «Інноваційний маркетинг»). Одеса: ВД «Гельветика», 2023. 492с. (23,07д.а).
5. Електронний комплекс в системі MOODLE: URL: <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=5379>.

5) захист дисертації на здобуття наукового ступеня: Кандидат економічних наук, спеціальність 08.04.01 «Фінанси, грошовий обіг і кредит» (Диплом ДК № 001958 від 09.12.1998 р.).

8) виконання функцій (повноважень, обов'язків) наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проекту), або головного редактора/члена редакційної колегії/експерта (рецензента) наукового видання, включеного до переліку фахових видань України, або іноземного наукового видання, що індексується в бібліографічних базах:

1. Відповідальний виконавець наукових тем: «Управління конкурентоспроможністю підприємств на засадах інноваційного маркетингу» (державний реєстраційний номер 0119U100250, 2019-2021 р.р.);
Маркетингове забезпечення ринку агропродовольчої продукції в умовах сталого розвитку (державний реєстраційний номер 0121U113070, 2021-2025 рр.).

12) наявність апробаційних та/або науково-популярних, та/або

консультаційних (дорадчих), та/або науково-експертних публікацій з наукової або професійної тематики загальною кількістю не менше п'яти публікацій:

1. Шумкова О.В., Шумкова В.І. Використання системи дистанційного навчання при проведенні наукових досліджень студентів. Наукові дослідження: парадигма інноваційного розвитку. Збірник тез міжнародної наукової конференції (25 березня 2020 р.) Братислава – Вена. «ІНТЕРНАУКА». 2020.С. 40-42.
2. Shumkova O., Shumkova V. Ecological Certification as the Element of Eco-marketing. Corporate Governance: Strategies, Processes, Technology. IV International scientific conference (October 23th, 2020. Leipzig, Germany). Riga, Latvia: "Publishing House "Baltija Publishing". 2020. p. 88-92.
3. Шумкова О.В. Маркетинг у інноваційній діяльності сільськогосподарських підприємств XIV Міжнародній науково-практичній конференції «Маркетингове забезпечення продуктового ринку» Полтавський державний аграрний університет 24 травня 2022 року С. 164-168.
4. Шумкова О.В. Оптимізація елементів комплексу маркетингу під час надання послуг. Innovative educational technologies: european experience and its application in training in economics and management: Scientific and pedagogic internship (October 10 – November 20, 2022. Riga, Latvia). Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2022. С.174-177.
5. Шумкова О.В. Детермінанти управління процесом впровадження інноваційного маркетингу на

підприємстві в умовах глобалізації. Реформування міжнародних економічних відносин і світового господарства в сучасних умовах: матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 24-25 березня 2023 року) / За заг. ред.: М. М. Палінчак, В. П. Приходько, В. В. Химинець та ін. – Львів-Торунь: Liha-Press, 2023. С.143-146.

6. Шумкова О.В. Детермінанти використання інноваційних маркетингових стратегій для управління підприємством. Маркетинг та конкурентоспроможність соціально-економічних систем в умовах сталого розвитку: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Суми, 6-7 червня 2023 р.). Суми: СНАУ, 2023. С.195- 197 .

14) керівництво студентом, який зайняв призове місце на I або II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або робота у складі організаційного комітету / журі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або керівництво постійно діючим студентським науковим гуртком/ проблемною групою; керівництво студентом, який став призером або лауреатом Міжнародних, Всеукраїнських мистецьких конкурсів, фестивалів та проєктів, робота у складі організаційного комітету або у складі журі міжнародних, всеукраїнських мистецьких конкурсів, інших культурно-

мистецьких проєктів (для забезпечення провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-творчому) рівні):
1. Керівництво постійно діючим студентським науковим гуртком «Сучасний маркетинг» (протокол кафедри).

19) діяльність за спеціальністю у формі участі у професійних та/або громадських об'єднаннях:

1. Громадська наукова організація «Міжнародний центр розвитку науки і технологій» (Рішення Правління № 36 від 25.02.2020 р., Довідка № 2502/20-6 від 25.02.2020 р.).

2. Громадська організація «Асоціація маркетологів України» (Сертифікат № 674 від 23.11.2021 р).

Підвищення кваліфікації та міжнародні стажування:

1. Підвищення кваліфікації Національний університет біоресурсів і природокористування України. «Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності» Свідоцтво про підвищення кваліфікації СС 00493706/010290-19 від 02.10.2019 р. №10290.

2. Підвищення кваліфікації. Курс «Медіаграмотність для освітян» (Платформа масових відкритих онлайн-курсів Prometheus). Сертифікат від 03.04.2020 р.

3. Міжнародне підвищення кваліфікації (Вебінар) на тему: «Хмарні сервіси для он-лайн навчання на прикладі платформи Zoom» («The cloud storage service for the online studying on the example of the Zoom platform») для дисциплін «Маркетингова товарна політика», «Товарна інноваційна політика», «Маркетинг». 10-17

серпня 2020 року, м. Люблін (Республіка Польща). Сертифікат № ES № 0559/2020 від 17.08.2020 р.

4. Підвищення кваліфікації. Курс «Академічна доброчесність: онлайн-курс для викладачів» (Платформа масових відкритих онлайн-курсів Prometheus). Сертифікат від 06.10.2021 р.

5. Підвищення кваліфікації. Курс «Цифровий маркетинг» (Платформа масових відкритих онлайн-курсів Prometheus). Сертифікат від 25.10.2021 р.

6. Міжнародне підвищення кваліфікації (Вебінар) на тему: «Інноваційні форми сучасної освіти з використанням платформ Google meet, Google classroom» («Innovative forms of modern education with using Google meet and Google classroom platforms») для дисциплін «Міжнародний маркетинг», «Маркетинг послуг», «Маркетингова товарна політика» 18-25 жовтня 2021 року, м. Люблін (Республіка Польща). Сертифікат № ES № 8222/2021 від 25.10. 2021 р.

7. Підвищення кваліфікації. Цикл тренінгів «Lifecell Digital Academy. Курси для викладачів-членів Української Асоціації Маркетингу. Сертифікат № 237 від 16.12. 2021 р.

8. Семінар «Академічна доброчесність у ЗВО: виклики сьогодення та передові практики» (СНАУ у рамках проекту Erasmus) Сертифікат від 23.05.2022 р.

9. Учасник проекту з розвитку співпраці бізнесу та університетів «Uni-biz bridge», присвячений розвитку soft-skills викладача (11-14.07.2022 р., сертифікат № 891), (21-22.11.2022 р., сертифікат № 59).

10. Міжнародне науково-педагогічне

						стажування на тему: «Інноваційні освітні технології: Європейський досвід та його впровадження в підготовку фахівців з економіки та управління» (Innovative educational technologies: european experience and its application in training in economics and management) за спеціальністю 075 «Маркетинг» (10 жовтня – 20 листопада 2022 року, м. Рига, Латвія) (сертифікат Serija C 20221171).	
207045	Клочкова Тетяна Іванівна	завідувач кафедри, доцент, Основне місце роботи	Біолого-технологічний факультет	<p>Диплом спеціаліста, Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка, рік закінчення: 1996, спеціальність: , Диплом магістра, Сумський державний педагогічний університет ім. А.С. Макаренка, рік закінчення: 2013, спеціальність: 000009</p> <p>Управління навчальним закладом, Диплом кандидата наук ДК 031352, виданий 29.09.2015, Аттестат доцента АД 000909, виданий 01.03.2018</p>	23	ОК 12. Методика підготовки наукових праць іноземною мовою	<p>Академічна та професійна кваліфікація забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання ОП, що засвідчується виконанням підпунктів: 1,3,4,5,8,10,12,19 п. 38 чинних Ліцензійних умов «Види та результати професійної діяльності».</p> <p>1). наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection.</p> <p>SCOPUS, WOS: 1. А. М. Pavliuchenko, О. М. Shyiko, Т. І. Klochkova. Wall Temperature Measurement and Effects on the Missile Complex Surface Based on the Semiconductor Diode and Electronic System, 2019. Journal Nano- and Electronic Physics. Суми: СумДУ. №3. С. 03004-1 - 03004-7. (Scopus).</p> <p>2. М. Bilotserkovets, Т. Fomenko, О. Gubina, Т. Klochkova О. Lytvynko, М. Boichenko, О. Lazareva. Fostering Media Literacy Skills in the EFL Virtual Classroom: A Case Study in the COVID-19 Lockdown Period, 2021. International Journal of Learning, Teaching and Educational Research. Vol. 20. No. 2. Pp. 251-269. https://doi.org/10.26803/ijlter.20.2.14</p>

(Scopus).

3. T. Fomenko, M. Bilotserkovets, T. Klochkova, O. Statsenko, A. Sbruieva, O. Kozlova, D. Kozlov. Overcoming Barriers in Intercultural Communication: A Case Study on Agricultural Idioms in English, Ukrainian and Chinese, 2020. Academic Journal of Interdisciplinary Studies. Vol. 9. No. 6. Pp. 157-166. DOI: <https://doi.org/10.36941/ajis-2020-0120> (Scopus).

4. Bilotserkovets, M., Fomenko, T., Klochkova, T., Shcherbyna, Y., & Korniienko, L. Forming ESP oral communication skills of students by means of Zoom, 2022. Amazonia Investiga. Vol. 11(56). Pp. 73-81. <https://doi.org/10.34069/AI/2022.56.08.8> (WoS).

5. Marina Bilotserkovets, Tatiana Fomenko, Yuliia Lushchik, Tetiana Klochkova (2023). EU Practices on Media Literacy for Boosting Critical Thinking Skills: Views and Perspectives of Ukrainian HEIs Students. International Journal of Learning, Teaching and Educational Research. <https://www.ijlter.org/index.php/ijlter/index> (Scopus).

ФАХОБІ СТАТТІ:

1. Klochkova T. EUA-CDE Annual Meetings as a Tool for Improving Doctoral Training Practice, 2022. Engineering and Educational Technologies. Kremenchuk: KrNU. Vol. 10. No. 2. P. 8-16. DOI <https://doi.org/10.30929/2307-9770.2022.10.02.01>.

2. Klochkova T. Doctoral Training: Status of the Problem Development in Domestic and Foreign Science, 2022. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. Суми. №5 (119).

3. Klochkova T. Trends in the Transformation of Doctoral Training from the Perspective of

the European Higher Education Area, 2022. Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology. Budapest. No. 265. Pp. 21-23. <https://doi.org/10.31174/SEND-PP2022-265X103-02>.

3) наявність виданого підручника чи навчального посібника, монографії:
1. Alina Sbruieva, Tetiana Klochkova. New European Research Area and Global Approach to R&I: Analysis of EU Strategies and Recommendations of the European University Association. Theory and Methodology of Innovative Education Development in the National, European and Global Contexts, Maryna Boichenko and Aleksander Ostendap. Publishing House of University of Technology, Katowice, 2022. – 190 p.- (148-163 p.).

DOI:10.54264/M003 .
<http://www.wydawnictwo.wst.pl/uploads/files/f18cef10068b202b090a675c2ce12849.pdf>.

2. Tetiana Klochkova (2023). Challenges and Opportunities for the Supervisory Practice in Response to Changes in Modern Doctorate.

Трансверсальність у професійній підготовці майбутнього фахівця: глобальний, європейський та національний контексти: колективна монографія / за заг. ред. М. Бойченко. - Суми : СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2023.-334 с. – (С. 34-65). DOI 10.24139/978-966-698-248-6/mon2023 .

4) наявність виданих навчально-методичних посібників/посібників для самостійної роботи здобувачів вищої освіти та дистанційного навчання, електронних курсів на освітніх платформах ліцензіатів, конспектів

лекцій/практикумів/м
етодичних
вказівок/рекомендаці
й/ робочих програм,
інших друкованих
навчально-
методичних праць
загальною кількістю
три найменування:
1.Клочкова Т.І.
Навчальний посібник
з іноземної мови
туристичної індустрії
«English for Tourism!»
Сумський
національний
аграрний університет.
Суми: СНАУ, 2023.
100 с.
2. Електронний
комплекс в системі
MOODLE «Іноземна
мова за професійним
спрямуванням для
аспірантів».
<https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4153> ;
Методика підготовки
наукових праць
іноземною мовою:
<https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4413>.

5) захист дисертації на
здобуття наукового
ступеня: Кандидат
педагогічних наук,
13.00.01. – Загальна
педагогіка та історія
педагогіки. Диплом
ДКН№ 031352 від
29.09.2015 р. Тема
дисертації: «Тенденції
розвитку
менеджменту ризиків
в університетах
Великої Британії»,
2015 р.

8) виконання функцій
(повноважень,
обов'язків) наукового
керівника або
відповідального
виконавця наукової
теми (проекту), або
головного
редактора/члена
редакційної
колегії/експерта
(рецензента)
наукового видання,
включеного до
переліку фахових
видань України, або
іноземного наукового
видання, що
індексується в
бібліографічних
базах:
1. Програма Жан
Моне, проект
«Екстраполяція
стратегій ЄС для
підвищення
медіаграмотності
студентів у вищій
освіті України»
(Грантова Угода №

101094334).
2) Програма Жан Моне, проект «Лінгвістичний вимір: поняття «безпека» як основної складової концепції безпечного освітнього простору: європейський досвід» (Грантова Угода № RSCH101094386)).

10) участь у міжнародних наукових та/або освітніх проектах, залучення до міжнародної експертизи, наявність звання «суддя міжнародної категорії:

1. Програма Жан Моне, проект «Екстраполяція стратегій ЄС для підвищення медіаграмотності студентів у вищій освіті України»
Project: 101094334 – EUSELENA – ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH-UA-IBA/ ERASMUS-JMO-2022-HEITCH-RSCH (Грантова Угода № 101094334).

2) Програма Жан Моне, проект «Лінгвістичний вимір: поняття «безпека» як основної складової концепції безпечного освітнього простору: європейський досвід». (USPACED – ERASMUS-JMO-2021-HEI-TCH-(Грантова Угода № RSCH101094386)).

12) наявність апробаційних та/або науково-популярних, та/або консультаційних (дорадчих), та/або науково-експертних публікацій з наукової або професійної тематики загальною кількістю не менше п'яти публікацій:
1. Tetiana Klochkova. Quality Assurance as a Pre-Requisite for Proper Operation of Higher Educational System, 2021.
Матеріали I Міжнародній науково-практичній Інтернет-конференції «Сучасні тенденції навчання студентів іноземних мов у мультикультурному академічному середовищі». URL: <https://science.snau.edu.ua/wp->

content/uploads/2021/05/ЗБІРНИК-матеріалів-конференції-1-1.pdf.

2. Klochkova, T. Significant Trends in Doctoral Training Improvement. Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції «інноваційний розвиток вищої освіти: глобальний, європейський та національний виміри змін», 20-21 грудня 2022 р. Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка. Навчально-науковий інститут педагогіки та психології.

3. Klochkova, T. Features of Innovative Doctoral Training At Present Stage. Digital Economy and Digital Society: The 5th International Conference, April 19-20, 2023. The Silesian Academy (Katowice, Poland).

4. Klochkova, T. Improvement in the ELT Methodology in Work with Doctoral Students. III Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Світ дидактики: дидактика в сучасному світі».

5. Olha Berestok, Hanna Tsyhanok, Tetiana Klochkova, Liudmyla Baidak. (2023) Interdisciplinary Approach to the Concept of Security in the Frame of Jean-Monnet Project Euspaced. Materials of the 1st International Scientific and Practical Conference Actual Problems of Teaching Educational Components of Social and Humanitarian Sphere in Higher Education. June 15-16, 2023, Kherson, Ukraine URL: <file:///C:/Users/Admin/Downloads/%D0%97%D0%91%D0%86%D0%A0%D0%9D%D0%98%D0%9A%20%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B2%20%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%84.%D0%A5%D0%94%D0%9C%D0%90.pdf>.

						<p>19) діяльність за спеціальністю у формі участі у професійних та/або громадських об'єднаннях: Харківська обласна громадська організація «Науковий центр дидактики менеджмент-освіти» (сертифікат Р.Є. №232_ від 3.07.2023 року).</p> <p>Підвищення кваліфікації та міжнародні стажування: Сумський державний педагогічний університет ім. А.С.Макаренка, посвідчення ПЗ №02125510/000065-19 від 13.12.2019 р. тема: «Впровадження інноваційних методів у викладанні іноземної мови у вищій школі».</p>	
207045	Клочкова Тетяна Іванівна	завідувач кафедри, доцент, Основне місце роботи	Біолого-технологічний факультет	<p>Диплом спеціаліста, Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка, рік закінчення: 1996, спеціальність: , Диплом магістра, Сумський державний педагогічний університет ім. А.С. Макаренка, рік закінчення: 2013, спеціальність: 000009 Управління навчальним закладом, Диплом кандидата наук ДК 031352, виданий 29.09.2015, Аттестат доцента АД 000909, виданий 01.03.2018</p>	23	ОК 11. Іноземна мова за професійним спрямуванням	<p>Академічна та професійна кваліфікація забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання ОП, що засвідчується виконанням підпунктів: 1,3,4,5,8,10,12,19 п. 38 чинних Ліцензійних умов «Види та результати професійної діяльності».</p> <p>1). наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection. SCOPUS, WOS: 1. А. М. Pavliuchenko, О. М. Shyiko, Т. І. Klochkova. Wall Temperature Measurement and Effects on the Missile Complex Surface Based on the Semiconductor Diode and Electronic System, 2019. Journal Nano- and Electronic Physics. Суми: СумДУ. №3. С. 03004-1 - 03004-7. (Scopus). 2. М. Bilotserkovets, Т. Fomenko, О. Gubina, Т. Klochkova О. Lytvynko, М. Boichenko, О. Lazareva. Fostering Media Literacy Skills in</p>

the EFL Virtual Classroom: A Case Study in the COVID-19 Lockdown Period, 2021. International Journal of Learning, Teaching and Educational Research. Vol. 20. No. 2. Pp. 251-269.
<https://doi.org/10.26803/ijlter.20.2.14> (Scopus).

3. T. Fomenko, M. Bilotserkovets, T. Klochkova, O. Statsenko, A. Sbrueiva, O. Kozlova, D. Kozlov. Overcoming Barriers in Intercultural Communication: A Case Study on Agricultural Idioms in English, Ukrainian and Chinese, 2020. Academic Journal of Interdisciplinary Studies. Vol. 9. No. 6. Pp. 157-166. DOI: <https://doi.org/10.36941/ajis-2020-0120> (Scopus).

4. Bilotserkovets, M., Fomenko, T., Klochkova, T., Shcherbyna, Y., & Korniienko, L. Forming ESP oral communication skills of students by means of Zoom, 2022. Amazonia Investiga. Vol. 11(56). Pp. 73-81.
<https://doi.org/10.34069/AI/2022.56.08.8> (WoS).

5. Marina Bilotserkovets, Tatiana Fomenko, Yuliia Lushchyk, Tetiana Klochkova (2023). EU Practices on Media Literacy for Boosting Critical Thinking Skills: Views and Perspectives of Ukrainian HEIs Students. International Journal of Learning, Teaching and Educational Research. <https://www.ijlter.org/index.php/ijlter/index> (Scopus).

ΦΑΧΟΒΙ ΣΤΑΤΤΙ:
1. Klochkova T. EUA-CDE Annual Meetings as a Tool for Improving Doctoral Training Practice, 2022. Engineering and Educational Technologies. Kremenchuk: KrNU. Vol. 10. No. 2. P. 8-16. DOI <https://doi.org/10.30929/2307-9770.2022.10.02.01>
2. Klochkova T. Doctoral Training: Status of the Problem Development in

Domestic and Foreign Science, 2022.

Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. Суми. №5 (119).

3. Klochkova T. Trends in the Transformation of Doctoral Training from the Perspective of the European Higher Education Area, 2022. Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology. Budapest. No. 265. Pp. 21-23. <https://doi.org/10.31174/SEND-PP2022-265X103-02>.

3) наявність виданого підручника чи навчального посібника, монографії:

1. Alina Sbruiieva, Tetiana Klochkova. New European Research Area and Global Approach to R&I: Analysis of EU Strategies and Recommendations of the European University Association. Theory and Methodology of Innovative Education Development in the National, European and Global Contexts, Maryna Boichenko and Aleksander Ostendap. Publishing House of University of Technology, Katowice, 2022. – 190 p.- (148-163 p.). DOI:10.54264/M003 .

<http://www.wydawnictwo.wst.pl/uploads/files/f18cef10068b202b090a675c2ce12849.pdf>.

2. Tetiana Klochkova (2023). Challenges and Opportunities for the Supervisory Practice in Response to Changes in Modern Doctorate.

Трансверсальність у професійній підготовці майбутнього фахівця: глобальний, європейський та національний контексти:

колективна монографія / за заг. ред. М. Бойченко. - Суми : СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2023.-334 с. – (С. 34-65). DOI 10.24139/978-966-698-248-6/mon2023 .

4) наявність виданих навчально-

методичних посібників/посібників для самостійної роботи здобувачів вищої освіти та дистанційного навчання, електронних курсів на освітніх платформах ліцензіатів, конспектів лекцій/практикумів/методичних вказівок/рекомендацій/робочих програм, інших друкованих навчально-методичних праць загальною кількістю три найменування:

1. Клочкова Т.І. Навчальний посібник з іноземної мови туристичної індустрії «English for Tourism!» Сумський національний аграрний університет. Суми: СНАУ, 2023. 100 с.

2. Електронний комплекс в системі MOODLE «Іноземна мова за професійним спрямуванням для аспірантів».
<https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4153> ;
Методика підготовки наукових праць іноземною мовою:
<https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4413>.

5) захист дисертації на здобуття наукового ступеня: Кандидат педагогічних наук, 13.00.01. – Загальна педагогіка та історія педагогіки. Диплом ДКН№ 031352 від 29.09.2015 р. Тема дисертації: «Тенденції розвитку менеджменту ризиків в університетах Великої Британії», 2015 р.

8) виконання функцій (повноважень, обов'язків) наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проекту), або головного редактора/члена редакційної колегії/експерта (рецензента) наукового видання, включеного до переліку фахових видань України, або іноземного наукового видання, що індексується в

бібліографічних
базах:

1. Програма Жан
Моне, проект
«Екстраполяція
стратегій ЄС для
підвищення
медіаграмотності
студентів у вищій
освіті України»
(Грантова Угода №
101094334).
2) Програма Жан
Моне, проект
«Лінгвістичний вимір:
поняття «безпека» як
основної складової
концепції безпечного
освітнього простору:
європейський досвід»
(Грантова Угода №
RSCH101094386)).

10) участь у
міжнародних
наукових та/або
освітніх проектах,
залучення до
міжнародної
експертизи, наявність
звання "суддя
міжнародної категорії:

1. Програма Жан
Моне, проект
«Екстраполяція
стратегій ЄС для
підвищення
медіаграмотності
студентів у вищій
освіті України»
Project: 101094334 —
EUSELENA —
ERASMUS-JMO-2022-
HEI-TCH-RSCH-UA-
IBA/ ERASMUS-JMO-
2022-HEITCH-RSCH
(Грантова Угода №
101094334).

2) Програма Жан
Моне, проект
«Лінгвістичний вимір:
поняття «безпека» як
основної складової
концепції безпечного
освітнього простору:
європейський досвід».
(USPACED —
ERASMUS-JMO-2021-
HEI-TCH-(Грантова
Угода №
RSCH101094386)).

12) наявність
апробаційних та/або
науково-популярних,
та/або

консультаційних
(дорадчих), та/або
науково-експертних
публікацій з наукової
або професійної
тематики загальною
кількістю не менше
п'яти публікацій:

1. Tetiana Klochkova.
Quality Assurance as a
Pre-Requisite for
Proper Operation of
Higher Educational
System, 2021.
Матеріали I

Міжнародній науково-практичній Інтернет-конференції «Сучасні тенденції навчання студентів іноземних мов у мультикультурному академічному середовищі». URL: <https://science.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/ЗБІРНИК-матеріалів-конференції-1-1.pdf>.

2. Klochkova, T. Significant Trends in Doctoral Training Improvement. Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції «Інноваційний розвиток вищої освіти: глобальний, європейський та національний виміри змін», 20-21 грудня 2022 р. Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка. Навчально-науковий інститут педагогіки та психології.

3. Klochkova, T. Features of Innovative Doctoral Training At Present Stage. Digital Economy and Digital Society: The 5th International Conference, April 19-20, 2023. The Silesian Academy (Katowice, Poland).

4. Klochkova, T. Improvement in the ELT Methodology in Work with Doctoral Students. III Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Світ дидактики: дидактика в сучасному світі».

5. Olha Berestok, Hanna Tsyhanok, Tetiana Klochkova, Liudmyla Baidak. (2023) Interdisciplinary Approach to the Concept of Security in the Frame of Jean-Monnet Project Euspaced. Materials of the 1st International Scientific and Practical Conference Actual Problems of Teaching Educational Components of Social and Humanitarian Sphere in Higher Education. June 15-16, 2023, Kherson, Ukraine URL: <file:///C:/Users/Admin/Downloads/%Do%97%>

						<p>Do%91%Do%86%Do% A0%Do%9D%Do%98% Do%9A%20%Do%BC% Do%Bo%D1%82%Do% B5%D1%80%D1%96%D 0%Bo%Do%BB%D1%9 6%Do%B2%20%Do%B A%Do%BE%Do%BD% D1%84. %Do%A5%Do %94%Do%9C%Do%90. pdf .</p> <p>19) діяльність за спеціальністю у формі участі у професійних та/або громадських об'єднаннях: Харківська обласна громадська організація «Науковий центр дидактики менеджмент-освіти» (сертифікат Р.Є. №232_ від 3.07.2023 року).</p> <p>Підвищення кваліфікації та міжнародні стажування: Сумський державний педагогічний університет ім. А.С.Макаренка, посвідчення ПЗ №02125510/000065-19 від 13.12.2019 р. тема: «Впровадження інноваційних методів у викладанні іноземної мови у вищій школі».</p>	
399843	Пасько Олег Віталійович	завідувач науково-дослідної частини, Основне місце роботи	Ректорат Сумського НАУ	<p>Диплом спеціаліста, Сумський державний аграрний університет, рік закінчення: 2000, спеціальність: 050106 Облік і аудит, Диплом кандидата наук ДК 029370, виданий 08.06.2005, Аттестат доцента 12ДЦ 017707, виданий 21.06.2007</p>	28	ОК 10. Управління науковими проектами	<p>Академічна та професійна кваліфікація забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання ОП, що засвідчується виконанням підпунктів: 1, 4, 6, 8, 9, 10, 13, 19 п. 38 чинних Ліцензійних умов «Види та результати професійної діяльності».</p> <p>1) наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection. SCOPUS, WOS: 1. Pasko, O., Chen, F., Kuts, T., Sharko, I., & Ryzhikova, N. (2022). Sustainability reporting nexus to corporate governance in scholarly literature. Environmental Economics, 13(1), 61–78.</p>

[https://doi.org/10.21511/ee.13\(1\).2022.06](https://doi.org/10.21511/ee.13(1).2022.06).
2. Pasko, O. (2022). Institutionally Speaking, are Global Standards Adoptable in a Given Jurisdiction? A Critical Analysis of the IFRS's Use in Ukraine through the Lens of New Institutional Accounting. *Periodica Polytechnica Social and Management Sciences*, 30(1), 36–48.
<https://doi.org/10.3311/PPso.17262>.
3. Pasko, O., Balla, I., Levytska, I., & Semenushena, N. (2021). Accountability on Sustainability in Central and Eastern Europe: An Empirical Assessment of Sustainability-Related Assurance. *Comparative Economic Research. Central and Eastern Europe*, 24(3), 27–52.
<https://doi.org/10.18778/1508-2008.24.20>.
4. Pasko, O., Chen, F., Birchenko, N., & Ryzhikova, N. (2021). Corporate Governance Attributes and Accounting Conservatism: Evidence from China. *Studies in Business and Economics*, 16(3), 173–189.
<https://doi.org/10.2478/sbe-2021-0053>.
5. Pasko, O., Chen, F., Oriekhova, A., Brychko, A., & Shalyhina, I. (2021). Mapping the Literature on Sustainability Reporting: A Bibliometric Analysis Grounded in Scopus and Web of Science Core Collection. *European Journal of Sustainable Development*, 10(1), 303.
<https://doi.org/10.14207/ejsd.2021.v10n1p303>.

4) наявність виданих навчально-методичних посібників/посібників для самостійної роботи здобувачів вищої освіти та дистанційного навчання, електронних курсів на освітніх платформах ліцензіатів, конспектів лекцій/практикумів/методичних вказівок/рекомендацій/робочих програм,

інших друкованих навчально-методичних праць загальною кількістю три найменування:
1. Pasko Oleh. Accounting and financial reporting according to IFRS. Course Book for students of faculty Economics and Management, Branch of knowledge "Management and administration" Speciality: 071 "Accounting and taxation" / Sumy, 2020, 204 p.
1. Pasko Oleh. Business Audit. Course Book for students of faculty Economics and Management, Branch of knowledge "Social and behavioral sciences" Speciality: 051 "Economics", Specialization: "Business economics" / Sumy, 2019, 204 p.
2. Pasko Oleh. Administrative Audit. Course Book for students of faculty Economics and Management, Branch of knowledge "Management and Administration" Speciality: 281 "Public Management and Administration" Educational program "Administrative Management" / Sumy, 2019, 195 p.
3. Електронний комплекс в системі MOODLE.

б) наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня: Чень Фулі. Захист дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 073 Менеджмент на тему "Науково-методичне забезпечення оцінювання впливу корпоративного управління на фінансові результати діяльності та корпоративну соціальну відповідальність компаній у Китаї", березень 2023 року, СНАУ.

8) виконання функцій (повноважень,

обов'язків) наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проекту), або головного редактора/члена редакційної колегії/експерта (рецензента) наукового видання, включеного до переліку фахових видань України, або іноземного наукового видання, що індексується в бібліографічних базах:

1) Член редакційної колегії наукового видання «Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Економіка і менеджмент», кат.В.

2) Керівник наукових тем:

Аксіологія обліку: ефект застосування акторно-мережевої теорії у дослідженнях з обліку (номер державної реєстрації 0121U100104); Термін виконання: 12.2020 – 12.2025; обсяг фінансування: 50000 грн.

Розвиток корпоративної звітності зі сталого розвитку / ESG звітності та інфраструктури її обслуговування (номер державної реєстрації 0121U100105); Термін виконання: 12.2020 – 12.2025; Обсяг фінансування: 50000 грн.

Бухгалтерський облік, економіка, суспільство і влада: теорія, методологія і практика критичних, якісних та інтерпретативних досліджень в обліку і аудиті (номер державної реєстрації 0121U100112); Термін виконання: 12.2020 – 12.2025. Обсяг фінансування: 50000 грн.

Розвиток корпоративного управління та корпоративних відносин на засадах сталого розвитку (номер державної реєстрації 0121U100113); Термін виконання: 12.2020 – 12.2025; Обсяг

фінансування: 50000 грн.

9) робота у складі експертної ради з питань проведення експертизи дисертацій МОН або у складі галузевої експертної ради як експерта Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, або у складі Акредитаційної комісії, або міжгалузевої експертної ради з вищої освіти Акредитаційної комісії, або трьох експертних комісій МОН/зазначеного Агентства, або Науково-методичної ради/науково-методичних комісій (підкомісій) з вищої або фахової передвищої освіти МОН, наукових/науково-методичних/експертних рад органів державної влади та органів місцевого самоврядування, або у складі комісій Державної служби якості освіти із здійснення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю): Експерт НАЗЯВО із акредитації освітніх програм. Участь у експертних групах Національного агентства:
1. БНАУ: АС 1541/АС-21; ID в ЄДЕБО 30384; Наказ про призначення № 1592-Е від 17.09.2021 року.
2. ХДАЕУ: 0857/АС-21; ID в ЄДЕБО 36167; Наказ про призначення № 872-Е від 16.04.2021 року.
3. Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського: 0952/АС-22; ID в ЄДЕБО 56159; Наказ про призначення № 377-Е від 21 вересня 2022 року .

10) участь у міжнародних наукових та/або освітніх проектах, залучення до міжнародної експертизи, наявність звання "суддя

міжнародної категорії”:

1. Erasmus+ Jean Monnet Module 101047667 – EULASTING – ERASMUS-JMO-2021-HEI-TCH-RSCH “EU BEST PRACTICE OF LIFE CYCLE ASSESSMENT, SOCIAL, ENVIRONMENTAL ACCOUNTING AND SUSTAINABILITY REPORTING” <https://bit.ly/3Bbvquw> February 2022 – January 2025 Роль: Координатор, лідер проекту.

2. Erasmus+ Jean Monnet Module 101083493 – EDOCS – ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH “EUROPEANISATION OF DOCTORAL STUDIES IN LINE WITH THE INNOVATIVE DOCTORAL TRAINING PRINCIPLES IN EUROPE: TOWARDS A COMMON FUTURE” November 2022 – October 2025 Роль: Координатор, лідер проекту.

3. Erasmus+ Jean Monnet Module 101094100 – EECORE – ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH-UA-IBA / ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCHRSCH “EMBRACING EU CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY: CHALLENGES AND OPPORTUNITIES OF BUSINESS-SOCIETY BONDS TRANSFORMATION IN UKRAINE” . October 2022 – September 2025 Роль: Координатор, лідер проекту.

- Від теоретично-орієнтованого до практичного навчання у аграрній сфері (TOPAS) 585603-EPP-1-2017-1-DE-EPPKA2-CBHE-JP / Erasmus + KA2 CBHE <https://erasmus-topas.eu/> .
- DAAD - Deutsch-Ukrainische Hochschulkooperationen 2019-2022, Digitalization of Ukrainian Agrarian Universities Projekt-ID: 57514792.
- Адаптація та інтеграція іноземних

студентів (InterADIS)
(619451-EPP-1-2020-1-
NL-EPPKA2-CBHE-JP)
/ Erasmus + KA2 CBHE
[https://interadiscoordi
nat.wixsite.com/interad
is](https://interadiscoordi
nat.wixsite.com/interad
is). Роль:
інституційний
координатор.

13) проведення
навчальних занять із
спеціальних
дисциплін іноземною
мовою (крім
дисциплін мовної
підготовки) в обсязі не
менше 50 аудиторних
годин на навчальний
рік:

- 2019-2020 н.р. – 88
годин лекцій і 120
практичних занять
(208 годин);
- 2020-2021 н.р. – 96
годин лекцій і 64
годин практичних
занять (160 годин);
- 2021-2022 н.р. – 60
годин лекцій і 16
годин практичних
занять (66 годин).

19) діяльність за
спеціальністю у формі
участі у професійних
та/або громадських
об'єднаннях:

- Член Федерації
аудиторів, бухгалтерів
і фінансистів АПК
України з 2008 року
[http://federation.faaf.o
rg.ua/](http://federation.faaf.o
rg.ua/).

- Член ГО
«Інноваційний
університет»
[https://inun.org.ua/ab
out/](https://inun.org.ua/ab
out/).

Підвищення
кваліфікації та
міжнародні
стажування:

1. Netherland Business
Academy, (Breda and
Dordrecht,
Netherlands) Листопад
2021 «Interpersonal
and cultural skills in
business
communication» 120
годин.

2. Mykolas Romeris
University (Vilnius,
Lithuania) Жовтень
2021 «International
Students (IS)
Adaptation and
Integration,
peculiarities and
features of IS teaching
and learning» 180
годин.

3. University of Warsaw
(Warsaw, Poland) and
Jagiellonian University
(Krakow, Poland), 120
годин
«Інтердисциплінарніс
ть та міжгалузевість і

						<p>стратегії розвитку університету» 09 липня 2020 року.</p> <p>4. Das Kuratorium für Technik und Bauwesen in der Landwirtschaft (KTBL) (Darmstadt, Germany), лютий 2019, «Farm data collection, farm data analysis and the development of a related Massive Open Online Course (MOOC)» 120 годин.</p> <p>Сертифікат на знання іноземної мови: C1-IELTS Academic - 7.0 = CEFR C1 #21UA001679PASO001A (2023).</p>	
160827	В`юненко Олександр Борисович	доцент, Основне місце роботи	Факультет економіки і менеджменту	<p>Диплом спеціаліста, Вінницький політехнічний інститут, рік закінчення: 1985, спеціальність: Автоматика і телемеханіка, Диплом кандидата наук КН 005438, виданий 20.05.1994, Атестат доцента ДЦАЕ 001465, виданий 22.04.1999</p>	31	ОК 2. Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності	<p>Академічна та професійна кваліфікація забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання ОП, що засвідчується виконанням підпунктів: 1,3,4,8,10,12,14,19 п. 38 чинних Ліцензійних умов «Види та результати професійної діяльності».</p> <p>1) наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection SCOPUS, WOS</p> <p>1. Organizational and technical aspects of introduction of innovations of organic agriculture and rational land use of the agrarian enterprises / L.O. Boginska, A.V. Tolbatov, O.B. Viunenko, S.V. Tolbatov, V.A. Tolbatov, A.O. Butenko, G.A. Davydenko, L.V. Kriuchko / Ukrainian Journal of Ecology, 2019, 9(2), p. 110-118 https://www.ujecology.com/articles/organizational-and-technical-aspects-of-introduction-of-innovations-of-organic-agriculture-and-rational-land-use-of-the-.pdf (WoS)</p> <p>2. Economic and Energy Efficiency of Forming and Using Legume-Cereal Grass Stands Depending on</p>

Fertilizers / U.M. Karbivska, V.G. Kurgak, V.F. Kaminskyi, A.O. Butenko, G.A. Davydenko, O.B. Viunenko, S.M. Vyhanaiilo, S.V. Khomenko / Ukrainian Journal of Ecology 2020, 10(2), 284-288, doi: 10.15421/2020_98

<https://www.ujecology.com/articles/economic-and-energy-efficiency-of-forming-and-using-legumecereal-grass-stands-depending-on-fertilizers.pdf> (WoS)

3. Burov O. et al. (2021) Mental Rotation Ability and Preferences in Vocational Education. In: Russo D., Ahram T., Karwowski W., Di Bucchianico G., Taiar R. (eds) Intelligent Human Systems Integration 2021. IHSI 2021. Advances in Intelligent Systems and Computing, vol 1322. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-68017-6_40 https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-030-68017-6_40 (WoS)

4. Pasko, N.B., Viunenko, O.B., Agadzhanova, S.V., Ahadzhanov-Honsales, K.H., 2022. Using Intelligent Agent-managers to Build Personal Learning Environments in the E-Learning System. Proc. 1st Symp. Adv. Educ. Technol. Vol. 2, 292-299. DOI:10.5220/001093100003364. <https://acnsi.org/journal/index.php/etq/article/view/53> (WoS)

ФАХОВІ СТАТТІ

1. Толбатов, А., Толбатов, В., Яковлев, В., В'юненко, О., & Смоляров, Г. (2019). Аналіз енергетичної економічності роботи енергоспоживаючих агрегатів. Науковий вісник Таврійського державного агротехнологічного університету, 9(1). Retrieved із <http://oj.tsatu.edu.ua/index.php/visnik/article/view/128>

2. Інноваційні підходи до мотивації персоналу аграрних підприємств в умовах цифровізації / Терещенко С.І.,

В'юненко О.Б. // Науковий економічний журнал «ІНТЕЛЕКТ XXI» №5, 2021 с. 67-72. (фахове видання, категорія «Б») http://www.intellect21.nuft.org.ua/journal/2021/2021_5/16.pdf

3. Тенденції розвитку інформаційних технологій у бізнес-аналітиці / Виганяйло С.М., В'юненко О.Б. // Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського», серія «Технічні науки» (Категорія "Б") Том 32 (71). № 1 Частина 1, 2021, с. 51-55 (фахове видання, категорія «Б») http://www.tech.vernadskeyournals.in.ua/journals/2021/1_2021/part_1/1-1_2021.pdf

4. Терещенко С.І., В'юненко О.Б. Інноваційні підходи до мотивації персоналу аграрних підприємств в умовах цифровізації / Науковий економічний журнал «ІНТЕЛЕКТ XXI» №5, 2021 с. 67-72. (фахове видання, категорія «Б») http://www.intellect21.nuft.org.ua/journal/2021/2021_5/16.pdf

5. В'юненко О., Агаджанов-Гонзалес К., Агаджанова С., Руденко Ю. Інформаційні комунікаційні технології електронного навчання як база інновацій у вищій освіті. Освіта. Інноватика. Практика, 2023. Том 11, № 4. С. 13-19. DOI: 10.31110/2616-650X-vol11i4-002

3) наявність виданого підручника чи навчального посібника (включаючи електронні) або монографії (загальним обсягом не менше 5 авторських аркушів -120 сторінок), в тому числі видані у співавторстві (обсягом не менше 1,5 авторського аркуша – 36 сторінок на кожного співавтора):
1. Сучасні інформаційні

технології у науковій діяльності.
Навчальний посібник для аспірантів спеціальностей 201 Агрономія, 101 Екологія, 211 Ветеринарна медицина денної та заочної форм навчання / Суми: СНАУ, 2019 рік, 176с. (7,3 д.а.)

4) наявність виданих навчально-методичних посібників/посібників для самостійної роботи здобувачів вищої освіти та дистанційного навчання, електронних курсів на освітніх платформах ліцензіатів, конспектів лекцій/практикумів/м етодичних вказівок/рекомендацій/ робочих програм, інших друкованих навчально-методичних праць загальною кількістю три найменування.

1. Технології бізнес-аналітики:
Навчальний посібник щодо виконання практичних і самостійних робіт / Уклад.: О.Б. В'юненко. – Суми: СНАУ, 2021. – 220 с. (9,2 д.а.)

2. Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності. Конспект лекцій для аспірантів спеціальностей 072 Фінанси, банківська справа і страхування, 073 Менеджмент, 075 Маркетинг денної та заочної форм навчання. / Уклад.: О.Б. В'юненко. – Суми: СНАУ, 2023. (4.од.а)

3. Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності. Методичні вказівки для лабораторно-практичних занять для аспірантів спеціальностей 072 Фінанси, банківська справа і страхування, 073 Менеджмент, 075 Маркетинг денної та заочної форм навчання. / Уклад.: О.Б. В'юненко. – Суми: СНАУ, 2023. (4.1 д.а. .)

4. Сучасні інформаційні технології у науковій

діяльності»,
Методичні вказівки
для самостійної
роботи для аспірантів
спеціальностей 072
Фінанси, банківська
справа і страхування,
073 Менеджмент, 075
Маркетинг денної та
заочної форм
навчання. / Уклад.:
О.Б. В'юненко. –
Суми: СНАУ, 2023.
(1.7д.а.).

8) виконання функцій
(повноважень,
обов'язків) наукового
керівника або
відповідального
виконавця наукової
теми (проекту), або
головного
редактора/члена
редакційної
колегії/експерта
(рецензента)
наукового видання,
включеного до
переліку фахових
видань України, або
іноземного наукового
видання, що
індексується в
бібліографічних
базах:

1. Виконавець НДР
«Створення
дистанційної системи
Інтернет-моніторингу
АПК регіону»
(державний
реєстраційний номер
0116 У 07232, 2019-
2021 рр.).

10) участь у
міжнародних
наукових та/або
освітніх проектах,
залучення до
міжнародної
експертизи, наявність
звання “суддя
міжнародної
категорії”:

1. Грант:
«Удосконалення
професійних навичок
в галузі
м'ясопереробки
України» (2018-
2020рр. Світова
продовольча
організація та
Європейський банк
реконструкції та
розвитку)
<http://ebrr.snau.edu.ua/ua/>

12) наявність
апробаційних та/або
науково-популярних,
та/або
консультаційних
(дорадчих), та/або
науково-експертних
публікацій з наукової
або професійної
тематики загальною

кількістю не менше п'яти публікацій:

1. В'юненко О.Б. Перспективи використання систем аналізу великих даних в сільському господарстві / Технології XXI сторіччя: Збірник тез за матеріалами 27-ої міжнародної науково-практичної конференції (24-26 листопада 2021 р.). Ч.1. – Суми: СНАУ, 2021. С.4-5.
2. Viunenko O.B. Modern trends and safety factors of university distance learning systems" / Modern systems of science and education in the USA, EU and other countries '2023" No 16. 2023 – p.23-27 <https://www.proconference.org/index.php/usc/issue/view/usc16-01/usc16-01>
3. Viunenko O.B. Development prospects of the modern electronic university / "Organization of scientific research in modern conditions '2023" No 17 on March 11, 2023 – p.15-17. <https://www.proconference.org/index.php/usc/issue/view/usc17-01/usc17-01>
4. В'юненко О. Б. Проблеми цифровізації для систем Farming 4.0 / Інформатика, математика, автоматика ІМА: 2021 Матеріали та програма Міжнародної науково-технічної конференції (Суми–Нур-Султан, 19–23 квітня 2021 року) Суми, 2021. С. 164. https://itp.elit.sumdu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/Book_of_Abstracts_IМА-2021.pdf
5. В'юненко О. Б. Проблеми уразливості кібербезпеки Industry 4.0 / Інформатика, математика, автоматика ІМА: 2021 Матеріали та програма Міжнародної науково-технічної конференції (Суми–Нур-Султан, 19–23 квітня 2021 року) Суми, 2021. С. 165. <https://itp.elit.sumdu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/>

14) Керівництво постійно діючим студентським науковим гуртком «Комп'ютерні технології» (2019-2022рр. - План роботи студентського науково-дослідного гуртка „Комп'ютерні технології” на 2022-2023 н.р., протокол №2 від 08.09.2022).

19) діяльність за спеціальністю у формі участі у професійних та/або громадських об'єднаннях: 1. Громадська організація «Ukrainian Scientific IT Society» (посвідчення № 21-00034 від 19.05.2021).

Підвищення кваліфікації та міжнародні стажування:
1. Міжнародне стажування: 2019 р., міжнародне стажування за програмою Computer engineering: Information Systems and technologies, Академія управління та бізнесу, м. Опольце, Польща. (CERTIFICATE OF TRAINING № 054).
2. «Прикладний економетричний аналіз для розв'язання проблем аграрної політики з мовою програмування R і RStudio», організованому з 01.06. по 29.06.2021 року проектом «Німецько-український агрополітичний діалог» (АПД) у співпраці з Лейбніц-Інститутом аграрного розвитку в країнах з перехідною економікою (IAMO, м. Галле, Німеччина) Загальна тривалість курсу: 60 годин. Кількість кредитних пунктів ECTS – 2.
3. Virtual training course in the framework of the daad project. NO. 57649162 «Support of the digitalization of Ukrainian agricultural universities (2)» (certificates of professional development for 2 ECTS). 2023.

							Сертифікат на знання іноземної мови: № 2020-86 від 19.10.2020.
373427	Скляр Ірина Дмитрівна	Доцент, Основне місце роботи	Факультет економіки і менеджменту	Диплом спеціаліста, Сумський державний університет, рік закінчення: 2000, спеціальність: Фінанси, Диплом кандидата наук ДК 035768, виданий 04.07.2006, Атестація доцента 12ДЦ 027268, виданий 20.01.2011	23	ОК 8. Організація і методика проведення навчальних занять	Академічна та професійна кваліфікація забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання ОП, що засвідчується виконанням підпунктів: 1, 4, 7,9,10,12,14, 15, 19 п. 38 чинних Ліцензійних умов «Види та результати професійної діяльності». 1) наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection: 1. Iryna Skliar, Hanna Saltykova, Svitlana Pokhylko and Nataliia Antoniuk (2020). Relationship between banking sector development and inclusive growth. Banks and Bank Systems, 15(3), 70-80. doi:10.21511/bbs.15(3).2020.07 (Scopus). 2. Iryna Skliar, Nataliya Pedchenko, Victoria Strilec, Victoria Novikova and Yevhenii Kozmenko (2020). Assessment of the reforms and programs results of Ukraine's economy sustainable development by means of neural networks. Problems and Perspectives in Management, 18(3), 81-92. doi:10.21511/ppm.18(3).2020.07 (Scopus). 3. Skliar I. & Batsenko L. (2023) Project management skills for non-management students from the perspective of education for sustainable development, monograph chapter based on ERAZ 2023. 4. Skliar I. Towards the assurance of transparency and quality of higher education in Ukraine: National Qualification Framework // Business Ethics and Leadership.

2018. Vol.2, Issue 1. P. 96-105.

5. Багмет К., Люльов О., Скляр І. Довгостроковий вплив соціальних програм у контексті інституціональних змін національної економіки: загальні підходи до оцінювання й державного регулювання. Проблеми і перспективи економіки та управління. 2018. № 1. С. 17–23.

6. Скляр І.Д., Костель М.В., Петрушенко Ю.М. Цілі сталого розвитку: еколого-економічні протиріччя та виклики. Механізм регулювання економіки. 2018. № 3. С. 6 -13.

4) наявність виданих навчально-методичних посібників/посібників для самостійної роботи здобувачів вищої освіти та дистанційного навчання, електронних курсів на освітніх платформах ліцензіатів, конспектів лекцій/практикумів/методичних вказівок/рекомендацій/робочих програм, інших друкованих навчально-методичних праць загальною кількістю три найменування:

1. Глобальні цілі сталого розвитку: кейси для ухвалення управлінських рішень : навчальний посібник / за заг. ред. Ю.М. Петрушенка. – Суми: СумДУ, 2020. – 122 с. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/80610>.

2. Електронний курс «Громадянська освіта» <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4230>.

3. Електронний курс «Методика проведення навчальних занять» <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=5333>.

7) участь в атестації наукових кадрів як офіційного опонента або члена постійної

спеціалізованої вченої ради, або члена не менше трьох разових спеціалізованих вчених рад: вчений секретар спеціалізованої вченої ради Д 55.051.01 до 31.01.2020 р.

9) робота у складі експертної ради з питань проведення експертизи дисертацій МОН або у складі галузевої експертної ради як експерта Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, або у складі Акредитаційної комісії, або міжгалузевої експертної ради з вищої освіти Акредитаційної комісії, або трьох експертних комісій МОН/зазначеного Агентства, або Науково-методичної ради/науково-методичних комісій (підкомісій) з вищої або фахової передвищої освіти МОН, наукових/науково-методичних/експертних рад органів державної влади та органів місцевого самоврядування, або у складі комісій Державної служби якості освіти із здійснення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю):
1. Експерт з акредитації НАЗЯВО. 2. Тренер НАЗЯВО. 3. Член Науково-методичної комісії з організаційно-методичного забезпечення вищої освіти сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України.

10) участь у міжнародних наукових та/або освітніх проектах, залучення до міжнародної експертизи, наявність звання "суддя міжнародної категорії":
1. Виконавець міжнародного освітнього проекту INTERADIS «Інтеграція та

адаптація іноземних студентів» Проект Європейського Союзу Еразмус+ КА 2 CBHE <https://international.snau.edu.ua/mizhnarodni-proekti/proekti-ta-granti/erasmus/erasmus-ka2/111-2/>.

2. Виконавець проекту з 2022 р. – по т.ч. – Жан Моне модуль EDOCS – ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH «Європеїзація аспірантури відповідно до інноваційних принципів підготовки докторантів в Європі: до спільного майбутнього».

12) наявність апробаційних та/або науково-популярних, та/або консультаційних (дорадчих), та/або науково-експертних публікацій з наукової або професійної тематики загальною кількістю не менше п'яти публікацій:

1. Скляр І., Костель М., Мельник О. Співпраця України та Європейського Союзу у сфері вищої освіти: виклики та перспективи. Український Щорічник з Європейських Інтеграційних Студій. Вип. VI. Київ, APREI, 2021. С. 133-143. <http://yearlybook-aprei.com.ua/wp-content/uploads/2021/12/Ukrayinskyj-SHHorichnyk-z-YEvropejskyh-Integracijnyh-Studij-VI-Kyiv-2021.pdf>.

2. Блюмська-Данько К.В., Скляр І.Д. Створення міждисциплінарної освітньої програми «Маркетинг та PR в агробізнесі» (кейс Сумського національного аграрного університету». Інноваційний університет і лідерство: проект і мікропроекти. IV. Варшава: Fundacja "Instytut Artes Liberales", 2021. 3. Skliar I. (2018).

Towards the assurance of transparency and quality of higher education in Ukraine: National Qualification Framework. Business

Ethics and Leadership, 2(1). 96-105. Doi: 10.21272/bel.2(1).96-105.2018 .

4. Планування та проведення програм у сфері громадянської освіти, EENCE, 2018. <https://issuu.com/3sektar/docs/d-prefin3> .

5. Fostering Sustainable Development via Citizenship Education in Moldova, Ukraine and Russia, SDG. The report. 2018. <http://www.bpb.de/veranstaltungen/netzwerke/nece/289527/citizenship-education-in-enp-countries-2018-selected-projects-of-the-network-members>.

14) керівництво студентом, який зайняв призове місце на I або II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або робота у складі організаційного комітету / журі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або керівництво постійно діючим студентським науковим гуртком: 3 місце у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт «Актуальні питання співробітництва з Європейським Союзом» http://international-relations-tourism.karazin.ua/research/konkurs_ES/Rezultataty_retsenzovania.html

Результати <http://international-relations-tourism.karazin.ua/themes/irtb/resources/ad87ffdb5a661b44919b579bf9337835.pdf>.

15) керівництво школярем, який зайняв призове місце III—IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових навчальних предметів, II—III етапу Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів — членів

Національного центру “Мала академія наук України”; участь у журі III–IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових навчальних предметів чи II–III етапу Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів – членів Національного центру “Мала академія наук України” (крім третього (освітньо-наукового/освітньо-творчого) рівня) : Член журі “Мала академія наук України” (до 2019 року включно) за спеціальністю «фінанси, банківська справа та страхування».

19) діяльність за спеціальністю у формі участі у професійних та/або громадських об'єднаннях:

1. член всеукраїнської ГО «Інноваційний університет»;
2. фасилітатор програми «Активні громадяни» Британської Ради в Україні;
3. голова ГО «Центр освітніх ініціатив» член мережі громадянської освіти у Східній Європі (EENCE).

Підвищення кваліфікації (стажування):

1. Стажування в університеті мистецтв, дизайну та технологій (IADT) м. Дублін, Ірландія, лютий 2019 р. (тематика: «Розвиток електронного особистого кабінету студентів та викладачів»).
2. Advanced train the trainers programme «Ukraine's new accreditation system: building on UK best practice, certificate, developed and delivered by Quality Assurance Agency, United Kingdom 7–8 December 2020.
3. Сертифікат № CE-00434 від 31.05 2022 «Інтерактивні методики викладання курсу з громадянської освіти "демократія: від теорії до практики».
4. Дослідник по

						<p>програми Британської академії Researchers at Risks, Королівський аграрний університет, Велика Британія 2022-2024 р.р.</p> <p>4. Професійна кваліфікація за програмою Postgraduate Certificate Academic Practice (PGCAP), Plymus Marjon University, Велика Британія, стипендія Fellowship (FHEA) awarded by Advance HE (PR272735, 07.09.2023).</p> <p>Сертифікат володіння іноземною мовою С1 (10.12.2023).</p>	
73590	Турчіна Світлана Григорівна	доцент, Основне місце роботи	Факультет економіки і менеджменту	<p>Диплом спеціаліста, Сумський національний аграрний університет, рік закінчення: 2019, спеціальність: Економіка та управління в галузях АПК, Диплом кандидата наук ДК 043322, виданий 08.11.2007, Атестат доцента 12/ДЦ 022609, виданий 19.02.2009</p>	20	<p>ОК 7. Реєстрація прав інтелектуальної власності</p>	<p>Академічна та професійна кваліфікація забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання ОП, що засвідчується виконанням підпунктів: 1,2,3,4,8,12,14,19,20 п. 38 чинних Ліцензійних умов «Види та результати професійної діяльності».</p> <p>1) наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection.</p> <p>SCOPUS, WOS: 1. Turchina S.G., Dashutina L.O., Nechiporenko V.V. Development of foreign economic communities of Ukraine in the context of globalization and euro-integration processes Revista Espacios, Caracas, Venezuela. - Vol. 40 (Number 30). - Year 2019. Page 19. URL: https://www.revistaespacios.com/a19v40n30/19403019.html (Scopus). 2. Yuriy I.Danko, Svitlana G.Turchina, Liudmila O.Dashutina, Valentina V. Nechiporenko and Leonid M. Potemkin. Priority Areas of Strengthening Ukraine's Competitive Positions in The European and World Markets. 34th IBIMA</p>

Conference proceedings
13-14 November 2019,
Madrid, Spain. Page
4359-4367 URL:
<https://ibima.org/accepted-paper/priority-areas-of-strengthening-ukraines-competitive-positions-in-the-european-and-world-markets/> (WoS).

3. Liudmila O. Dashutina, Kateryna V. Turchina, Svitlana G. Turchina, Valentyna V. Nechyporenko and Tetiana O. Kyrychenko. The Main Aspects of Poverty Prevention in Global Economic Development. Proceedings of the 35th International Business Information Management Association (IBIMA). ISBN: 978-0-9998551-4-0, 1-12 April 2020. Seville, Spain. p. 15877-15884. URL: <https://ibima.org/accepted-paper/the-main-aspects-of-poverty-prevention-in-global-economic-development/> (WoS).

4. Svitlana Turchina, Kateryna Turchina, Liudmyla Dashutina, Liudmyla Batsenko. A Review of Top Corporate Sustainability Initiatives and Their Resilience during the Covid-19 Pandemic. Comparative Economic Research. Central and Eastern Europe. Vol. 26, No.1, 2023. URL: <https://doi.org/10.18778/1508-2008.26.06> (Scopus).

ФАХОВІ СТАТТІ:

1. Турчина С.Г., Пинчук Б.В., Азаров В.В. Аналіз ринку об'єктів інтелектуальної власності в контексті розвитку економіки знань. Економіка та суспільство: електронне наукове фахове видання: Мукачівський державний університет. Випуск №20. 2019. С. 81 – 90 URL: www.economyandsociety.in.ua.

2. Дашутіна Л.О., Турчина С.Г., Баценко Л.М. Перспективи впровадження інтелектуальної продукції в умовах розвитку інноваційно-цифрової економіки. Економіка та суспільство. Випуск №

26. 2021.
URL:<https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-26-45>.

3. Турчина С.Г.
Імітаційне моделювання як база управління змінами та проектами при оцінці інтелектуально-інноваційної діяльності сільськогосподарського підприємства. Актуальні питання у сучасній науці. Серія Економіка. Науковий журнал. № 3 (9) 2023. С. 131 - 141. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-3\(9\)](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-3(9)).

4. Турчина С.Г., Шеїна О.В. Особливості управління інноваційною діяльністю у підприємствах хімічної промисловості (на прикладі ТОВ «ВП «ПОЛІСАН» (м. Суми). Приазовський економічний вісник. Випуск 5 (22). 2021. С.126 - 132. URL: <http://rev.kpu.zp.ua>.

5. Турчина С.Г., Азаров В.В Розвиток інтелектуального капіталу як основа комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності в контексті управління змінами та проектами. Наукові інновації та передові технології . Серія: «Управління та адміністрування» № 7(21). 2023.

2) наявність одного патенту на винахід або п'яти деклараційних патентів на винахід чи корисну модель, включаючи секретні, або наявність не менше п'яти свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір:

1. Свідоцтво №104420 (дата реєстрації 30.04.2021 р.);
2. Свідоцтво №109194 (дата реєстрації 08.11.2021 р.);
3. Свідоцтво №113222 (дата реєстрації 07.06.2022 р.);
4. Свідоцтво №114250 (дата реєстрації 16.08.2022 р.);
5. Свідоцтво №114251 (дата реєстрації 16.08.2022 р.).

3) наявність

виданого підручника чи навчального посібника (включаючи електронні) або монографії (загальним обсягом не менше 5 авторських аркушів -120 сторінок), в тому числі видані у співавторстві (обсягом не менше 1,5 авторського аркуша – 36 сторінок на кожного співавтора):

1. Стоянець Н.В., Турчіна С.Г. Інтелектуальна власність. Навчальний посібник. Сумський національний аграрний університет. Суми: СНАУ, 2020. 230 с. (9,6 друк.арк).
2. Турчіна С.Г. Розвиток ринку об'єктів інтелектуальної власності в контексті світових тенденцій конкурентоспроможності. Національний менеджмент в умовах інтеграційних та глобалізаційних викликів: монографія. / за наук. ред. д.е.н., проф. Л.І. Михайлової. Суми: ФОП Литовченко Є.Б., 2019. 314 с. С. 141-161 (1,0 д.а.).
3. Реєстрація прав інтелектуальної власності. Навчальний посібник. Для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальностей 073 «Менеджмент» та 075 «Маркетинг». Суми: СНАУ, 2023. 156 с.

4) наявність виданих навчально-методичних посібників/посібників для самостійної роботи здобувачів вищої освіти та дистанційного навчання, електронних курсів на освітніх платформах ліцензіатів, конспектів лекцій/практикумів/методичних вказівок/рекомендацій/робочих програм, інших друківаних навчально-методичних праць загальною кількістю три найменування.

1. Реєстрація прав інтелектуальної власності.

Навчальний посібник для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальностей 073 «Менеджмент» та 075 «Маркетинг». Суми: СНАУ, 2023. 156 с.
2. Курс «Реєстрація прав інтелектуальної власності» в системі MOODLE. URL: <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4390>

8) виконання функцій (повноважень, обов'язків) наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проекту), або головного редактора/члена редакційної колегії/експерта (рецензента) наукового видання, включеного до переліку фахових видань України, або іноземного наукового видання, що індексується в бібліографічних базах:

1. Виконавець НДР «Розвиток менеджменту у контексті міжнародних інтеграційних процесів» (державний реєстраційний номер 0119U102483, 2019-2023 рр.).
2. Керівник ГДТ «Консультавання та розробка заходів з питань управління інтелектуальним розвитком персоналу підприємства» (2023 – 2024 рр.).

12) наявність апробаційних та/або науково-популярних, та/або консультаційних (дорадчих), та/або науково-експертних публікацій з наукової або професійної тематики загальною кількістю не менше п'яти публікацій:

1. Турчина С.Г. Актуальність комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності в контексті управління розвитком міжнародного бізнесу. Актуальні питання економіки, фінансів, обліку та права: теорія

та практика: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Кременчук, 8 лютого 2023 р.): Кременчук: ЦФЕНД, 2023. Ч. 1. С.10–11 URL: <http://www.economics.in.ua/2023/02/8-1.html> (Сертифікат учасника No 08-02-23-38).

2. Азаров В.В., Турчіна С.Г. Розвиток персоналу – джерело формування інтелектуального капіталу підприємств. Проблеми управління підприємств у сучасних умовах: Матеріали XIX Міжнарод. наук.-практ. конф., Київ, 18-19 квітня 2023 р.: тези доп. К.: НУХТ, 2023. С. 77-78 URL: <https://nuft.edu.ua/naukovadiylnist/naukovikonferencii/materialikonferencij>.

3. Турчіна С.Г. Управління об'єктами інтелектуальної власності аграрних підприємств на засадах функціонального підходу. Світ наукових досліджень. Випуск 21: Міжнародна мультидисциплінарна наукова інтернет-конф. (13-14 липня 2023 року) URL: <http://www.economy-confer.com.ua/>.

4. Турчіна С.Г. Географічне зазначення: ідентифікація та реєстрація. Світ наукових досліджень. Випуск 21: Міжнародна мультидисциплінарна наукова інтернет-конф. (13-14 липня 2023 року) URL: <http://www.economy-confer.com.ua/>.

5. Yuriy I.Danko, Svitlana G.Turchina, Liudmila O.Dashutina, Valentina V. Nechiporenko and Leonid M. Potemkin. Priority Areas of Strengthening Ukraine's Competitive Positions in The European and World Markets. 34th IBIMA Conference proceedings 13-14 November 2019, Madrid, Spain. Page 4359-4367 URL: <https://ibima.org/acce>

pted-paper/priority-areas-of-strengthening-ukraines-competitive-positions-in-the-european-and-world-markets/.

14) керівництво студентом, який зайняв призове місце на I або II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або робота у складі організаційного комітету / журі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або керівництво постійно діючим студентським науковим гуртком:
1. Підготовка студента до участі в 2-му турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт за напрямом:
«Інтелектуальна власність» на тему «Проблеми та перспективи впровадження інтелектуальних продуктів підприємствами в умовах розвитку інноваційно-цифрової економіки». 2021р. м. Чернігів. НУ «Чернігівська політехніка» (призер, диплом 1 го ступеня).
2. Підготовка студента до участі у переможця Всеукраїнському конкурсі кваліфікаційних робіт за спеціальністю 073 Менеджмент спеціалізація «Менеджмент персоналу» тема: «Управління та адміністрування розвитком персоналу сільськогосподарського підприємства» м. Київ. Київський національний університет технологій та дизайну (2022 р). (призер, 3 місце).

19) діяльність за спеціальністю у формі участі у професійних та/або громадських об'єднаннях:
1. Асоційований член Української Асоціації з розвитку менеджменту и бізнес

освіти, Свідоцтво № 848 від 19.11.2020 р.
2. Член Харківської обласної громадської організації «Науковий центр дидактики менеджмент-освіти» з 10.04.2023 р. по 10.04.2024 р.
Сертифікат Р.Є. № 222.

20) досвід практичної роботи за спеціальністю не менше п'яти років (крім педагогічної, науково-педагогічної, наукової діяльності):
12 років: Економіст науково-дослідного господарства ім. Леніна УААН України Роменського району Сумської області (1987 – 1989 рр.);
Провідний економіст Управління Державного казначейства у Сумській області (1996 р. – 2001 рр.);
Головний економіст ЗАТ «Інвестор», м. Суми (2001 р. – 2003 рр.).

Підвищення кваліфікації та міжнародні стажування:
1. ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля», м. Дніпро з «15» травня по «13» червня 2019 року.
Довідка № 436/2 від 26.06.2019 р.
2. Онлайн - семінар з підвищення кваліфікації. Тема: «Методологія та особливості проведення експертної оцінки бізнес-планів інноваційних та інвестиційних проектів. ДНУ «Український інститут науково-технічної інформації (УКРІНТЕІ) (Сертифікат б/н) (2021 р).
3. Вища школа управління і адміністрування (м. Опольє, Польща). Тема: «Менеджмент. Публічне управління і адміністрування. Економіка і бізнес. Міжнародний досвід та регіональні особливості» (150 годин). Сертифікат про підвищення кваліфікації № 067 (2020 р).
4. Міжнародне

						<p>стажування «The cloud storage service for the online studying on the example of the zoom platform». 1.5 ECTS (45 hours). Сертифікат ES № 1192/2020 від 07.09.2020.</p> <p>5. Міжнародне стажування літня школа «EU principles and values: diversity and inclusion in education for sustainable development». 2.0 ECTS (60 hours), 05-09 липня 2021, м. Мелітополь. Сертифікат № EUPVS000088.</p> <p>6. Міжнародне стажування: X Міжнародна програма підвищення кваліфікації керівників закладів освіти і науки, а також педагогічних та науково-педагогічних працівників “Разом із Нобелівськими Лауреатами: Цінності, Досвід, Знання, Компетентності і Технології для Формування Успішної Особистості та Трансформації Оточуючого Світу”. International Historical Biographical Institute (Dubai - New York - Rome - Burgas - Jerusalem - Beijing). (13 січня – 11 березня 2023 р.) (сертифікат №10 878 від 11 березня 2023р.).</p>	
101015	Устїк Тетяна Володимирівна	професор, Основне місце роботи	Факультет економіки і менеджменту	<p>Диплом молодшого спеціаліста, Сумський сільськогосподарський технікум, рік закінчення: 1995, спеціальність: , Диплом молодшого спеціаліста, Коледж Сумського національного аграрного університету, рік закінчення: 2013, спеціальність: 060101 Правознавство, Диплом спеціаліста, Сумський державний аграрний університет, рік закінчення:</p>	22	ОК 6. Формування маркетингових стратегій в агробізнесі	<p>Академічна та професійна кваліфікація забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання ОП, що засвідчується виконанням підпунктів: 1,3,4,5,8,12,14,19,20 п. 38 чинних Ліцензійних умов «Види та результати професійної діяльності».</p> <p>1) наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection. SCOPUS, WOS: 1. M. Lyshenko, T. Ustik, V. Pisarenko, N.</p>

2000,
спеціальність:
0502
Менеджмент
організацій,
Диплом
магістра,
Сумський
національний
аграрний
університет,
рік закінчення:
2017,
спеціальність:
8.03040101
правознавство,
Диплом
магістра,
Сумський
державний
аграрний
університет,
рік закінчення:
2001,
спеціальність:
0502
Менеджмент
організацій,
Диплом
магістра,
Сумський
національний
аграрний
університет,
рік закінчення:
2023,
спеціальність:
076
Підприємництво,
торгівля та
біржова
діяльність,
Диплом
доктора наук
ДД 010654,
виданий
09.02.2021,
Диплом
кандидата наук
ДК 062164,
виданий
06.10.2010,
Атестат
доцента 12ДЦ
031102,
виданий
17.05.2012,
Атестат
професора АП
004302,
виданий
09.08.2022

Maslak, & D.
Koliadenko. (2020).
Економічні та
маркетингові аспекти
функціонування
малих підприємств.
Фінансово-кредитна
діяльність: проблеми
теорії та практики,
2(33), 185-193.
URL:
[https://doi.org/10.18371/fcaptp.v2i33.206609\(WoS\)](https://doi.org/10.18371/fcaptp.v2i33.206609(WoS)).
2. Lyshenko M. O.,
Mykhailova L.I., Ustik
T.V., Makhmydov H. Z.,
Polityakina L. I.,
Mykhailova O. S.
(2019). Contemporary
marketing concept as a
component of
sustainable
development of the
region and rural areas
of Ukraine.
International Journal of
Ecological Economics
and Statistics. Volume
40, Issue № 2. P.81-91.
[http://www.ceser.in/ceserp/index.php/ijees/issue/view/608\(WoS\)](http://www.ceser.in/ceserp/index.php/ijees/issue/view/608(WoS)).
3. Mariia Dykha,
Tetiana Ustik, Olena
Krasovska, Dmytro
Pilevych,
ZorinaShatska, Tetiana
Iankovets. Marketing
Tools for the
Development and
eEnhance the Efficiency
of E-Commerce in the
Context of
Digitalization. Special
Issue: Innovation in the
Economy and Society of
the Digital Age, Vol. 39
No. 5 (2021).
<https://ojs.ual.es/ojs/index.php/eea/article/view/5234> Scopus .
4. Mariia Dykha,
Anastasiia Mohylova,
Tetiana Ustik, Kseniia
Bliumska-Danko,
Valentina Morokhova,
Li Tchon, 2022.
Marketing of Start-ups
and Innovations in
Agricultural
Entrepreneurship,
Journal of Agriculture
and Crops, Academic
Research Publishing
Group, vol. 8(1), pages
27-34, 01-2022.
<https://ideas.repec.org/a/arp/jacarp/2022p27-34.html> Scopus.
5. Olena Bondarenko,
Tetiana Ustik, Zoreslava
Liulchak, Kateryna
Horska, Olena
Nahorna, Oksana Stets
(2022) Crowdfunding
Development in the
Social Media Marketing
System. WSEAS
Transactions on
Business and

Economics., Volume 19, pp 1678-1688; <https://wseas.com/journals/bae/2022.php> Scopus.

ФАХОВІ СТАТТІ:

1. Устік Т.В.
Управління маркетинговими стратегічними рішеннями аграрних підприємств за результатами проведеного матричного аналізу асортименту. Науковий вісник УжНУ. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2019. № 28 С. 185-196. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/28_2_2019ua/23.pdf .

2. Лищенко М.О., Устік Т.В. Особливості управління маркетинговими ризиками на підприємстві як засіб покращення маркетингової інноваційної політики. Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Серія «Економічні науки». 2019. №1. С. 3-12. URL: http://visen.knau.kharkov.ua/20191_3.html.

3. Устік Т.В.
Особливості розробки маркетингової стратегії для аграрних підприємств області. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Економіка і менеджмент». 2019. №39. С. 101-112. URL: <http://www.vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2019/39-2019/8.pdf> .

4. Багорка М.О., Устік Т.В. (2022). Обґрунтування вибору маркетингової стратегії управління підприємством. Фаховий електронний науково-практичний журнал. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління. 2020. №5. URL: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2022-5-04-01>.

5. Mariia Bahorka, Tetiana Ustik, Liudmila

Kvasova The place of marketing activities in the crisis management system. Three Seas Economic Journal, Vol. 3 No. 3 (2022) Riga, Latvia: "Baltija Publishing", 2022. Pp.15-21. URL: <http://baltijapublishing.lv/index.php/threeseas> .

3) наявність виданого підручника чи навчального посібника: 1. Устік Т.В. Стратегічне управління маркетинговою діяльністю аграрних підприємств в умовах сталого розвитку: монографія. Харків: «Стильна типографія», 2020. 320 с.

4) наявність виданих навчально-методичних посібників/посібників для самостійної роботи здобувачів вищої освіти та дистанційного навчання, електронних курсів на освітніх платформах ліцензіатів, конспектів лекцій/практикумів/методичних вказівок/рекомендацій/робочих програм, інших друкованих навчально-методичних праць загальною кількістю три найменування: 1 Електронний комплекс в системі MOODLE. <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=5654> .

5) захист дисертації на здобуття наукового ступеня: Доктор економічних наук, 08.00.04. - економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності), 2020р.; (диплом ДД №010654 від 09.02.2021 р.).

8) виконання функцій (повноважень, обов'язків) наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проекту), або головного редактора/члена редакційної колегії/експерта (рецензента)

наукового видання, включеного до переліку фахових видань України, або іноземного наукового видання, що індексується в бібліографічних базах:

1. Член редакційної колегії: член редколегії (Український журнал прикладної економіки та техніки).

<http://ujae.org.ua/redaktsijna-kolegiya/>.

2. Виконавець наукової теми: Маркетингове забезпечення ринку агропродовольчої продукції в умовах сталого розвитку (державний реєстраційний номер 0121U113070, 2021-2025 рр.).

3. Виконавець НДР «Управління конкурентоспроможності підприємств на засадах інноваційного маркетингу» (державний реєстраційний номер 0119U100250, 2019-2021рр.).

12) наявність апробаційних та/або науково-популярних, та/або

консультаційних (дорадчих), та/або науково-експертних публікацій з наукової або професійної тематики загальною кількістю не менше п'яти публікацій:

1. Лишенко М.О., Устік Т.В. Сучасний інструментарій стратегічного управління

маркетингом аграрних підприємств Сумщини. Маркетингове забезпечення

продуктового ринку. Збірник тез XII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Полтава, 22 квітня 2020 року). Полтава: ПДАА. 2020. С. 41-46.

<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/2908/zbirnyk-marketyng-2020.pdf>.

2. Устік Т.В. Особливості процесу стратегічного управління маркетинговою діяльністю в системі менеджменту аграрного

підприємства.
Сучасний маркетинг:
стратегічне
управління та
інноваційний
розвиток: матеріали
III Міжнар. наук.-
практ. конф. / Харків.
нац. техн. ун-т сіл.
госп-ва ім. П.
Василенка. - Харків :
ХНТУСГ, 2021.С. 224-
227.

3 Назаренко С.В.,
Уст'юк Т.В. Механізм
стратегічного
управління
маркетингово-
збутовою діяльністю
підприємств аграрної
сфери економіки.
Матеріали IV
Міжнародної науково-
практичної
конференції (заочна
форма) «Формування
та перспективи
розвитку
підприємницьких
структур в рамках
інтеграції до
європейського
простору» . Полтава,
2021. С. 228-232 .

4. Уст'юк Т.В. Сучасний
інструментарій
формування
маркетингової
стратегії в системі
управління
аграрними
підприємствами.
Менеджмент XXI
століття :
глобалізаційні
виклики: матеріали VI
Міжнародної науково-
практичної
конференції, 19
травня 2022 р.
Полтава : ПДАУ, 2022.
С.1181-1186.

5. Уст'юк Т.В. Залучення
інструментарію
маркетингу в системі
управління компанії.
Матеріали IV
Міжнародної науково-
практичної інтернет-
конференції
здобувачів вищої
освіти і молодих
вчених Актуальні
проблеми та
перспективи розвитку
України в галузі
управління та
адміністрування:
ініціативи молоді" , 28
жовтня 2022 року.
Харків: ДБТУ, 2022. С.
230-231.

14) керівництво
студентом, який
зайняв призове місце
на I або II етапі
Всеукраїнської
студентської
олімпіади

(Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або робота у складі організаційного комітету / журі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або керівництво постійно діючим студентським науковим гуртком:
1. Підготовка студента до участі в 2-му турі Олімпіади з маркетингу в м. Одеса 4-5 квітня 2019 року (диплом , 3 місце).
2. Олімпіада з аграрного маркетингу в Таврійському державному агротехнологічному університеті 22-24 травня 2019 року (3 місце).

19) діяльність за спеціальністю у формі участі у професійних та/або громадських об'єднаннях:
1. Громадська організація «Всеукраїнський конгрес вчених аграрників» (посвідчення № 0058 від 14.11.2018).
2. Громадська організація «Асоціація маркетологів України» (з 8 листопада 2021 р.) .

20) досвід практичної роботи за спеціальністю не менше п'яти років (крім педагогічної, науково-педагогічної, наукової діяльності).
1. 2013-2014 р.р.- Начальник служби маркетингу (по сумісництву) - ДП «Сумська біологічна фабрика» м. Суми.
2. вересень 2017 року - квітень 2020 (по сумісництву) - Начальник відділу маркетингу ТОВ «ІнтерАгроСтандарт», м. Суми (представництво в м. Полтава).
3. травень 2020 року і по теперішній час – провідний маркетолог (фахівець з розширення ринків збуту) (по сумісництву) ДП «Сумська біологічна фабрика» м. Суми.

						<p>Підвищення кваліфікації та міжнародні стажування:</p> <p>1. Навчання в докторантурі, денна форма навчання, Полтавська державна аграрна академія, кафедра підприємництва та права (з 1 вересня 2017 року по 31 серпня 2019 року). Захист дисертації 28 грудня 2020 року.</p> <p>2. Міжнародне стажування на тему «The international scientific and educational internship: Marketing management in the context of sustainable development» (Таллінн, Естонія); термін стажування 14 квітня – 13 липня 2021 р.; в обсязі 6 кредитів (180 годин).</p> <p>Сертифікат на знання іноземної мови №2018-142.</p>	
436601	Лищенко Маргарита Олександрівна	декан факультету економіки і менеджменту, Основне місце роботи	Ректорат Сумського НАУ	<p>Диплом спеціаліста, Українська академія банківської справи, рік закінчення: 2002, спеціальність: 050104 Фінанси, Диплом магістра, Сумський національний аграрний університет, рік закінчення: 2021, спеціальність: 075 Маркетинг, Диплом доктора наук ДД 007507, виданий 05.07.2018, Диплом кандидата наук ДК 052595, виданий 27.05.2009, Аттестат доцента 12ДЦ 023792, виданий 09.11.2010, Аттестат професора АП 001083, виданий 20.06.2019</p>	20	ОК 5. Сучасні концепції маркетингу	<p>Академічна та професійна кваліфікація забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання ОП, що засвідчується виконанням підпунктів: 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,12,14,19 п. 38 чинних Ліцензійних умов «Види та результати професійної діяльності».</p> <p>1). наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection . SCOPUS, WOS</p> <p>1. Lyshenko M. O., Mykhailova L. I., Ustik T. V., Makhmydov H. Z., Polityakina L. I., Mykhailova O. S. (2019). Contemporary marketing concept as a component of sustainable development of the region and rural areas of Ukraine. International Journal of Ecological Economics and Statistics. Volume 40, Issue № 2. P.81-91. http://www.ceser.in/ceserp/index.php/ijees/is</p>

sue/view/608 (WoS)
2. Liubov Mykhailova, Viktoriia Hrytsenko, Andrii Mykhailov, Margarita Lyshenko, Liudmyla Mohylina. Ecological-Economic Aspects of Supply of Qualitative Honey from Ukraine to the Global Markets. International Journal of Ecological Economics and Statistics; Volume. 41, Issue No.1; 2020. P. 99-108.
<http://www.ceser.in/ceserp/index.php/ijees/article/view/6425>(WoS)
3. Lyshenko M.A., Ustik T.V., Pisarenko V.V., Maslak N.G., & Koliadenko D.L. (2020). Economic and marketing aspects of the functioning of small enterprises. Financial and credit activity: problems of theory and practice, №2 (33). P.185-193. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v2i33.206609>(WoS)
4.M.O. Lyshenko, N.O. Makarenko , V.A. Mushtai , V.V.Makarova , I.I. Kharchenko. (2021). Formation of Ecological-Economic and Marketing Food Potential of Ukraine as a Component of Sustainable Development of Regions. International Journal of Ecological Economics and Statistics. Volume 42, Issue № 1, 2021. P.37-50.
<http://www.ceser.in/ceserp/index.php/ijees/sue/view/693> (WoS)
ФАХОВІ СТАТТІ:
1. Лишенко М.О., Колодненко Н.В. Ефективність застосування концепції інтенсифікації комерційних зусиль (збутової концепції маркетингу) на підприємстві. Український журнал прикладної економіки та техніки. 2022. Том 7. № 3. С. 31 – 37. URL: http://ujae.org.ua/wp-content/uploads/2022/12/ujae_2022_r03_a4.pdf
2. Лишенко М.О., Макаренко Н.О. Теоретичні основи маркетингової концепції управління та формування стратегії розвитку

підприємства в умовах сталості. Український журнал прикладної економіки та техніки. 2023. Том 8. № 1. С. 33 – 40.

http://ujae.org.ua/wp-content/uploads/2023/04/ujae_2023_r01_a5.pdf.

3. Устік Т.В., Лищенко М.О. Концепція стійкого («зеленого») маркетингу та її вплив на сталий розвиток аграрних підприємств. Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства: Економічні науки. Харків: ХНТУСГ, 2019. Вип. 200. С. 72-83. <http://dspace.khntusg.com.ua/bitstream/123456789/8696/1/10.pdf>

4. Муштай В.А., Лищенко М.О., Макарова В.В. Методологічні основи наукового дослідження стратегічних напрямів діяльності підприємств за концепції маркетингу відносин. Економіка та суспільство. 2022. № 35. С. 273 – 279. URL:

<https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1127>

5. Лищенко М.О. Маркетинговий інструментарій стратегічних альтернатив управління підприємством як складова методології прикладних досліджень в маркетингу. Вісник Харківського національного аграрного університету ім.В.В. Докучаєва. Серія «Економічні науки», 2021. № 1. Том 2. С. 247-261. URL:

https://visen.knau.kharkov.ua/visn202121_22.html

2) наявність свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір:

1. Свідоцтво про авторське право №117264 Від 20.03.2023.

2. Свідоцтво про авторське право №119428 від 30.05.2023.

3. Свідоцтво про авторське право № 119612 від 06.06.2023.

3) наявність виданого підручника чи навчального посібника:
1. Лишенко М.О., Данько Ю.І., Муштай В.А. Методологія наукових досліджень та підтримання принципів академічної доброчесності. Навчальний посібник. Сумський національний аграрний університет. Суми: СНАУ, 2022. 170 с. (10,6 друк.арк).
2. Муштай В.А., Лишенко М.О. Маркетингові дослідження. Навчальний посібник. Сумський національний аграрний університет. Суми: СНАУ, 2021. 231 с.
3. Муштай В.А., Лишенко М.О. Стратегічний маркетинг: Навч. посіб. Суми: Вид – во «Університетська книга», 2022. 196с. (9,9 д.а.)

4) наявність виданих навчально-методичних посібників/посібників для самостійної роботи здобувачів вищої освіти та дистанційного навчання, електронних курсів на освітніх платформах ліцензіатів, конспектів лекцій/практикумів/методичних вказівок/рекомендацій/робочих програм, інших друкованих навчально-методичних праць:
1. Маркетинг: підручник для здобувачів третього рівня «Доктор філософії» за спеціальністю 075 «Маркетинг»/Ю.І.Данько, Н.О.Макаренко, М.О. Лишенко, А.М. Орел, Л.В. Слюсарєва, В.А. Муштай, О.В. Шумкова. Одеса: ВД «Гельветика», 2023. 492с. (23,07д.а).
2. Лишенко М.О., Макаренко Н.О., Макарова В.В., Муштай В.А.

Маркетингове дослідження ринку туристичних послуг: монографія. Суми: Вид-во «Університетська книга», 2023. 121 с.
3. Електронний комплекс в системі MOODLE.
<https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=576>

5) захист дисертації на здобуття наукового ступеня: Д.е.н., 08.00.04. - економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності), 2018р.; (диплом ДД № 007507 від 5.07.2018).

6) наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня: - 25 березня 2021 року захист дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук Глущенко С. І. на тему “Механізми реструктуризації в системі інтеграційних відносин аграрних підприємств” за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності). Д 55.859.01 (СНАУ).
- 23 грудня 2023 року захист дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук Журбенко Н.М. на тему “Розвиток виробничого потенціалу аграрного підприємства в” за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності). Д 55.859.01 (СНАУ).

7) участь в атестації наукових кадрів як офіційного опонента або члена постійної спеціалізованої вченої ради, або члена не менше трьох разових спеціалізованих вчених рад:
1. Офіційний опонент: на здобуття наукового ступеня к.е.н. Грідін

О.В. «Інноваційний розвиток аграрних підприємств-виробників зерна». за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності). Д55.859.01 у Сумському національному аграрному університеті, 01.11.2019.

2. Офіційний опонент: захист дисертації на здобуття наукового ступеня д.е.н. Гіржева О. М. на тему “Інноваційні маркетингові та комерційні технології збуту продукції аграрних підприємств: теорія, методологія, практика” за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності) Д 55.859.01 у Сумському національному аграрному університеті. 24.03.2021.

3. Офіційний опонент: на здобуття наукового ступеня к.е.н. Коробець О.М. «Організаційно-економічні засади управління екологічними ризиками підприємства», Д 55.051.01 у Сумському державному університеті, 28.04.2021.

4. Офіційний опонент: на здобуття наукового ступеня доктора філософії Майборода Г.О. «Бренд-менеджмент підприємств хлібопекарської галузі в умовах маркетингової орієнтації», з галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 075 «Маркетинг», Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, 23.12.2021 року.

5. Член спеціалізованої ради по захисту дисертацій Д 55.859.01 у Сумському національному

аграрному університеті з 1 вересня 2019 року і по теперішній час.
6. Член спеціалізованої ради по захисту дисертацій Д 55.051.01 у Сумському державному університеті з 1 січня 2020 року і по теперішній час.

8) виконання функцій (повноважень, обов'язків) наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проекту), або головного редактора/члена редакційної колегії/експерта (рецензента) наукового видання, включеного до переліку фахових видань України, або іноземного наукового видання, що індексується в бібліографічних базах:

1. Член редакційної колегії: Вісник СНАУ, м. Суми; Вісник Державного біотехнологічного університету, м. Харків; Журнал «Обліку і фінансів», м. Київ.

2. Керівник та виконавець наукової теми: Маркетингове забезпечення ринку агропродовольчої продукції в умовах сталого розвитку (державний реєстраційний номер 0121U113070, 2021-2025 рр.).

3. Керівник НДР (надання послуг з розробки науково-технічної продукції за рахунок коштів Управління культури Сумської обласної державної адміністрації) «Маркетингове дослідження ринку туристичних послуг» (період виконання – грудень 2021 року – січень 2022 року).

4. Виконавець НДР «Управління конкурентоспроможності підприємств на засадах інноваційного маркетингу» (державний реєстраційний номер 0119U100250, 2019-2021 рр.).

5. Виконавець

наукової теми:
Стратегічне управління логістичною діяльністю аграрних підприємств (державний реєстраційний номер 0121U113074, 2021-2025 рр.).

6. Керівник та виконавець наукової теми (ГДТ) (квітень 2023 - грудень 2023).

Розробка маркетингової стратегії підприємства.

7. Керівник та виконавець наукової теми (ГДТ) (квітень 2023 - рудень 2023).

Розробка стратегії управління підприємством.

9) робота у складі експертної ради з питань проведення експертизи дисертацій МОН або у складі галузевої експертної ради як експерта Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, або у складі Акредитаційної комісії, або міжгалузевої експертної ради з вищої освіти Акредитаційної комісії, або трьох експертних комісій МОН/зазначеного Агентства, або Науково-методичної ради/науково-методичних комісій (підкомісій) з вищої або фахової передвищої освіти МОН, наукових/науково-методичних/експертних рад органів державної влади та органів місцевого самоврядування, або у складі комісій Державної служби якості освіти із здійснення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю):
- Експерт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з січня 2021 року і по теперішній час зі спеціальностей: «Маркетинг», «Менеджмент», «Фінанси, банківська справа та страхування».

https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2021/01/%D0%94%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%BE%D0%BA-%D0%B4%D0%BE-%D1%80%D0%B5%D1%94%D1%81%D1%82%D1%80%D1%83_-%D0%9D%D0%9F%D0%9F-%D1%802601_2.pdf
(Західноукраїнський національний університет: АС 1160/АС-22; ID в ЄДЕБО 20002; Наказ про призначення № 565-Е від 14.10.2022 року.)
- Експерт МОН для перевірки заявок Основного конкурсу наукових проєктів (грудень 2022 року).

10) участь у міжнародних наукових та/або освітніх проєктах, залучення до міжнародної експертизи, наявність звання “суддя міжнародної категорії”:
1. Виконавець проєкту Європейського Союзу Еразмус+ КА 2 СВНЕ з розвитку потенціалу вищої освіти «Університет–Громади: посилення співпраці» / UNICOM ((01.02.2023 – 31.01.2027)
<https://unicom.snau.edu.ua>.

12) наявність апробаційних та/або науково-популярних, та/або консультаційних (дорадчих), та/або науково-експертних публікацій з наукової або професійної тематики загальною кількістю не менше п'яти публікацій:
1. Лишенко М.О., Криворот В.М., Особливості формування маркетингової концепції управління конкурентним розвитком підприємства. Технології XXI сторіччя: Збірник тез за матеріалами 28-ої міжнародної науково-практичної конференції (23-25 листопада 2022 р.). Ч.2. Суми: СНАУ, 2022. С. 134 – 136.
2. Лишенко М.О.

Сучасні інноваційні методи при формуванні стратегічних позицій підприємства.
Сучасний маркетинг: стратегічне управління та інноваційний розвиток [Текст]: матеріали Міжнар. наук.- практ. конф. до 90-річ. заснув. ХНТУСГ/ Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. П. Василенка. – Харків (19-23 квітня 2021р.): ХНТУСГ, 2021. С. 145-148.

3. Лищенко М.О. Інноваційні методи оцінювання товарної політики підприємства. Актуальні проблеми маркетингового менеджменту в умовах інноваційного розвитку економіки [Електронне видання]: Матеріали VIII Міжнародної наук.-практ. конф. здобувачів та молодих вчених (Луцьк, 26 березня 2021 р.) / відп. ред. Войтович С.Я. Луцьк : ІВВ Луцького НТУ, 2021. 416 с. (С. 365-369). <https://mk.lntu.edu.ua/naukovo-praktychni-konferentsiyi/>

4. Лищенко М.О., Устік Т.В. Сучасний інструментарій стратегічного управління маркетингом аграрних підприємств Сумщини. Маркетингове забезпечення продуктового ринку. Збірник тез XII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Полтава, 22 квітня 2020 року). Полтава: ПДАА. 2020. С. 41-46. <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/2908/zbirnyk-marketynng-2020.pdf>

5. Лищенко М.О. Методологічні засади управління маркетинговим потенціалом розвитку підприємства. Стратегії глобальної конкурентоспроможності: соціально-економічні виміри : матеріали X міжнар. науково-практич. конфер. (23 берез. 2023 р.) [Електронний ресурс] / упоряд. : Л. О. Петкова, Д. М.

Паламарчук ; М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. – Черкаси : Черкаський державний технологічний університет, 2023. С. 173-176.

14) керівництво студентом, який зайняв призове місце на I або II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або робота у складі організаційного комітету / журі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або керівництво постійно діючим студентським науковим гуртком:
1. Керівництво студентським науковим гуртком «Аналіз господарської діяльності підприємства, маркетинговий аналіз». (протокол кафедри).
2. Підготовка студента до участі в 2-му турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціальності «Економіка сільського господарства та АПК» 11-12 квітня 2019 року м. Кам'янець-Подільський (призер, диплом 2-го ступеня).
3. Підготовка студента до участі в 2-му турі Олімпіади з маркетингу в м. Одеса 4-5 квітня 2019 року (диплом , 3 місце).
4. Олімпіада з аграрного маркетингу в Таврійському державному агротехнологічному університеті 22-24 травня 2019 року (3 місце).
5. Підготовка студента до участі в 2-му турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціальності «Економіка сільського господарства та АПК» 21-23 квітня 2021 року м. Суми (призер, диплом 1-го ступеня).
6. Підготовка студента до участі у Всеукраїнському

конкурсі кваліфікаційних робіт з маркетингу, реклами, digital-комунікацій та управління брендами за першим (бакалаврським) та другим (магістерським) рівнями вищої освіти. Хмельницький національний університет. 2023 р. (призер, 3 місце).
7. Член журі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт : Економіка бізнесу (Поліський національний університет – 2021-2023 р.р.); Економіка сільського господарства та АПК (СНАУ 2021-2024 р.р.).

19) діяльність за спеціальністю у формі участі у професійних та/або громадських об'єднаннях:
1. Громадська організація «Всеукраїнський конгрес вчених економістів аграрників» (посвідчення № 0057 від 14.11.2018).
2. Громадська організація «Асоціація маркетологів України» (сертифікат №_9__ від 8 листопада 2021 року).

Підвищення кваліфікації та міжнародні стажування:
1. Національний університет біоресурсів і природокористування України. ННІ неперервної освіти і туризму. Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності. Свідоцтво про підвищення кваліфікації СС 00493706/010250-19 від 2.10. 2019р.
2. Міжнародне стажування: for excellent execution of training course «Marketing and Management» in the Academy of Management and Administration in Opole (Poland). The content of the training was: «International Economic Relations

and European Integration. European Experience of Management and Marketing in the Context of the European Integration». The total training period is three months: from 1st of December 2018 to 1st of March 2019. Total– 150 hours (CERTIFICATE OF TRAINING № 036)

3. Тренінг (підвищення кваліфікації) щодо сучасних інтерактивних методів викладання. Реалізується в рамках проекту DAAD Digital Modernization of Lecturing in Ukrainian Agricultural Universities. 6-8 вересня, 2021. (сертифікат учасника).

4. Підвищення кваліфікації «Лідерство під час війни» № СС00493014/000677-22 (Полтавський державний аграрний університет, 22 грудня 2022р.) (Сертифікат учасника).

5. Міжнародне стажування: X Міжнародна програма підвищення кваліфікації керівників закладів освіти і науки, а також педагогічних та науково-педагогічних працівників “Разом із Нобелівськими Лауреатами: Цінності, Досвід, Знання, Компетентності і Технології для Формування Успішної Особистості та Трансформації Оточуючого Світу“. International Historical Biographical Institute (Dubai - New York - Rome - Burgas - Jerusalem - Beijing). (13 січня – 11 березня 2023 р.) (сертифікат №10 867 від 11 березня 2023р.).

6. Міжнародне стажування (Академічна мобільність) за програмою Erasmus + KA 171 Afyon Kosatere University (Туреччина, м. Афьон) з 8.05.2023 - 12.05.2023 року (оф-лайн) в обсязі 6 кредитів (в т.ч. Staff Teaching – 8 годин). Напрямок: Маркетинг, логістика

						та торгівля. Підготовка грантових заявок (сертифікат). 180 год. Сертифікат на знання іноземної мови №000890237 від 12.03.2018 р.	
199178	Стоянець Наталія Валеріївна	професор, Основне місце роботи	Факультет економіки і менеджменту	Диплом магістра, Сумський національний аграрний університет, рік закінчення: 2003, спеціальність: 0502 Менеджмент організацій, Диплом магістра, Сумський національний аграрний університет, рік закінчення: 2020, спеціальність: 206 Садово- паркове господарство, Диплом доктора наук DD 008933, виданий 15.10.2019, Диплом кандидата наук ДК 056101, виданий 18.11.2009, Атестат доцента 12ДЦ 033175, виданий 30.11.2012, Атестат професора АП 002747, виданий 15.04.2021	16	ОК 4. Методологія проведення наукових досліджень	Академічна та професійна кваліфікація забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання ОП, що засвідчується виконанням підпунктів: 1,2,3,4,5,7,8,10,11,12,13,1 4,19 п. 38 чинних Ліцензійних умов «Види та результати діяльності». 1). наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection. SCOPUS, WOS: 1. Xia, Y., Qu, D., Stoyanets, N., & Zhao, H. (2022). Policy evolution of personnel management in Chinese educational institutions: A comprehensive policy circle analysis. Problems and Perspectives in Management, 20(4), 544-559. https://doi.org/10.21511/ppm.20(4).2022.41 . 2. Vasilyeva T.A., Kuzmenko O.V., Stoyanets N.V., Artyukhov A.E., Bozhenko V.V., (2022) "The Depiction of Cybercrime Victims using Data Mining Techniques" Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu, 2022, No 5 P. 169 -173 ISSN 2071-2227, E-ISSN 2223-2362, https://doi.org/10.3327/1/nvngu/2022-5/174 . 3. M.O. Sokolov, A.M. Mykhailov, N.V. Stoyanets, A.O. Klymchuk. Management of Innovation and Investment Development of Agricultural Economy of Ukraine in the Context of

Globalization and Sustainable Development. International Journal of Ecological Economics & Statistics, 2019, Volume: 40, Issue Number: 3 P.1-15. <http://ceser.in/ceserp/index.php/ijeec/article/view/6225>.

4.Zetao. Hu, Stoyanets Nataliya, Lichen.Niu JUNMIN CHEN
Managing sustainability development of agricultural sphere based on the entropy weight TOPSIS model International Journal of Technology Management & Sustainable Development Volume 19 № 3. 2020 P. 263-278 SCOPUS <https://www.ingentaconnect.com/contentone/intellect/tmsd/2020/0000019/00000003/art00002>.

ΦΑΧΟΒΙ ΣΤΑΤΤΙ:
1.Hu Z., Stoyanets N. & Niu L.(2021). Rural development and methods for improving their capacity evidence from distict G of the COVID-19 epidemic prevention Журнал «Молодий вчений». № 2 (90), лютий С.45-51 <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2021-2-90-50> <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/591/574>.

2.Stoyanets N.& Hu Z. (2021). Impirical correlation analysis between land use and village cadre corruption. Науковий вісник Одеського національного економічного університету. Одеса : ONEУ, № 11-12 (288-289). С. 82-87. Doi 10.32680/2409-9260-2021-11-12-288-289-82-87 [http://n-visnik.oneu.edu.ua/collections/2021/288-289/pdf/%D0%9D%D0%92%2011-12\(288-289\)%202021.pdf](http://n-visnik.oneu.edu.ua/collections/2021/288-289/pdf/%D0%9D%D0%92%2011-12(288-289)%202021.pdf).

3.Stoyanets N., Zhao Hejun, Li Guohou (2021) Management, modernization and countermeasures of rural vocational and technical education. International scientific journal "Internauka". Series: "Economic Sciences". 2021. №2. <https://doi.org/10.2531>

3/2520-2294-2021-2-6936 .

4. Стоянець, Н., & Хецьонь, Ч. (2023). Методичні підходи до управління закладами професійно-технічної освіти на фоні інформатизації. Молодий вчений, 2 (114), 113-120. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2023-2-114-22>.

5. Стоянець, Н. (2023). Методологія дослідження управління персоналом: теоретичні та наукові аспекти. Економіка та суспільство, (53). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-53-66> .

2) наявність одного патенту на винахід або п'яти деклараційних патентів на винахід чи корисну модель, включаючи секретні, або наявність не менше п'яти свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір:

1. Свідоцтво про авторське право на твір №113222 Від 07.06.2022.

2. Свідоцтво про авторське право на твір №122952 Від 17.01.2024.

3. Свідоцтво про авторське право на твір №122951 Від 17.01.2024.

4. Свідоцтво про авторське право на твір №122950 Від 17.01.2024.

5. Свідоцтво про авторське право на твір №122986 Від 17.01.2024.

3) наявність виданого підручника чи навчального посібника (включаючи електронні) або монографії (загальним обсягом не менше 5 авторських аркушів -120 сторінок), в тому числі видані у співавторстві (обсягом не менше 1,5 авторського аркуша – 36 сторінок на кожного співавтора):

1. Михайлова Л.І., Стоянець Н.В. Методологія емпіричних соціальних досліджень: навчальний посібник

Суми: Видавництво:
ПП Вінниченко М.Д.,
ФОП Литовченко Є.Б.,
2019.-196с.(9.д.а.)

4) наявність виданих навчально-методичних посібників/посібників для самостійної роботи здобувачів вищої освіти та дистанційного навчання, електронних курсів на освітніх платформах ліцензіатів, конспектів лекцій/практикумів/методичних вказівок/рекомендацій/робочих програм, інших друкованих навчально-методичних праць загальною кількістю три найменування:
1. Михайлова Л.І., Стоянець Н.В. *Методологія емпіричних соціальних досліджень: навчальний посібник*
Суми: Видавництво: ПП Вінниченко М.Д., ФОП Литовченко Є.Б., 2019.-196с.(9.д.а.)
2. Стоянець Н.В. Турчина С.Г. *«Інтелектуальна власність. Посібник для студентів спеціальності «Менеджмент»»*
Суми: СНАУ, 2020. 245 с.
3. Стоянець Н.В. *Діагностика підприємницького середовища та його вплив на формування сталого розвитку аграрного сектора економіки. Національний менеджмент в умовах інтеграційних процесів та глобалізаційних викликів: монографія/за наук. ред. Д.е.н., проф. Л.І. Михайлової.*
Суми: ФОП Литовченко Є.Б., 2019.-314 с. С.162-182.
4. Електронний комплекс в системі MOODLE:
<https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=5508>.

5) захист дисертації на здобуття наукового ступеня: Доктор економічних наук зі спеціальності 08.00.03 – економіка

та управління національним господарством ДД № 008933 15.10.2019.

7) участь в атестації наукових кадрів як офіційного опонента або члена постійної спеціалізованої вченої ради, або члена не менше трьох разових спеціалізованих вчених рад:

1. Член спеціалізованої ради по захисту дисертацій Д 55.051.01 у Сумському державному університеті з 25 грудня 2022 року і по теперішній час.

2. захист дисертації Скрипник Денис на здобуття ступеня доктора філософії, голова разової ради <https://science.snau.edu.ua/skripnik-denis-mixajlovich/> .

3. захист дисертації Скрипник Олена на здобуття ступеня доктора філософії, голова разової ради <https://science.snau.edu.ua/skripnik-olena-andri%20%97vna/> .

4. захист дисертації Хуо Джипинь на здобуття ступеня доктора філософії, голова разової ради <https://science.snau.edu.ua/golovna/xuochzhipin/> .

5. захист дисертації Інъ Хайань на здобуття ступеня доктора філософії, – голова разової ради <https://science.snau.edu.ua/golovna/in-xajyaan/> .

8) виконання функцій (повноважень, обов'язків) наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проекту), або головного редактора/члена редакційної колегії/експерта (рецензента) наукового видання, включеного до переліку фахових видань України, або іноземного наукового видання, що індексується в бібліографічних базах:

1. Член редакційної колегії: Вісник СНАУ, м. Суми.

2. Відповідальний виконавець наукової

теми (проекту), ДБТ МОН України «Інституційне забезпечення сталого розвитку сільських територій в умовах адміністративно-територіальної реформи» (ДБТ № 00032-1; № д/р 0117U004254, 2017-2019 рр.).

10) участь у міжнародних наукових та/або освітніх проектах, залучення до міжнародної експертизи, наявність звання "суддя міжнародної категорії":
1. Співучасник міжнародного грантового проекту Еразмус+ Жан Монне Модуль «Передова практика ЄС щодо оцінки життєвого циклу, соціального, екологічного обліку та звітності щодо сталого розвитку» 2022-2025р.
2. Керівник міжнародного гранту від Чеського університету "Sustainable development policy: EU Countries Experience" 2020-2021.

11) наукове консультування підприємств, установ, організацій не менше трьох років, що здійснювалося на підставі договору із закладом вищої освіти (науковою установою):
З 2020 рік – сертифікований тренер-консультант з підготовки бізнесу до державних перевірок у сфері безпечності аграрної та харчової продукції (Alimentarius system management).
http://www.auu.org.ua/uk/publications/web/1528/#disqus_thread.

12) наявність апробаційних та/або науково-популярних, та/або консультаційних (дорадчих), та/або науково-експертних публікацій з наукової або професійної тематики загальною кількістю не менше п'яти публікацій:
1. Junmin Chen;

Nataliya Stoyanets;
Zetao Hu (2020).
Research on
Influencing Factors of
Rural Endogenous
Development Ability
Based on Tobit Model.
6th international
scientific conference
knowledge based
sustainable
development ERAZ
2020. P. 231-237 DOI:
10.31410/ERAZ.2020.2
31.

2. Nataliya Stoyanets;
Hejun Zhao; Guohou Li
The design of mixet
teaching mode of
vocation education
under the background
of internet 6th
international scientific
conference knowledge
based sustainable
development ERAZ
2020 DOI:
10.31410/ERAZ.2020.2
23.

3. Стоянець Н.В.
Методологія
наукового
дослідження: сучасні
тенденції Актуальні
проблеми та
перспективи
соціально-
економічного
розвитку регіону в
умовах сучасних
глобальних викликів:
матеріали I
Міжнародної науково-
практичної інтернет-
конференції
(Кременчук,
Придніпровський
інститут МАУП, 23
березня 2023 р.). С.
341-343.

4. Стоянець Н.В.
Визначення
методології
дослідження: огляд та
поради для науковців
Матеріали II
Міжнародної науково-
практичної
конференції (заочна
форма) «Якість та
безпечність продукції
у внутрішній і
зовнішній торгівлі й
торговельне
підприємництво:
сучасні вектори
розвитку і
перспективи» ПДАУ,
15 лютого 2023 року
С.259-262.

5. Стоянець Наталія
Валеріївна. Методика
написання наукової
статті: актуальність
виботу теми.
матеріали
Міжнародної
мультидисциплінарно
ї наукової інтернет-
конференції «Світ
наукових досліджень.

Випуск 21»:, (м. Тернопіль, Україна – м. Переворськ, Польща, 13-14 липня 2023 р.)
<http://www.economy-confer.com.ua/full-article/4714/> .

13) проведення навчальних занять із спеціальних дисциплін іноземною мовою (крім дисциплін мовної підготовки) в обсязі не менше 50 аудиторних годин на навчальний рік: Методи емпіричних соціальних досліджень - (60) годин; Стратегічна інноватика -50 годин; Інтелектуальна власність -(60) годин.

14) керівництво студентом, який зайняв призове місце на I або II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або робота у складі організаційного комітету / журі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або керівництво постійно діючим студентським науковим гуртком.

1. Керівництво роботою: Диплом III ступеня II туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціалізації «Менеджмент ЗЕД» на базі ННІ економіки і менеджменту Національного університету «Львівська політехніка», 2020 р.).
2. Диплом II ступеня II туру Всеукраїнського конкурсу студентських дипломних робіт зі спеціальності «Менеджмент» спеціалізації «Інноваційна діяльність» на базі Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського, 2021 р.

19) діяльність за спеціальністю у формі

участі у професійних та/або громадських об'єднаннях: член Всеукраїнського Конгресу вчених економістів-аграрників (з 2018 р. дотепер). Посвідчення № 0059 від 14.11.2018 р.; член Харківської обласної громадської організації «Науковий центр дидактики менеджмент-освіти» Посвідчення Р. Є. № 223 з 10.04.2023 р. по 10.04.2024 р.

Підвищення кваліфікації та міжнародні стажування:
1. 22.07.2019-31.07.2019 року – «Інноваційні освітні технології: європейський досвід та його впровадження в підготовку фахівців з економіки та управління» за спеціальністю 073 «Менеджмент», м. Рига, Латвія.

2. 05 – 12 березня 2021 року короткострокова програма підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників за спеціальністю 281 “Публічне управління та адміністрування”, (Реєстраційний № НА 23696843/00096927), Інститут підвищення кваліфікації керівних кадрів Національної академії державного управління при Президентові України.

3. Міжнародне науково-педагогічне стажування “Інновації в освіті. Інноваційні технології викладання фахових дисциплін” м. Катовіце, Республіка Польща, 8 лютого – 12 травня 2023 р. (180 годин) №28/5/2023 від 12.06.2023.

4. Міжнародний Керівник Категорії Б у галузі Освіти та Науки, відповідно до класифікації ЮНЕСКО та Міжнародний Вчитель/Викладач (13 січня - 11березня 2023 року) №10871 від 11 березня 2023 року.

Сертифікат на знання іноземної мови В2 №000333117 від 14.09.2017.

287041	Данько Юрій Іванович	проректор з наукової та міжнародної діяльності, Основне місце роботи	Ректорат Сумського НАУ	<p>Диплом магістра, Сумський національний аграрний університет, рік закінчення: 2004, спеціальність: 050206</p> <p>Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності, Диплом доктора наук ДД 006275, виданий 28.02.2017,</p> <p>Диплом кандидата наук ДК 066139, виданий 31.05.2011, Атестат доцента 12/ДЦ 034445, виданий 01.03.2013, Атестат професора АП 000636, виданий 18.12.2018</p>	17	ОК 3. Комунікації в науковому середовищі	<p>Академічна та професійна кваліфікація забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання ОП, що засвідчується виконанням підпунктів: 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11, 12,13,14,19 п. 38 чинних Ліцензійних умов «Види та результати професійної діяльності».</p> <p>1). наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection . SCOPUS, WOS:</p> <p>1. Lianfeng Zhang, Yuriy Danko, Jianmin Wang, Zhuanqing Chen. An overview of ecotourism research - analysis based on web of science. Proceedings on Engineering. 2021. Том 3, випуск 2, С. 177-186. https://doi.org/10.24874/PES03.02.005.</p> <p>2. Lingling Wu, Yuriy Danko, Fuli Chen, Xuefeng Yao, Fenghe Zhang. Mapping the literature of integrated marketing communications: A scientometric analysis using CiteSpace. Innovative Marketing. 2022. №18 (1). P. 152-167. http://dx.doi.org/10.21511/im.18(1).2022.13</p> <p>3. Kozmenko S., Danko Y. Kozlovskiy S. Academic management in war conditions: Chronicles of aggression and resistance experience of Ukrainian universities. Problems and Perspectives in Management this link is disabled. 2023. 21(2). http://dx.doi.org/10.21511/ppm.21(2-si).2023.01.</p> <p>4. Nifatova O., Ladyka V., Hryshyna Y., Danko Y. Agricultural education in times of war: Strategic visions, leadership practices and post-war reconstruction. Problems and Perspectives in Management this link is</p>
--------	----------------------	--	------------------------	---	----	--	--

disabled. 2023. 21(2). pp. 87–96.
[http://dx.doi.org/10.21511/ppm.21\(2-si\).2023.11](http://dx.doi.org/10.21511/ppm.21(2-si).2023.11) .

5. Shevchenko T., Danko Y. Consumer Behaviors in the Circular Economy with Special Focus on E-products. Development in E-waste Management: Sustainability and Circular Economy Aspects. 2023. pp. 233–242 .
<https://doi.org/10.1201/9781003301899>.

6. Shevchenko, T., Saidani, M., Ranjbari, M., Kronenberg, J., Danko, Y., & Laitala, K. (2023). Consumer behavior in the circular economy: Developing a product-centric framework. *Journal of Cleaner Production*, 384, 135568.
<https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2022.13556>.

ФАХОВІ СТАТТІ:

1. Данько Ю., Ладика Н. (2023). Сучасні аспекти розвитку малого інноваційного підприємництва в аграрному секторі економіки. *Bulletin of Sumy National Agrarian University*, (1 (93), 34-39.
<https://doi.org/10.32782/bsnau.2023.1.7>

2. Данько Ю.І., Лагодієнко Н.В., Турленко Н.В. Інвестиційний механізм забезпечення сталого розвитку аграрного виробництва. Актуальні проблеми інноваційної економіки. 2020. № 1. С. 52-59
<https://doi.org/10.36887/2524-0455-2020-1-9>

3. Красноруцький О.О., Данько Ю.І., Орел А.М. Детермінанти впливу зовнішнього середовища на конкурентний потенціал аграрних підприємств та їх оцінка. *Український журнал прикладної економіки*. Випуск 3, том 5. 2020. С. 58-73.
<https://doi.org/10.36887/2415-8453-2020-3-6>

4. Rul, L., Yafeng, H., Bliumska-Danko, K., & Danko, Y. (2023). Rationality analysis of university brand implementation path. *Bulletin of Sumy National Agrarian*

University, (4 (96), 48-54.
<https://doi.org/10.32782/bsnau.2023.4.8>
5. Danko, Y., & Kolodiazhna, V. (2023). Marketing tools of the strategic development of manufacturing of craft products of the agriculture. Change Management and Innovation, (6), 10-14.
<https://doi.org/10.32782/CMI/2023-6-2>

2) наявність одного патенту на винахід або п'яти деклараційних патентів на винахід чи корисну модель, включаючи секретні, або наявність не менше п'яти свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір:

1. Свідоцтво про авторське право на твір №116087 (від 24.01.2023).
2. Свідоцтво про авторське право на твір №120815 (від 26.07.2023).
3. Свідоцтво про авторське право на твір №103778 (від 6.04.2021).
4. Свідоцтво про авторське право на твір №116015 (від 23.01.2023).
5. Свідоцтво про авторське право на твір №121046 (від 3.08.2023).

3) наявність виданого підручника чи навчального посібника (включаючи електронні) або монографії :

1. Лишенко М.О., Данько Ю.І., Муштай В.А. Методологія наукових досліджень та підтримання принципів академічної доброчесності. Навчальний посібник. Сумський національний аграрний університет. Суми: СНАУ, 2022. 170 с. (10,6 друк.арк).
2. Маркетинг: підручник для здобувачів третього (освітньо – наукового) рівня «Доктор філософії» за спеціальністю 075 «Маркетинг»/ Ю.І.Данько, Н.О.Макаренко, М.О. Лишенко, А.М. Орел, Л.В. Слюсарєва, В.А.

Муштай, О.В.
Шумкова
(В.А.Муштай: Розділ
«Сучасні концепції
маркетингу»). Одеса:
ВД «Гельветика»,
2023. 492с. (23,07д.а).
3. Циркулярна
економіка :
навчальний посібник
[Електронний ресурс]
/ Т. І. Шевченко, Н. Й.
Шуптар-Поривасва,
О. Р. Губанова, Ю. І.
Данько [та ін.]. – Суми
: Університетська
книга, 2022. 220 с.

4) наявність виданих
навчально-
методичних
посібників/посібників
для самостійної
роботи здобувачів
вищої освіти та
дистанційного
навчання,
електронних курсів на
освітніх платформах
ліцензіатів,
конспектів
лекцій/практикумів/м
етодичних
вказівок/рекомендаці
й/ робочих програм,
інших друкованих
навчально-
методичних праць
загальною кількістю
три найменування:

1.Маркетинг:
підручник для
здобувачів третього
(освітньо – наукового)
рівня «Доктор
філософії» за
спеціальністю 075
«Маркетинг»/
Ю.І.Данько,
Н.О.Макаренко, М.О.
Лишенко, А.М. Орел,
Л.В. Слюсарєва, В.А.
Муштай, О.В.

Шумкова
(В.А.Муштай: Розділ
«Сучасні концепції
маркетингу»). Одеса:
ВД «Гельветика»,
2023. 492с. (23,07д.а).
2.Електронний
комплекс в системі
MOODLE.
<https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=3499> .

5) захист дисертації на
здобуття наукового
ступеня: Доктор
економічних наук,
08.00..04 – економіка
та управління
підприємствами (ДД
№ 006275 від
28.02.2017р.).

6) наукове
керівництво
(консультування)
здобувача, який
одержав документ про

присудження наукового ступеня:
1. 23 квітня 2021 року, захист дисертації на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук Макаренко Наталії Олексіївни на тему “Конкурентні стратегії управління логістичною діяльністю аграрних підприємств: теорія, методологія, практика” за спец. 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності).
2. 22 грудня 2022 року захист дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук Паська Сергія Михайловича на тему “Формування конкурентних управлінських структур аграрних підприємств” за спец. 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності).
3. 16 лютого 2023 року, захист дисертації на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук Гаврильченко Олени Володимирівни на тему “Механізми управління потенціалом економічного розвитку підприємств сфери матеріального виробництва: теорія, методологія, практика” за спец. 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності).
4. 3 лютого 2023 року, захист дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії У Ліньлінь на тему “Management of Marketing Communications System of Higher Education Institutions in China” за спеціальністю 075 - Маркетинг.
7) участь в атестації наукових кадрів як офіційного опонента або члена постійної спеціалізованої вченої ради, або члена не менше трьох разових спеціалізованих

вчених рад:
1. Власенко Т.А.
«Управління стратегічними змінами в діяльності підприємств: теорія, методологія, практика», 20.12.2019р. Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка.
2. Ганжуренко І.В.
«Управління розвитком маркетингово-логістичних систем суб'єктів аграрного бізнесу: теорія, методологія, практика», 05.12.2019р., Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка.
3. Гацько А.Ф.
«Інноваційно-інвестиційні стратегії розвитку потенціалу конкурентоспроможності аграрних підприємств: теорія, методологія, практика», 24.07.2019р., Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка.
4. Дорофєєв О.В.
«Управління економічним розвитком суб'єктів аграрного виробництва: теорія, методологія, практика», 25.07.2019 р, Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка.
5. Терещенко Л.В.
«Ефективність менеджменту персоналу в процесі організаційних змін на підприємстві», 06.06.2019 р, Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка.
6. Голова постійно діючої спеціалізованої ради по захисту дисертацій Д 55.859.01 у Сумському національному аграрному

університеті з 1 вересня 2019 року і по теперішній час.
7. Член постійно діючої спеціалізованої ради по захисту дисертацій Д 26.102.05 у Київському національному університеті технологій і дизайну з травня 2022 року і по теперішній час.

8) виконання функцій (повноважень, обов'язків) наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проекту), або головного редактора/члена редакційної колегії/експерта (рецензента) наукового видання, включеного до переліку фахових видань України, або іноземного наукового видання, що індексується в бібліографічних базах:

1. Головний редактор наукового журналу «Environmental Economics», що індексується в наукометричній базі Scopus (Q3)
https://www.businessperspectives.org/index.php/journals/environmental-economics?category_id=30.

2. Член редколегії наукового журналу «Academy Review», що індексується в наукометричній базі Web of Science
<https://acadrev.duan.edu.ua/index.php/uk>.

3. Головний редактор наукового журналу «Вісник Сумського національного аграрного університету» серія «Економіка і менеджмент» (категорія Б)
<https://snaujournal.com.ua/index.php/journal/editorial-team>.

3. Керівник проекту прикладних наукових досліджень молодих вчених що фінансується за рахунок коштів загального фонду державного бюджету Міністерством освіти і наук України «Управління конкурентоспроможністю підприємств на

засадах інноваційного маркетингу» (державний реєстраційний номер 0119U100250, 2019-2021 рр.).

4 Відповідальний виконавець проєкту прикладних наукових досліджень молодих вчених що фінансується за рахунок коштів загального фонду державного бюджету Міністерством освіти і наук України "Формування механізму реалізації інтегрованого територіального управління в умовах переходу до сталого розвитку" (0117U006534 2018-2020 рр).

5. Керівник госпдоговірної тематики за рахунок коштів юридичної особи «Розробка маркетингових інструментів розвитку підприємств пакувальної індустрії ТОВ "НІВОС"» (02.01.2023-31.12.2023).

9) робота у складі експертної ради з питань проведення експертизи дисертацій МОН або у складі галузевої експертної ради як експерта Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, або у складі Акредитаційної комісії, або міжгалузевої експертної ради з вищої освіти Акредитаційної комісії, або трьох експертних комісій МОН/заявленого Агентства, або Науково-методичної ради/науково-методичних комісій (підкомісій) з вищої або фахової передвищої освіти МОН, наукових/науково-методичних/експертних рад органів державної влади та органів місцевого самоврядування, або у складі комісій Державної служби якості освіти із здійснення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю):

1. Заступник голови секції «Економічні перетворення; демографічні зміни та благополуччя суспільства» експертної ради МОН по експертизі проектів наукових робіт та науково-технічних (експериментальних) розробок молодих учених, які працюють (навчаються) у вищих навчальних закладах та наукових установах, що належать до сфери управління Міністерства освіти і науки України (2018-2021).

10) участь у міжнародних наукових та/або освітніх проектах, залучення до міжнародної експертизи, наявність звання “суддя міжнародної категорії”:

1. Керівник Проекту Європейського Союзу Еразмус+ КА 2 СВНЕ з розвитку потенціалу вищої освіти «Інтеграція та адаптація іноземних студентів» / INTERADIS (15 листопада 2020 – 14 листопада 2023) <https://interadis.snau.edu.ua>.

2. Виконавець проекту Європейського Союзу Еразмус+ КА 2 СВНЕ з розвитку потенціалу вищої освіти «Університет–Громади: посилення співпраці» / UNICOM ((01.02.2023 – 31.01.2027) <https://unicom.snau.edu.ua> .

3. Керівник Проекту Європейського Союзу Еразмус+ Jean Monnet «УДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТНЬОГО КОНТЕНТУ З ОРГАНІЧНОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА В УКРАЇНІ ВІДПОВІДНО ДО ПЛАНУ ДІЙ ЄС / Organic-EU (2023-2025) <https://organic-eu.snau.edu.ua> .

4. Виконавець Проекту Європейського Союзу Еразмус+ Jean Monnet «ЄВРОПЕІЗАЦІЯ ДОКТОРСЬКИХ СТУДІЙ ВІДПОВІДНО ДО ІННОВАЦІЙНИХ ПРИНЦИПІВ

ПІДГОТОВКИ
ДОКТОРІВ
ФІЛОСОФІЇ В
ЄВРОПІ: РАЗОМ ДО
СПІЛЬНОГО
МАЙБУТНЬОГО /
EDOCS (2023-2025)
<https://edocs.snau.edu.ua> .
5. Керівник
Міжнародного
Українсько-
литовського проекту
«Розвиток
органічного
землеробства:
збереження
біорізноманіття та
подолання наслідків
екоциду» (2024-2025).
<https://mon.gov.ua/storages/app/media/nauka/horizont/2024/Dvostoronnii.naukovi.konkursy.2024/Rezultaty.konkursyiv.2024/16.01.2024/Spiln.ukr-litov.naukdosl.projekt.2024-2025-16.01.2024.pdf>.

11) наукове
консультування
підприємств, установ,
організацій не менше
трьох років, що
здійснювалося на
підставі договору із
закладом вищої освіти
(науковою
установою):
Почесний науковий
консультант
Європейського
агрофізичного
інституту (м. Хенань,
КНР) з 2019 року по
теперішній час.

12) наявність
апробаційних та/або
науково-популярних,
та/або
консультаційних
(дорадчих), та/або
науково-експертних
публікацій з наукової
або професійної
тематики загальною
кількістю не менше
п'яти публікацій:
1. Pantilieiev Vitalii,
Danko Yuriy. Modern
methods of assessing
competitiveness in
ukraine The 10th
International scientific
and practical
conference “Modern
methods of applying
scientific
theories”(March 14–17,
2023) Lisbon, Portugal.
International Science
Group. 2023. 481 p.
2. Данько Ю.
Особливості
здійснення
державного контролю
за використанням та
охороною земель
органами місцевого

самоврядування.
International Scientific and Practical Conference Planning and use of territories within the context of inclusive development. May 17-18th, 2023. Kharkiv, Ukraine.
3. Данько Ю.І. Дотримання організаційно-правової безпеки в системі менеджменту аграрних підприємств Проблеми та перспективи розвитку економіки: світові та національні аспекти: Міжнародна наукової-практична конференція, 18 листопада 2022 року. Одеса, ОДАУ.
4. Danko Yuriy. Priority Areas of Strengthening Ukraine's Competitive Positions in The European and World Markets International Business Information Management Association Conference: 34-th IBIMA Conference: 13-14 November 2019, Madrid, Spain.
5. Yuriy Danko Risks of the european organic market: the impact of the war in Ukraine. IV. International scientific conference of economics and management researchers. Baku, 23-26 June 2022.

13) проведення навчальних занять із спеціальних дисциплін іноземною мовою (крім дисциплін мовної підготовки) в обсязі не менше 50 аудиторних годин на навчальний рік:

1. Комунікації у науковому середовищі -для здобувачів освіти третього рівня PhD(48 год).

2. Дослідницькі навички – для слухачів магістратури спільної програми подвійних дипломів з Королівським аграрним університетом (Великобританія) «Стале сільське господарство та продовольча безпека» (60 год)

14) керівництво студентом, який зайняв призове місце на I або II етапі

Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або робота у складі організаційного комітету / журі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або керівництво постійно діючим студентським науковим гуртком.

1. Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт за спец. «Управління в сфері економічної конкуренції»: (1 Місце), 2018р.

2. Член журі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт: Економіка АПК (Камянець-Подільський - 2017-2020р.р), Економіка у сфері економічної конкуренції (Полтава 2018-2021р.р), Логістика (Харків 2018-2021р.р).

3. Голова Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт: Економіка АПК (СНАУ, 2021 -2024).

4. Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт за спец. «Управління в сфері економічної конкуренції»: (3 Місце). 2021р.

19) діяльність за спеціальністю у формі участі у професійних та/або громадських об'єднаннях:

1. Член Громадської організації «Українська асоціація маркетингу» .

2. Член Всеукраїнської Громадської організації «Інноваційний університет» .

3. Член Громадської організації «Рада молодих вчених» .

Підвищення кваліфікації та міжнародні стажування:

1. Університет Джорджия (Сполучені Штати Америки), стажування за програмою «Technology Rtansfer Training Program” з

						<p>14.12.2019 по 20.12.2019 року.</p> <p>2. Стажування в Бізнес-академії Нідерландів в рамках проекту ERASMUS+CA2 INTERADIS «Інтеграція та адаптація іноземних студентів» 22.11.2021 по 26.11.2021 року.</p> <p>Сертифікат на знання іноземної мови B2 No000109170 від 27.11.2017 р.</p>	
135941	Сохань Інна Віталіївна	професор, Основне місце роботи	Факультет економіки і менеджменту	<p>Диплом бакалавра, Сумський національний аграрний університет, рік закінчення: 2003, спеціальність: , Диплом магістра, Сумський національний аграрний університет, рік закінчення: 2004, спеціальність: менеджмент організацій, Диплом магістра, Сумський національний аграрний університет, рік закінчення: 2019, спеціальність: 081 Право, Диплом доктора наук ДД 006269, виданий 28.02.2017, Диплом кандидата наук ДК 064760, виданий 30.03.2011, Атестат доцента 12ДЦ 038478, виданий 03.04.2014, Атестат професора АП 001776, виданий 14.05.2020</p>	15	ОК 9. Організація підготовки наукових публікацій та написання дисертації	<p>Академічна та професійна кваліфікація забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання ОП, що засвідчується виконанням підпунктів: 1,3,4,5,6,7,8,9,13,19,20 п. 38 чинних Ліцензійних умов «Види та результати професійної діяльності».</p> <p>1) наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection . SCOPUS, WOS: I. Lozynska, S.Lukash, A.Brychko, N.Maslak. Digitalization, Robotics, and Genomic Research in Livestock Development. International Journal of Business Analytics. 2021. vol.8, issue 2. (Scopus, Web of Science).</p> <p>2. I.Lozynska, O.Skrypnyk, D.Skrypnyk. Study regarding using solar energy for households sufficiency and rural communities development in Ukraine. Scientific Papers Series Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development. 2021 Vol. 21, Issue 1. (Web of Science).</p> <p>3. Inna Lozynska, Mykola Povod, Evgeniya Samokhina. Biological and economic aspects of the immunological castration in comparison with</p>

traditional (surgical) method/ Bulgarian Journal of Agricultural Science, 25 (No 2) 2019, 403–409 (Web of Science).

4. I.Lozyńska, V.Ladyka Benchmarking as the assessment method of efficiency the Lebedynska breed of cows. Scientific Papers series Management. Economic engineering in agriculture and rural development. 2020. Vol.19, issue 3. P.313-318 (Web of Science).

5. Zhang Wenxi, Lozyńska Inna, Li Wei, Cai Nana (2022). Benefits and Barriers of Holistic Nursing Training by High-Fidelity Simulation in Obstetrics. Computational and Mathematical Methods in Medicine, Article number 1848849 <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85133557321&origin=resultslist&sort=plf-f>.

ФАХОБИ СТАТТИ:
1. Данько Ю., Сохань І. (2022). Управління якістю життя та підвищення конкурентоспроможності людських ресурсів похилого віку через освіту в Китаї.

Підприємництво та інновації. № 22. 73-77. <https://doi.org/10.32782/2415-3583/22.12>.

2. Харченко Т., Сохань І. (2022) Еколого-орієнтоване управління персоналом на засадах соціальної відповідальності. Журнал «Наукові інновації та передові технології». №6 (8). 674-679.

[https://doi.org/10.52058/2786-5274-2022-6\(8\)-674-680](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2022-6(8)-674-680).

3. Сохань І., Ажаман І., Козак К. (2022). Застосування соціально-економічних заходів підвищення якості життя людських ресурсів Китаю на основі провідного світового досвіду управління старінням нації. Економіка та суспільство. №39. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-91>.

4. Ганущак-Єфіменко Л.М., Сохань І.В., Резнік Н.П. Питання

забезпечення
здорового старіння
нації та підвищення
якості життя
людських ресурсів
Китаю. Науково-
виробничий журнал
«Бізнес-навігатор».
Випуск 68, 2022.
С.160-163.
<https://doi.org/10.32847/business-navigator.68-25>.

3) наявність виданого
підручника чи
навчального
посібника
(включаючи
електронні) або
монографії :
1. Сохань І.В.,
Михайлов А.М.,
Дашутіна Л.О.,
Шевченко Т.І. (2022)
Організація
підготовки наукових
публікацій та
написання дисертації:
Навчальний посібник.
СНАУ, 165 с.

4) наявність виданих
навчально-
методичних
посібників/посібників
для самостійної
роботи здобувачів
вищої освіти та
дистанційного
навчання,
електронних курсів на
освітніх платформах
ліцензіатів,
конспектів
лекцій/практикумів/м
етодичних
вказівок/рекомендаці
й/ робочих програм,
інших друкованих
навчально-
методичних праць
загальною кількістю
три найменування:
1. Сохань І.В. (2021)
Методичні
рекомендації щодо
оформлення
дисертаційної роботи
доктора філософії
(для всіх
спеціальностей),
СНАУ, 27 с.
2. Електронний курс
на платформі Moodle :
«Організація та
підготовка написання
дисертації» для
аспірантів всіх
напрямів підготовки
(українською та
англійською мовами),
СНАУ.
3. How to get PHD at
SNAU. Methodological
brochure for foreign
international students.
SNAU, 18 p.

5) захист дисертації на
здобуття наукового

ступеня: Доктор економічних наук за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами, тема «Розвиток виробництва продукції скотарства в сільськогосподарських підприємствах»; Диплом ДД № 006269 від 28.02.2017р.

б) наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня:

1. Павленко А.О.. «Управління стимулюванням попиту в маркетинговій діяльності фермерських господарств»: дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами» Харківський національний технічний університет імені Петра Василенка. 2018.
2. Скрипник Д. М. за спеціальністю 073 «Менеджмент», дисертація на тему «Організаційно-економічний механізм формування енергоефективної моделі розвитку національної економіки», Вчена рада ДФ 55.859.016 у СНАУ. <https://science.snau.edu.ua/skripnik-denis-mixajlovich/> .
3. Скрипник О. А. за спеціальністю 073 «Менеджмент», дисертація на тему «Управління енергетичним розвитком територіальних громад», Вчена рада ДФ 55.859.016 у СНАУ . <https://science.snau.edu.ua/skripnik-olena-andriivna/> .
4. Інь Хайянь захист дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 073 Менеджмент на тему «Управління підвищенням якості життя людських ресурсів в Китаї», СНАУ. <https://science.snau.edu.ua/golovna/in->

кажуаап / .
5. Хуо Чжіпінъ захист дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 073 Менеджмент на тему «Управління розвитком людських ресурсів в контексті старіння нації в Китаї», СНАУ.
<https://science.snau.edu.ua/golovna/xuochzhipin/> .

7) участь в атестації наукових кадрів як офіційного опонента або члена постійної спеціалізованої вченої ради, або члена не менше трьох разових спеціалізованих вчених рад:

1. Офіційний опонент: на здобуття наукового ступеня д.е.н. СКРІПНИК С. В. («Організаційно-економічні пріоритети розвитку фермерських господарств та сільськогосподарських підприємств: теорія, методологія, практика» за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності). Д 55.859.01. СНАУ. 18.09.2020.
<https://science.snau.edu.ua/specradi/d-55-859-01/zaxisti/2019-2021/skripnik-svitlana-valentinivna/>.

2. Офіційний опонент: на здобуття наукового ступеня д.е.н. АНТОШЕНКОВА В. В. («Інноваційний розвиток підприємств галузі тваринництва в системі управління продовольчою безпекою: теорія, методологія, практика» за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності). Д 55.859.01 СНАУ. 09.12.21.
<https://science.snau.edu.ua/specradi/d-55-859-01/zaxisti/2019-2021/antoshhenkova-vitalina-volodimirivna/>.

3. Голова разової спеціалізованої вченої ради для присудження ступеня доктора філософії зі спеціальності 073

Менеджмент
аспірантки Хе Цзетао
(Наказ № 77-к від
20.02.2023)
<https://science.snau.edu.ua/golovna/xeczetao/>.

4. Голова разової спеціалізованої вченої ради для присудження ступеня доктора філософії зі спеціальності 073 Менеджмент
аспірантки Ся Юаньюань (Наказ № 74-к від 17.02.2023)
<https://science.snau.edu.ua/golovna/syayuanuyan/>.

5. Рецензент разової спеціалізованої вченої ради для присудження ступеня доктора філософії зі спеціальності 073 Менеджмент
аспіранту Ван Хунюе (Наказ № 493-к від 16.12.2022)
<https://science.snau.edu.ua/golovna/vanxunyuue/>.

6. Рецензент разової спеціалізованої вченої ради для присудження ступеня доктора філософії зі спеціальності 073 Менеджмент
аспіранту У Лінлін (Наказ № 436-к від 18.11.2022 р)
<https://science.snau.edu.ua/golovna/u-linlin/>.

7. Голова разової спеціалізованої вченої ради для присудження ступеня доктора філософії зі спеціальності 073 Менеджмент
аспіранту Цуй Дунсюй (Наказ № 155-к від 29.03.2023)
<https://science.snau.edu.ua/golovna/cuйдунсуцй-2/>.

8. Член спеціалізованої ради по захисту дисертацій Д 55.859.01 у Сумському національному аграрному університеті з 1 вересня 2019 року і по теперішній час.

8) виконання функцій (повноважень, обов'язків) наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проекту), або головного редактора/члена редакційної колегії/експерта (рецензента)

наукового видання, включеного до переліку фахових видань України, або іноземного наукового видання, що індексується в бібліографічних базах:

1. Член редакційної колегії: Вісник СНАУ, м. Суми; журналу «Наука та інновації», м. Київ (Web of Science, категорія А фахових видань).

2. Керівник та виконавець наукової теми ГДТ (серпень 2023-грудень 2025р.р): «Формування механізму інноваційного управління галузевим розвитком на основі альтернативної енергетики під час дії воєнного стану та у післявоєнний період».

3. Відповідальний виконавець ДБТ «Формування механізму реалізації інтегрованого територіального управління в умовах переходу до сталого розвитку», №0117Uo06534, термін 01.10.2017-30.09.2020 .

9) робота у складі експертної ради з питань проведення експертизи дисертацій МОН або у складі галузевої експертної ради як експерта Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, або у складі Акредитаційної комісії, або міжгалузевої експертної ради з вищої освіти Акредитаційної комісії, або трьох експертних комісій МОН/зазначеного Агентства, або Науково-методичної ради/науково-методичних комісій (підкомісій) з вищої або фахової передвищої освіти МОН, наукових/науково-методичних/експертних рад органів державної влади та органів місцевого самоврядування, або у складі комісій Державної служби якості освіти із

здійснення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю):
1. Експерт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з жовтня 2020 року і по теперішній час зі спеціальностей: «073 Менеджмент», «051 Економіка»
https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2020/11/Реєстр-експертів-нпш_13_10_2020.pdf (Білоцерківський національний аграрний університет: АС 1296/АС-21; ID в ЄДЕБО 37435; Наказ про призначення № 1355-Е від 23.06.2021 року.).

13) проведення навчальних занять із спеціальних дисциплін іноземною мовою (крім дисциплін мовної підготовки) в обсязі не менше 50 аудиторних годин на навчальний рік: Методика та організація підготовки і написання дисертації – 36 год; Системні технології в менеджменті – 36 год; Бізнес-Менеджмент – 36 год.

19) діяльність за спеціальністю у формі участі у професійних та/або громадських об'єднаннях: Академік Академії економічних наук України. Свідоцтво №961 від 12.05.2017, м. Київ.

20) досвід практичної роботи за спеціальністю не менше п'яти років (крім педагогічної, науково-педагогічної, наукової діяльності): з 2013 року – провідний фахівець з розвитку бізнесу ТОВ «ДІЕС»; м.Суми, за трудовим договором №13 від 13.03.2013 р.; з 01.10.2022р – заступник директора з розвитку та управління активами ВК «Перший український енергетичний кооператив», м.Київ, договір №1531-К від 01.10.2022 р.

						<p>Підвищення кваліфікації та міжнародні стажування: 2023 рік - міжнародна програма підвищення кваліфікації керівників закладів освіти і науки, а також педагогічних та науково-педагогічних працівників в International Historical Biographical Institute (Dubai - New York - Rome - Burgas - Jerusalem - Beijing), 180 годин. 2023 рік – Management of Sustainable Cities and Societies (Poland-Montenegro-Ukraine) – міжнародна програма стажування Енергетичної корпорації Республіки Речі Посполитої – 180 год.</p> <p>Сертифікат на знання іноземної мови: B2.</p>
--	--	--	--	--	--	--

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	ПРН відповідає результату навчання, визначеному стандартом вищої освіти (або охоплює його)	Обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
<p><i>РНОз.</i> Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.</p>	☒	<p>ОК 2. Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності</p>	<p>Лекція, практичне заняття, обговорення актуальних питань. Робота з навчально-методичною літературою, конспектування, виконання розрахункових завдань.</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100- бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: виконання індивідуально розрахункових завдань презентація дослідницького завдання, над яким працює здобувач, усний зворотній зв'язок від викладача під час роботи над практичними роботами протягом занять.</p>
		<p>ОК 4. Методологія проведення наукових досліджень</p>	<p>Лекційні заняття з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; модерування дискусії за результатами доповідей; консультації. Метод готових знань; метод формування умінь і навичок; дослідницький метод;</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100- бальною шкалою. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: тестування в</p>

			методи перевірки і оцінювання знань, умінь і навичок.	(Kahoot / Quizizz / Moodle); письмовий зворотний зв'язок на есе; усний зворотний зв'язок від викладача під час виконання ІПЗ.
		ОК 10. Управління науковими проектами	Проблемна лекція, тематична дискусія, «круглий стіл», обговорення актуальних питань, практичне заняття, презентації, аналіз конкретних ситуацій (Case study), «мозкова атака», рішення ситуативних задач.	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: виконання індивідуальних розрахунково-аналітичних завдань, тест множинного вибору, виконання індивідуального завдання, проект. Формативне оцінювання: тестування в Google Forms, усний зворотний зв'язок від викладача та студентів щодо виконання індивідуальних розрахунково-аналітичних завдань, усний зворотний зв'язок від викладача та студентів щодо виконання індивідуального завдання щодо сучасних тенденцій бізнес планування та експертизи інноваційних проектів, усний зворотний зв'язок від викладача та студентів щодо виконання індивідуального завдання, усний зворотний зв'язок від викладача та студентів щодо виконання проекту (підготовка, презентація, захист).
		ОК 1. Філософія науки	Проведення лекційних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; модерування дискусії за результатами доповідей; проведення опитування, тестування (тест множинного вибору).	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100- бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Експрес-опитування. Проходження тестування поточного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем. Самооцінювання. Усний зворотний зв'язок від викладача під час занять. Взаємооцінювання. Письмовий зворотний зв'язок на есе, реферати.
<i>РН 12. Розвивати теорії, концепції, моделі та принципи маркетингу, усвідомлюючи економічні, стратегічні, інноваційні, соціальні та екологічні аспекти сталого розвитку та виклики, з якими вони пов'язані.</i>	☒	ОК 6. Формування маркетингових стратегій в агробізнесі	Методи навчання за характером логіки пізнання, методи, які включають аналітичні підходи, методи синтезу, індукції та дедукції. Навчання через дослідження. Аналітичні методи навчання; обмін думками (think-pair-share). Підготовка і опублікування тез та виступ на наукових конференціях. Навчання через викладання (learning by teaching). Розробка кейсів та вирішення ситуативних задач, презентації, публічні виступи, дослідницька робота. Індивідуальна робота здобувача на практичних заняттях.	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100- бальною шкалою. Тест множинного вибору. експрес-опитування, тестування поточного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем; самооцінювання; усний зворотний зв'язок від викладача під час занять; обговорення та самокорекція виконаного студентами наукового дослідження; Наставови викладача в процесі виконання практичних

		ОК 7. Реєстрація прав інтелектуальної власності	Лекція, пояснення, навчальна дискусія, демонстрація, практичні роботи, індивідуальні розрахунково - аналітичні завдання, метод тьюторського навчання.	завдань. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над індивідуальними завданнями протягом занять, усний зворотний зв'язок від викладача та здобувачів під час роботи над аналітичним оглядом та презентацією окремих нормативно-правових документів, письмовий тест з елементами проблемних завдань, самооцінювання та взаємна оцінка відповідей, захистів результатів наукового дослідження стосовно підготовки та презентації конкретного об'єкта авторського права до реєстрації в Укрпатенті.
		ОК 14. Інноваційний маркетинг	Інтерактивна лекція, лекція-візуалізація, вирішення та обговорення ситуаційних завдань/кейсів, самостійна робота з літературними джерелами.	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100- бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: Теоретичне (письмове/усне) опитування; вирішення практичних і ситуаційних завдань за темами курсу (участь в обговоренні проблемних питань); підготовка і публікація наукової статті/тез виступу на міжнародній науковій конференції.
<i>РНО1. Мати передові концептуальні та методологічні знання з маркетингу і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.</i>	☒	ОК 4. Методологія проведення наукових досліджень	Лекційні заняття з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; модерування дискусії за результатами доповідей; консультації. Метод готових знань; метод формування умінь і навичок; дослідницький метод; методи перевірки і оцінювання знань, умінь і навичок.	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100- бальною шкалою. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: тестування в (Kahoot / Quizizz / Moodle); письмовий зворотний зв'язок на есе; усний зворотний зв'язок від викладача під час виконання ПЗ.
		ОК 5. Сучасні концепції маркетингу	Лекційні заняття з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; лекції дискусії,-бесіди, лекції-візуалізації; мозковий штурм. Обмін думками (think-pair-share). Навчання через викладання (learning by teaching). публічний виступ, презентації, публічні виступи, дослідницька робота.	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100- бальною шкалою. Тест множинного вибору. перевірка та обговорення наукових досліджень; підготовка і опублікування тез та виступ на наукових конференціях; обговорення та

				самокорекція виконаного студентами наукового дослідження; усний зворотній зв'язок .
		ОК 9. Організація підготовки наукових публікацій та написання дисертації	Лекція із застосуванням мультимедійних технологій, рішення ситуативних задач, case-study, тематична дискусія. Методи навчання: пояснення, навчальна дискусія, демонстрація та обговорення презентацій, персоналізоване навчання, дослідження та підготовка презентації (на вибір здобувача).	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100- бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: виконання аналітично-дослідних завдань, індивідуальне завдання, усний зворотній зв'язок викладача з настановами по індивідуальному завданню; групове обговорення по індивідуальному (творчо-пошуковому завданню); презентація індивідуального завдання.
		ОК 14. Інноваційний маркетинг	Інтерактивна лекція, лекція-візуалізація, вирішення та обговорення ситуаційних завдань/кейсів, самостійна робота з літературними джерелами.	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100- бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: Теоретичне (письмове/усне) опитування; вирішення практичних і ситуаційних завдань за темами курсу (участь в обговоренні проблемних питань); підготовка і публікація наукової статті/тез виступу на міжнародній науковій конференції.
<i>РНО2. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та /або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та технологічних проблеми маркетингу з урахуванням соціальних, економічних та правових аспектів.</i>	☒	ОК 2. Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності	Лекція, практичне заняття, обговорення актуальних питань. Робота з навчально-методичною літературою, конспектування, виконання розрахункових завдань.	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100- бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: виконання індивідуально розрахункових завдань презентація дослідницького завдання, над яким працює здобувач, усний зворотній зв'язок від викладача під час роботи над практичними роботами протягом занять.
		ОК 4. Методологія проведення наукових досліджень	Лекційні заняття з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; модерування дискусії за результатами доповідей; консультації. Метод готових знань; метод формування умінь і навичок; дослідницький метод; методи перевірки і оцінювання знань, умінь і навичок.	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100- бальною шкалою. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: тестування в (Kahoot / Quizizz / Moodle); письмовий зворотний зв'язок на есе; усний зворотний зв'язок від викладача під час виконання ІПЗ.
		ОК 6. Формування	Методи навчання за	Для оцінювання очікуваних

		<p>маркетингових стратегій в агробізнесі</p>	<p>характером логіки пізнання, методи, які включають аналітичні підходи, методи синтезу, індукції та дедукції. Навчання через дослідження. Аналітичні методи навчання; обмін думками (think-pair-share). Підготовка і опублікування тез та виступ на наукових конференціях. Навчання через викладання (learning by teaching). Розробка кейсів та вирішення ситуаційних задач, презентації, публічні виступи, дослідницька робота. Індивідуальна робота здобувача на практичних заняттях.</p>	<p>результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100- бальною шкалою. Тест множинного вибору. експрес-опитування, тестування поточного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем; самооцінювання; усний зворотний зв'язок від викладача під час занять; обговорення та самокорекція виконаного студентами наукового дослідження; н; астанова викладача в процесі виконання практичних завдань.</p>
		<p>ОК 10. Управління науковими проектами</p>	<p>Проблемна лекція, тематична дискусія, «круглий стіл», обговорення актуальних питань, практичне заняття, презентації, аналіз конкретних ситуацій (Case study), «мозкова атака», рішення ситуаційних задач.</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: виконання індивідуальних розрахунково-аналітичних завдань, тест множинного вибору, виконання індивідуального завдання, проект. Формативне оцінювання: тестування в Google Forms, усний зворотний зв'язок від викладача та студентів щодо виконання індивідуальних розрахунково-аналітичних завдань, усний зворотний зв'язок від викладача та студентів щодо виконання індивідуального завдання щодо сучасних тенденції бізнес планування та експертизи інноваційних проектів, усний зворотний зв'язок від викладача та студентів щодо виконання індивідуального завдання, усний зворотний зв'язок від викладача та студентів щодо виконання проекту (підготовка, презентація, захист).</p>
		<p>ОК 14. Інноваційний маркетинг</p>	<p>Інтерактивна лекція, лекція-візуалізація, вирішення та обговорення ситуаційних завдань/кейсів, самостійна робота з літературними джерелами.</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100- бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: Теоретичне (письмове/усне) опитування; вирішення практичних і ситуаційних завдань за темами курсу (участь в обговоренні проблемних питань); підготовка і публікація наукової статті/тез виступу на міжнародній науковій конференції.</p>
<p>РН 11. Формулювати наукову проблему з огляду на ціннісні орієнтири сучасного</p>	<p>☒</p>	<p>ОК 1. Філософія науки</p>	<p>Проведення лекційних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; модерування дискусії за результатами доповідей; проведення опитування,</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100- бальною</p>

<p>суспільства, базуючись на класичних джерелах світової філософської думки і найважливішими працями, в яких викладаються концепції філософії науки.</p>			тестування (тест множинного вибору).	шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Експрес-опитування. Проходження тестування поточного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем. Самооцінювання Усний зворотний зв'язок від викладача під час занять Взаємооцінювання Письмовий зворотний зв'язок на есе, реферати, мультимедійні презентації.
		ОК 9. Організація підготовки наукових публікацій та написання дисертації	Лекція із застосуванням мультимедійних технологій, рішення ситуативних задач, case-study, тематична дискусія. Методи навчання: пояснення, навчальна дискусія, демонстрація та обговорення презентацій, персоналізоване навчання, дослідження та підготовка презентації (на вибір здобувача).	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100- бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: виконання аналітично-дослідних завдань, індивідуальне завдання, усний зворотній зв'язок викладача з настановами по індивідуальному завданню; групове обговорення по індивідуальному (творчо-пошуковому завданню); презентація індивідуального завдання.
<p>РНО4. Глибоко розуміти та імплементувати загальні принципи та методи маркетингової науки, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях та у викладацькій практиці.</p>	☒	ОК 5. Сучасні концепції маркетингу	Лекційні заняття з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; лекції дискусії, -бесіди, лекції-візуалізації; мозковий штурм. Обмін думками (think-pair-share). Навчання через викладання (learning by teaching). публічний виступ, презентації, публічні виступи, дослідницька робота.	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100- бальною шкалою. Тест множинного вибору. перевірка та обговорення наукових досліджень; підготовка і опублікування тез та виступ на наукових конференціях; обговорення та самокорекція виконаного студентами наукового дослідження; усний зворотній зв'язок.
		ОК 3. Комунікації в науковому середовищі	Лекція-презентація, групова дискусія, метод кейсів (case study), навчання через дію, мультимедійна лекція, консультації викладача, групова робота, лекція дискусія, персоналізоване навчання, читання (опрацювання теоретичного матеріалу), дослідження та підготовка презентації (на вибір здобувача), підготовка аналітичного звіту, навчання через дослідження, взаємне навчання (peer to peer learning).	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Презентація дослідницького завдання, над яким працює здобувач, аналітичний звіт за результатами дослідження здобувача, панельна дискусія. Формативне оцінювання: презентація дослідницького завдання, над яким працює здобувач, аналітичний звіт за результатами дослідження, панельна дискусія, презентація.
		ОК 4. Методологія проведення наукових досліджень	Лекційні заняття з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; модерування дискусії за результатами доповідей; консультації. Метод готових знань; метод формування	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100- бальною шкалою. Тест множинного

			<p>умінь і навичок; дослідницький метод; методи перевірки і оцінювання знань, умінь і навичок.</p>	<p>вибору. Формативне оцінювання: тестування в (Kahoot / Quizizz / Moodle); письмовий зворотний зв'язок на есе; усний зворотний зв'язок.</p>
		ОК 8. Організація і методика проведення навчальних занять	<p>Перевернутий клас, лекція презентація, лекція-дискусія, метод кейсів (Case study), консультації викладача, симуляція, групова робота, взаємне навчання (peer to peer learning) читання (опрацювання теоретичного матеріалу), читання (опрацювання теоретичного матеріалу) та опрацювання відеоматеріалів. Рецензування програми освітнього компонента (Peer review) Навчання через дію, через дослідження.</p>	<p>Діагностичне оцінювання – тестування здобувачів щодо розуміння положень Закону України «Про вищу освіту», Стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості у європейському просторі вищої освіти, Національної рамки кваліфікацій. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100- бальною шкалою оцінювання. Проект програми освітнього компонента. Рецензія (на основі рубрик) + фідбек на проект програми освітнього компонента. Письмовий екзамен (тест множинного вибору та короткі відповіді).</p>
		ОК 9. Організація підготовки наукових публікацій та написання дисертації	<p>Лекція із застосуванням мультимедійних технологій, рішення ситуативних задач, case-study, тематична дискусія. Методи навчання: пояснення, навчальна дискусія, демонстрація та обговорення презентацій, персоналізоване навчання, дослідження та підготовка презентації (на вибір здобувача).</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100- бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: виконання аналітично-дослідних завдань, індивідуальне завдання, усний зворотній зв'язок викладача з настановами по індивідуальному завданню; групове обговорення по індивідуальному (творчо-пошуковому завданню).</p>
<p><i>РНО5. Представляти результати самостійних оригінальних наукових досліджень, які мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення з дотриманням належної академічної доброчесності, а також демонструвати володіння методологією викладання професійно-орієнтованих дисциплін і нести відповідальність за навчання інших.</i></p>	☒	ОК 12. Методика підготовки наукових праць іноземною мовою	<p>Дискусія, «мозковий штурм», рольові ігри, робота в парах, групова робота, відпрацювання граматичних структур у різних видах мовленнєвої діяльності. Тренувальні вправи (множинний вибір, виправлення помилок, заповнення пропусків) Усний та письмовий переклад, складання мапи тесту, переказ тексту. Метод проектів, творчі завдання, «ментальна мапа», презентація, написання листа.</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: письмовий тест наприкінці тематичного блоку (юніту), тестування (множинний вибір), усне опитування, семестрова контрольна робота. Формативне оцінювання: лексичний тест зі зворотнім зв'язком від викладача, граматичний тест зі зворотнім зв'язком від викладача, усні презентації (дискусії, обговорення), самооцінювання та взаємооцінювання, моніторинг участі студента у навчальній діяльності (усні коментарі та настанови викладача).</p>
		ОК 9. Організація підготовки наукових публікацій та написання дисертації	<p>Лекція із застосуванням мультимедійних технологій, рішення ситуативних задач, case-study, тематична дискусія. Методи навчання: пояснення, навчальна дискусія, демонстрація та обговорення презентацій, персоналізоване навчання,</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100- бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання:</p>

			дослідження та підготовка презентації (на вибір здобувача).	виконання аналітично-дослідних завдань, індивідуальне завдання, усний зворотній зв'язок викладача з настановами по індивідуальному завданню; групове обговорення по індивідуальному (творчо-пошуковому завданню); презентація індивідуального завдання.
		ОК 4. Методологія проведення наукових досліджень	Лекційні заняття з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; модерування дискусії за результатами доповідей; консультації. Метод готових знань; метод формування умінь і навичок; дослідницький метод; методи перевірки і оцінювання знань, умінь і навичок.	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100- бальною шкалою. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: тестування в (Kahoot / Quizizz / Moodle); письмовий зворотний зв'язок на есе; усний зворотний зв'язок від викладача під час виконання ІПЗ.
		ОК 8. Організація і методика проведення навчальних занять	Перевернутий клас, лекція-презентація, лекція-дискусія, метод кейсів (Case study), консультації викладача, симуляція, групова робота, взаємне навчання (peer to peer learning) читання (опрацювання теоретичного матеріалу), читання (опрацювання теоретичного матеріалу) та опрацювання відеоматеріалів. Рецензування програми освітнього компонента (Peer review) Навчання через дію, через дослідження.	Діагностичне оцінювання – тестування здобувачів щодо розуміння положень Закону України «Про вищу освіту», Стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості у європейському просторі вищої освіти, Національної рамки кваліфікацій. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100- бальною шкалою оцінювання. Проект програми освітнього компонента. Рецензія (на основі рубрик) + фідбек на проект програми освітнього компонента. Письмовий екзамен (тест множинного вибору та короткі відповіді).
РНОб. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження з маркетингу та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної та академічної етики, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.	☒	ОК 1. Філософія науки	Проведення лекційних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; модерування дискусії за результатами доповідей; проведення опитування, тестування (тест множинного вибору).	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100- бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Експрес-опитування. Проходження тестування поточного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем. Самооцінювання Усний зворотний зв'язок від викладача під час занять Взаємооцінювання Письмовий зворотний зв'язок на есе, реферати, мультимедійні презентації.
		ОК 2. Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності	Лекція, практичне заняття, обговорення актуальних питань. Робота з навчально-методичною літературою, конспектування, виконання розрахункових завдань.	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100- бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: виконання індивідуально розрахункових завдань презентація дослідницького завдання, над яким працює

				здобувач, усний зворотній зв'язок від викладача під час роботи над практичними роботами протягом занять.
		ОК 4. Методологія проведення наукових досліджень	Лекційні заняття з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; модерування дискусії за результатами доповідей; консультації. Метод готових знань; метод формування умінь і навичок; дослідницький метод; методи перевірки і оцінювання знань, умінь і навичок.	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100- бальною шкалою. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: тестування в (Kahoot / Quizizz / Moodle); письмовий зворотний зв'язок на есе; усний зворотний зв'язок від викладача під час виконання ПЗ.
<i>РНО7. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефхівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми маркетингу державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.</i>	☒	ОК 3. Комунікації в науковому середовищі	Лекція-презентація, групова дискусія, метод кейсів (case-study), навчання через дію, мультимедійна лекція, консультації викладача, групова робота, лекція дискусія, персоналізоване навчання, читання (опрацювання теоретичного матеріалу), дослідження та підготовка презентації (на вибір здобувача), підготовка аналітичного звіту, навчання через дослідження, взаємне навчання (peer to peer learning).	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Презентація дослідницького завдання, над яким працює здобувач, аналітичний звіт за результатами дослідження здобувача, панельна дискусія. Формативне оцінювання: презентація дослідницького завдання, над яким працює здобувач, аналітичний звіт за результатами дослідження, панельна дискусія, презентація.
		ОК 9. Організація підготовки наукових публікацій та написання дисертації	Лекція із застосуванням мультимедійних технологій, рішення ситуативних задач, case-study, тематична дискусія. Методи навчання: пояснення, навчальна дискусія, демонстрація та обговорення презентацій, персоналізоване навчання, дослідження та підготовка презентації (на вибір здобувача).	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100- бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: виконання аналітично-дослідних завдань, індивідуальне завдання, усний зворотній зв'язок викладача з настановами по індивідуальному завданню; групове обговорення по індивідуальному (творчо-пошуковому завданню); презентація індивідуального завдання.
		ОК 11. Іноземна мова за професійним спрямуванням	Дискусія, «мозковий штурм», рольові ігри, робота в парах, групова робота, відпрацювання граматичних структур у різних видах мовленнєвої діяльності. Тренувальні вправи (множинний вибір, виправлення помилок, заповнення пропусків). Усний та письмовий переклад, складання мапи тесту, переказ тексту. Метод проєктів, творчі завдання, «ментальна мапа», презентація, написання листа.	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: письмовий тест наприкінці тематичного блоку (юніту), тестування (множинний вибір), усне опитування, семестрова контрольна робота. Формативне оцінювання: лексичний тест зі зворотнім зв'язком від викладача, граматичний тест зі зворотнім зв'язком від викладача, усні презентації (дискусії, обговорення),

				самооцінювання та взаємооцінювання, моніторинг участі студента у навчальній діяльності (усні коментарі та настанови викладача).
		ОК 12. Методика підготовки наукових праць іноземною мовою	Дискусія, «мозковий штурм», рольові ігри, робота в парах, групова робота, відпрацювання граматичних структур у різних видах мовленнєвої діяльності. Тренувальні вправи (множинний вибір, виправлення помилок, заповнення пропусків) Усний та письмовий переклад, складання мапи тесту, переказ тексту. Метод проєктів, творчі завдання, «ментальна мапа», презентація, написання листа.	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: письмовий тест наприкінці тематичного блоку (юніту), тестування (множинний вибір), усне опитування, семестрова контрольна робота. Формативне оцінювання: лексичний тест зі зворотнім зв'язком від викладача, граматичний тест зі зворотнім зв'язком від викладача, усні презентації (дискусії, обговорення), самооцінювання та взаємооцінювання, моніторинг участі студента у навчальній діяльності (усні коментарі та настанови викладача).
<i>РНО8. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.</i>	☒	ОК 2. Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності	Лекція, практичне заняття, обговорення актуальних питань. Робота з навчально-методичною літературою, конспектування, виконання розрахункових завдань.	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100- бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: виконання індивідуально розрахункових завдань презентація дослідницького завдання, над яким працює здобувач, усний зворотній зв'язок від викладача під час роботи над практичними роботами протягом занять.
		ОК 4. Методологія проведення наукових досліджень	Лекційні заняття з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; модерування дискусії за результатами доповідей; консультації. Метод готових знань; метод формування умінь і навичок; дослідницький метод; методи перевірки і оцінювання знань, умінь і навичок.	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100- бальною шкалою. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: тестування в (Kahoot / Quizizz / Moodle); письмовий зворотний зв'язок на есе; усний зворотний зв'язок від викладача під час виконання ІПЗ.
<i>РНО9. Організувати та здійснювати освітній процес у сфері маркетингу, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення.</i>	☒	ОК 8. Організація і методика проведення навчальних занять	Перевернутий клас, лекція-презентація, лекція-дискусія, метод кейсів (Case study), консультації викладача, симуляція, групова робота, взаємне навчання (peer to peer learning) читання (опрацювання теоретичного матеріалу), читання (опрацювання теоретичного матеріалу) та опрацювання відеоматеріалів. Рецензування програми освітнього компонента (Peer	Діагностичне оцінювання – тестування здобувачів щодо розуміння положень Закону України «Про вищу освіту», Стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості у європейському просторі вищої освіти, Національної рамки кваліфікацій. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100- бальною шкалою оцінювання. Проєкт програми освітнього компонента. Рецензія (на основі рубрик) + фідбек на

			review) Навчання через дію, через дослідження.	проект програми освітнього компонента. Письмовий екзамен (тест множинного вибору та короткі відповіді).
<p><i>РН 10. Глибоко розуміти механізми та особливості реалізації маркетингових стратегій в агробізнесі, а також визначати специфічні категорії аграрного маркетингу (маркетинг органічної продукції, маркетинг нішевих товарів, маркетинг крафтових технологій, маркетинг туризму).</i></p>	☒	ОК 6. Формування маркетингових стратегій в агробізнесі	<p>Методи навчання за характером логіки пізнання, методи, які включають аналітичні підходи, методи синтезу, індукції та дедукції. Навчання через дослідження. Аналітичні методи навчання; обмін думками (think-pair-share). Підготовка і опублікування тез та виступ на наукових конференціях. Навчання через викладання (learning by teaching). Розробка кейсів та вирішення ситуаційних задач, презентації, публічні виступи, дослідницька робота. Індивідуальна робота здобувача на практичних заняттях.</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100- бальною шкалою. Тест множинного вибору. експрес-опитування, тестування поточного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем; самооцінювання; усний зворотний зв'язок від викладача під час занять; обговорення та самокорекція виконаного студентами наукового дослідження; Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань.</p>
		ОК 4. Методологія проведення наукових досліджень	<p>Лекційні заняття з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; модерування дискусії за результатами доповідей; консультації. Метод готових знань; метод формування умінь і навичок; дослідницький метод; методи перевірки і оцінювання знань, умінь і навичок.</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100- бальною шкалою. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: тестування в (Kahoot / Quizizz / Moodle); письмовий зворотний зв'язок на есе; усний зворотний зв'язок від викладача під час виконання ППЗ.</p>
		ОК 5. Сучасні концепції маркетингу	<p>Лекційні заняття з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; лекції дискусії,-бесіди, лекції-візуалізації; мозковий штурм, обмін думками (think-pair-share). Навчання через викладання (learning by teaching). публічний виступ, презентації, публічні виступи, дослідницька робота.</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100- бальною шкалою. Тест множинного вибору, перевірка та обговорення наукових досліджень; підготовка і опублікування тез та виступ на наукових конференціях; обговорення та самокорекція виконаного студентами наукового дослідження; усний зворотний зв'язок.</p>
		ОК 14. Інноваційний маркетинг	<p>Інтерактивна лекція, лекція-візуалізація, вирішення та обговорення ситуаційних завдань/кейсів, самостійна робота з літературними джерелами.</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100- бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору. Формативне оцінювання: Теоретичне (письмове/усне) опитування; вирішення практичних і ситуаційних завдань за темами курсу (участь в обговоренні проблемних питань); підготовка і публікація наукової статті/тез виступу на міжнародній науковій конференції.</p>

